

**Střední škola a Základní škola, Oselce  
335 46 Oselce**

**Školní vzdělávací program  
Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**82-51-L/02**

# Obsah ŠVP

1. Identifikační údaje.....	3
2. Profil absolventa .....	4
3. Charakteristika vzdělávacího programu.....	5
4. Učební plán .....	8
5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP .....	9
6. Učební osnovy předmětů .....	11
Český jazyk a literatura.....	11
Anglický jazyk .....	26
Německý jazyk.....	33
Konverzace v anglickém jazyce.....	43
Konverzace v Německém jazyce .....	45
Občanská nauka .....	47
Ekologie .....	52
Matematika.....	55
Práce s počítačem.....	59
Chemie .....	64
Fyzika.....	67
Tělesná výchova.....	71
Ekonomika .....	79
Dějiny výtvarné kultury .....	82
Výtvarná příprava .....	87
Technické kreslení.....	93
Výrobní zařízení.....	99
Technologie .....	105
Materiály .....	113
Uměleckořemeslné zpracování dřeva .....	118
Technologické cvičení.....	124
Odborný výcvik.....	128
7. Průřezová témata.....	140
8. Charakteristika školy.....	144
9. Materiální a personální zajištění výuky .....	145
10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami .....	146
11. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery .....	148

# 1. Identifikační údaje

<b>Název a adresa školy:</b>	Střední škola a Základní škola, Oselce Oselce 1, 335 46 Oselce
<b>Zřizovatel:</b>	Plzeňský kraj Krajský úřad Plzeňského kraje Škroupova 18 306 13 Plzeň <a href="mailto:posta@plzensky-kraj.cz">posta@plzensky-kraj.cz</a> 377 195 111, 377 195 078
<b>Název školního vzdělávacího programu:</b>	82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva
<b>Kód a název vzdělání:</b>	82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva
<b>Stupeň poskytovaného vzdělání:</b>	Střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4
<b>Délka a forma vzdělávání:</b>	4 roky, denní forma
<b>Podmínky pro přijetí ke vzdělávání:</b>	přijímání ke vzdělávání se řídí zákonem č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů splnění povinné školní docházky a kritérií přijímacího řízení, zvládnutí talentových zkoušek zdravotní způsobilost uchazeče doložená vyjádřením lékaře
<b>Ředitel školy:</b>	Mgr. Zdeněk Tauchen
<b>Kontakty:</b>	viz adresa tel.: 371 595 168, 773 071 714,  e-mail <a href="mailto:info@stredniskolaoselce.cz">info@stredniskolaoselce.cz</a>  <a href="http://www.stredniskolaoselce.cz">www.stredniskolaoselce.cz</a>
<b>Platnost ŠVP :</b>	<b>od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem</b>

## 2. Profil absolventa

<b>Název a adresa školy:</b>	Střední škola a Základní škola, Oselce Oselce 1, 335 46 Oselce
<b>Zřizovatel:</b>	Plzeňský kraj
<b>Název školního vzdělávacího programu:</b>	82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva
<b>Kód a název vzdělání:</b>	82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva

### **Absolvent se vyznačuje těmito kompetencemi:.**

- je schopen pracovat samostatně i v kolektivu;
- zvládá přípravu a organizaci svého pracoviště;
- zabezpečuje dodržování předpisů v oblasti hygieny, požární ochrany a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- volí a používá technickou dokumentaci;
- volí a používá stroje, nástroje, zařízení, běžné i speciální montážní nářadí, univerzální i speciální montážní přípravky a pomůcky, ruční strojky, nářadí a jeho příslušenství;
- dodržuje odpovídající a bezpečný technologický postup při opravách i výrobě nových prvků truhlářského řemesla, volí nejvhodnější materiály s ohledem na výrobek;
- zpracovává technickou dokumentaci výrobků, průběh pracovních úkonů, základní evidence o vykonané práci, spotřeba materiálů);
- jedná se s zákazníky, dokáže poskytnout informace o konkrétních výrobcích a určí výši ceny;
- orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života;
- zná základy marketingu, dokáže jednat s úřady a památkáři ohledně dobového zařazení výrobků a prvků uměleckého řemesla, věcně zdůvodní svá tvrzení;
- rozezná a charakterizuje jednotlivá období;
- zvládne založení vlastní firmy.

### **Absolvent byl veden tak, aby:**

- jednal v souladu s etickými normami, choval se asertivně a bez předsudků jednal s lidmi z různých společenských vrstev a etnik,
- posuzoval reálně možnosti svého pracovního uplatnění, vytvořil si systém celoživotního upevňování znalostí a dovedností,
- měl reálnou představu o kvalitě své práce, pracoval svědomitě a pečlivě, pracoval v týmu a při práci využíval prostředků moderních technologií z hlediska informatického vzdělávání;
- uvažoval a jednal ekonomicky v osobním i pracovním životě, byl připraven řešit i obtížné ekonomické situace.

### **Způsob ukončení vzdělávání**

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Studium je zakončeno maturitní zkouškou, její organizace se řídí a školským zákonem a příslušnými prováděcími předpisy.

### **Profilová část maturitní zkoušky**

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky. Dále se skládá z ústní zkoušky z odborných předmětů, kde je rozdělena do dvou dílčích

zkoušek z předmětu Dějiny výtvarné kultury (DVK), Technologie (T) a Uměleckořemeslné zpracování dřeva (UZD), kdy dva poslední zmiňované jsou sloučeny do jedné zkoušky. Profilová část maturitní zkoušky se skládá z praktické maturitní zkoušky. Při praktické MZ student prokáže jednak dostatečný přehled v teorii, připraví kompletní technickou dokumentaci k zadanému výrobku a při praktické části MZ prokáže praktické dovednosti při výrobě konkrétního výrobku, nebo při restaurování historického nábytku. Práce mohou být zadávány jednotlivcům, v případě potřeby mohou vyučující po dohodě zadat větší výrobek dvojici studentů. Konkrétní zadání truhlářských výrobků jsou pravidelně projednávány v oborové metodické komisi a aktualizovány.

#### **Stupeň dosaženého vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4**

Organizace maturitních zkoušek vychází z platných školských předpisů, volba předmětů k maturitní zkoušce vychází rovněž z platných školských předpisů a vyhlášek.

#### **Možnost dalšího vzdělávání**

Úspěšní absolventi čtyřletých maturitních oborů mohou pokračovat ve studiu na VOŠ a vysokých školách.

### **3. Charakteristika vzdělávacího programu**

#### **Popis uplatnění absolventa:**

Úspěšný absolvent je kvalifikovaný pracovník v oblasti uměleckého truhlářství. Může najít uplatnění ve firmách s podobným zaměřením, v nábytkářské výrobě, v restaurátorských dílnách, obchodní činnosti, v lesnictví, a stavebnictví, dále i v oblastech, které se zabývají výrobou a restaurováním truhlářských prvků. Připraví technologickou dokumentaci, využívá dostupnou techniku, dodržuje technologické postupy různých historických období a současně i ČSN i normy z oblasti památkové péče.

Absolvent se může uplatnit jako samostatně pracující odborník stejně jako zaměstnanec většího kolektivu. Jeho práce nemusí být omezena pouze na činnost v truhlárně, může být odborníkem – poradcem pro stavbaře, architekty, soukromé investory i úřady. Je schopen se zákazníkem odborně prokonzultovat jeho požadavky, vysvětlit potřebná fakta a při jednáních obhájit své názory před dalšími zainteresovanými odborníky. Práce absolventa může být zaměřena na nové truhlářské práce a také odbornou činnost ve speciálních restaurátorských dílnách nejen pro práci se dřevem, ale také s čalounickými materiály.

#### **Celkové pojetí oboru vzdělávání**

Studijní obor je čtyřletý zakončený maturitní zkouškou. Příprava se realizuje v rovině teoretické a praktické. Při teoretickém vyučování jsou hodiny vedeny jak klasickými metodami výuky, tak i moderními postupy, kdy vyučující používají při výuce moderní didaktické pomůcky a moderní multimediální techniku – projektory, DVD přehrávače, notebooky. Praktická výuka se v prvním ročníku nejprve zaměří na ovládnutí základních praktických ručních dovedností, ve 2. a 3. a 4. ročníku se odborný výcvik soustředí na výrobu menších i větších truhlářských výrobků, studenti jsou učiteli OV vedeni k tomu, aby byli schopni pracovat na jedné zakázce jak v kolektivu, tak samozřejmě samostatně. Teoretická výuka má v prvním a druhém ročníku hodinovou převahu, studenti se v rovině teorie seznamují jednat s dějinami lidské civilizace a také s dějinami výtvarné kultury, učitelé OP je připraví v teoretické rovině v oblasti technologií. Ve třetí a čtvrtém ročníku jsou hodiny odborného výcviku posíleny a teorii uplatní studenti v praxi. Flexibilita, komunikativnost, kreativita, aplikace vzdělání v různých pracovních prostředích i ochota se dále odborně vzdělávat, podle potřeb trhu práce se rekvalifikovat a doplňovat vzdělání, to všechno jsou potřebné devizy pro uplatnění na dynamickém trhu práce. Úspěšní absolventi čtyřletého maturitního oboru mohou pokračovat ve studiu na různých typech uměleckých vyšších odborných škol i vysokých škol.

#### **Organizace vzdělávání**

SŠ a ZŠ, Oselce připravuje studenty uměleckořemeslného zpracování dřeva v oblasti teoretické v hodinách teorie a praktické při odborném výcviku. Rozsah teorie i praxe je po součástí tabulky Učební plán (viz níže v textu). Teoretická výuka se uskutečňuje v budově zámku v Oselcích. Odborný výcvik

probíhá v prostorných dostatečně vybavených školních dílnách. Žáci mají k dispozici dílnu pro ruční i strojní opracování dřeva, strojnou na ostření dřevoobráběcích nástrojů. Ve školních dílnách se učí studenti od 1. do 4. ročníku praktické dovednosti v odborném výcviku po celou dobu školního roku výjimkou je čtyřtýdenní odborná praxe, která je rovnoměrně rozložena do 3. a 4. ročníku.

### **Způsob a kritéria hodnocení žáků**

Hodnocení vychází ze školského zákona a klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Vyučující může žáky hodnotit známkováním, slovně, bodovým systémem. Souhrnná klasifikace je ohodnocením celkové úrovně a zvládnutí kompetencí. Hodnocení ve všeobecných předmětech v teoretické výuce se provádí formou písemných testů a ústního zkoušení. Kromě úrovně znalostí se hodnotí forma a způsob vyjadřování, v písemném projevu je součástí hodnocení i grafická úroveň. Vyučující zadává žákům domácí práce, jejich úroveň a kvalita je také součástí klasifikace. V odborném výcviku se hodnotí úroveň odvedené práce při zadávání konkrétních úkolů, součástí hodnocení je i dodržování BOZP a PO a dalších předpisů včetně ZP. Hodnocení a klasifikace maturitní zkoušky se řídí platnými školskými předpisy. Hodnocení klíčových kompetencí je zařazeno v rámci jednotlivých předmětů a obvykle se jedná o komplexní vyjádření úrovně žákovy komunikace, znalostí, schopnosti aplikovat vědomosti a logicky uvažovat při řešení konkrétních úkolů nejen v době přípravy na budoucí povolání, ale s ohledem na budoucí praxi, pro kterou je žák připravován.

### **Podmínky přijetí ke vzdělávání**

Přijímání ke studiu se řídí zákonem č.561/2004 Sb. Základní podmínkou je úspěšné dokončení povinné školní docházky. Při přijetí se přihlíží k dosaženému prospěchu v předposledním roce školní docházky a v pololetí posledního ročníku posledního roku školní docházky a zdravotní způsobilosti potvrzené lékařem. Nezbytnou součástí přijímacího řízení u uměleckých oborů je zvládnutí talentové zkoušky, během které uchazeč o studium prokáže výtvarné nadání malbou a modelováním.

### **Přístup ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Práce se žáky se specifickými poruchami učení se řídí platnými vyhláškami o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí a žáků a studentů mimořádně nadaných. Třídní učitelé si od zákonných zástupců žáků se SPU vyžádá platný odborný posudek od psychologa PPP nebo ze specializovaného pedagogického centra a úzce spolupracuje s výchovným poradcem a vyučujícími. Podle konkrétních parametrů zvolí vyučující po konzultaci v metodické komisi, případně odborníky z PPP, optimální vyučovací metody, např. individuální konzultace, upřednostňování ústního zkoušení před písemným apod.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami tj. zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním, specifickou poruchou učení nebo znevýhodněním sociálním jsou integrováni v běžných třídách. Při jejich hodnocení se individuálně přihlíží k povaze problému. Vzhledem k náročnosti se nepředpokládá, že by se ke studiu hlásili studenti se závažným zdravotním postižením. Škola nemá bezbariérový přístup, a proto je schopna zajistit vzdělávání pouze žáků s nižším stupněm zdravotního postižení, studentům je dle potřeby věnována individuální péče. Žáci a jejich rodiče mají možnost spolupráce s výchovným poradcem, odborníky z pedagogicko-psychologické poradny.

Škola vytváří v souladu se svým profilem podmínky pro rozvoj mimořádně nadaných žáků. Pokud student projeví mimořádné nadání nebo toto doloží potvrzením z PPP, vyjdou vyučující studentovi vstříc rozšířením studijních možností, případně změnou organizace vzdělávání. Mimořádně nadaných žáků lze aktivně využít při týmové a skupinové práci. Další možností je využít jejich nadání při soutěžích a prezentaci školy. Vhodné může být i zapojení těchto žáků do tvorby projektů a programů. Během celého studia je kladen důraz na podporu a rozvoj mimořádně talentovaných žáků. Soutěžní akce a přehlídky zaměřené na srovnání úrovně středních škol jsou další příležitostí, kde mohou nadaní studenti prokázat své nadání.

## **Informatické vzdělávání**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

## **Způsob ukončení vzdělávání**

Maturitní zkouška; dokladem o získání středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Studium je zakončeno maturitní zkouškou, její organizace se řídí a školským zákonem a příslušnými prováděcími předpisy.

## **Společná část maturitní zkoušky – 2 povinné zkoušky a 2 nepovinné zkoušky**

Povinné zkoušky:

Český jazyk a literatura – zkouška proběhne formou didaktického testu.

Cizí jazyk – zkouška proběhne formou didaktického testu.

Nepovinné zkoušky: Cizí jazyk, Matematika

## **Profilová část maturitní zkoušky – 3 povinné zkoušky a 2 nepovinné zkoušky**

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky, ze zkoušky z cizího jazyka konané formou písemné práce a formou ústní zkoušky. Dále se skládá z ústní zkoušky z odborných předmětů, kde je rozdělena do dvou dílčích zkoušek z předmětu Dějiny výtvarné kultury (DVK), Technologie (T) a Uměleckořemeslné zpracování dřeva (UZD), kdy dva poslední zmiňované jsou sloučeny do jedné zkoušky. Profilová část maturitní zkoušky se skládá z praktické maturitní zkoušky. Při praktické MZ student prokáže jednak dostatečný přehled v teorii, připraví kompletní technickou dokumentaci k zadanému výrobku a při praktické části MZ prokáže praktické dovednosti při výrobě konkrétního výrobku, nebo při restaurování historického nábytku. Práce mohou být zadávány jednotlivcům, v případě potřeby mohou vyučující po dohodě zadat větší výrobek dvojici studentů. Konkrétní zadání truhlářských výrobků jsou pravidelně projednávány v oborové metodické komisi a aktualizovány.

**Nepovinné zkoušky z předmětů: Výtvarná příprava, Občanská nauka**

## **Stupeň dosaženého vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4**

Organizace maturitních zkoušek vychází z platných školských předpisů, volba předmětů k maturitní zkoušce vychází rovněž z platných školských předpisů a vyhlášek.

## **Možnost dalšího vzdělávání**

Úspěšní absolventi čtyřletých maturitních oborů mohou pokračovat ve studiu na VOŠ a vysokých školách.

## 4. Učební plán

<b>Předmět</b>	<b>1. ročník</b>	<b>2. ročník</b>	<b>3. ročník</b>	<b>4. ročník</b>	<b>Celkem za dobu vzdělávání</b>
Český jazyk a literatura	3	3	3	3	<b>12</b>
Cizí jazyk AJ/NJ	2	3	3	3	<b>11</b>
Konverzace AJ/NJ	0	0	1	3	<b>4</b>
Občanská nauka	1	1	1	1	<b>4</b>
Matematika	2	2	0	0	<b>4</b>
Fyzika	2	1	0	0	<b>3</b>
Chemie	1	1	0	0	<b>2</b>
Ekologie	1	0	0	0	<b>1</b>
Tělesná výchova	2	2	2	2	<b>8</b>
Práce s počítačem	2	1	1	0	<b>4</b>
Ekonomika	0	0	2	1	<b>3</b>
DVK	2	2	2	2	<b>8</b>
Výtvarná příprava	2	1	1	1	<b>5</b>
Technické kreslení	1	2	0	0	<b>3</b>
Technologické cvičení	0	0	1,5	1,5	<b>3</b>
Technologie	2	1	1	1	<b>5</b>
Materiály	1	1	0	0	<b>2</b>
UZD	1	1	1	1	<b>4</b>
Výrobní zařízení	1	1	0	0	<b>2</b>
Odborný výcvik	9	14	16,5	16,5	<b>56</b>
<b>Celkem</b>	<b>35</b>	<b>37</b>	<b>36</b>	<b>36</b>	<b>144</b>

## 5. Přehled rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	Předmět	1.	2.	3.	4.	Disponibilní hodiny	Celkem týdně za studium	Celkem ve vzdělávací oblasti
Jazykové vzdělávání - český jazyk (5) -cizí jazyk (10)	Český jazyk a literatura	1,5	1,5	1,5	1,5	1	6	21
	Anglický/Německý jazyk	2	3	3	3	1	11	
	Konverzace AJ/NJ	0	0	1	3	4	4	
Estetické vzdělávání (5)	Český jazyk a literatura	1,5	1,5	1,5	1,5	1	6	6
Společenskovědní vzdělávání (5)	Občanská nauka	1	1	1	1	0	4	5
	DVK	0,5	0,5	0	0	0	1	
Matematické vzdělávání (4)	Matematika	2	2	0	0	0	4	4
Přírodovědné vzdělávání (4)	Fyzika	2	1	0	0	1	3	6
	Chemie	1	1	0	0	1	2	
	Ekologie	1	0	0	0	0	1	
Vzdělávání pro zdraví (8)	Tělesná výchova	2	2	2	2	0	8	8
Informatické vzdělávání (4)	Práce s počítačem	2	1	1	0	0	4	4
Ekonomické vzdělávání (3)	Ekonomika	0	0	2	1	0	3	3
Uměleckohistorická příprava (12)	DVK	1,5	1,5	2	2	0	7	12
	Výtvarná příprava	2	1	1	1	0	5	
Technologická a výrobní příprava (24)	Technické kreslení	1	2	0	0	0	3	25
	Technologické cvičení	0	0	1,5	1,5	0	3	
	UZD	1	1	1	1	0	4	
	Výrobní zařízení	1	1	0	0	0	2	
	Technologie	2	1	1	1	0	5	
	Materiály	1	1	0	0	0	2	
Odborný výcvik	2	2	1	1	1	6		
Realizace uměleckořemeslných prací (35)	Odborný výcvik	7	12	15,5	15,5	15	50	50
Celkem týdně		35	37	36	36	25		144
Celkem v ročníku		1188	1221	1171,5	1065			4645,5

## Přehled využití týdnů ve školním roce

<i>Činnost</i>	<i>1. ročník</i>	<i>2.ročník</i>	<i>3. ročník</i>	<i>4. ročník</i>
Vyučování podle ročníků	33	33	33	30
Sportovní a turistické dny	1	1	-	-
Odborná praxe *	-	2	2	-
Maturitní zkouška	-	-	-	4
Rezerva ( opakování, doplnění)	6	4	7	2
Celkem týdnů	40	40	40	36

### Poznámky :

V rámci vzdělávání pro zdraví je zařazeno :

<b>Turistika v přírodě</b>	<b>1.- 2. ročník</b>	<b>2 – 3 dny (dle povětrnostních podmínek)</b>
<b>Lyžařský výcvik</b>	<b>1.- 2. ročník</b>	<b>1 – 2 dny (dle povětrnostních podmínek)</b>
<b>Výcvik bruslení</b>	<b>1.- 2. ročník</b>	<b>1 – 2 dny (dle povětrnostních podmínek)</b>
<b>Výcvik plavání</b>	<b>1.- 2. ročník</b>	<b>1 – 2 dny (dle povětrnostních podmínek)</b>
<b>Odborná praxe *</b>	<b>2.-3. ročník</b>	<b>10 vyučovacích jednotek</b>

/v rámci předmětu Odborný výcvik/

Člověk za mimořádných situací v 1. a 2. ročníků v rámci turistických a sportovních dnů

## 6. Učební osnovy předmětů

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

### **Český jazyk a literatura**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**čtyřleté denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 12 ( 3, 3, 3, 3)**

**Celkový počet hodin za studium: 387 (99, 99, 99, 90 )**

**Platnost vzdělávacího programu:**

**od 1. 9. 2025**

#### **Obecné cíle**

*Jazykové vzdělávání* v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

**Jazykové vzdělávání** směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa

**Estetické vzdělávání** významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Má nad předmětový charakter. Obecným cílem literárního a estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev studentů.

#### **Charakteristika učiva**

V rámci **českého jazyka** se žáci naučí důsledně odlišovat spisovný a nespisovný jazyk, seznámí se s jazykovědou, jejími disciplínami a historií, zvládnou obecně historický vývoj češtiny, obecné poznatky o jazyce, začlenění češtiny do systému jazyků. Seznámí se se základními pojmy fonetiky a poznatky z fonetiky uplatňují v praxi, zvládnou český pravopis, hláskosloví, tvarosloví, skladbu i stylistiku. Naučí se prakticky užívat slohové styly a postupy psané i mluvené, zvládnou práci s textem a s informacemi.

#### **Pojetí výuky**

Výuka je vedena formou výkladu a práce s učebnicí, využívají se aktuální podněty, žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu.

## **Pomůcky**

Sešity žáků, pracovní listy, audio nahrávky, ukázky na DVD

## **Metody vyučování:**

Výklad, diskuse, samostatná práce a práce ve skupinách.

**Literární výchova** kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem. Důraz je kladen na tvorbu současnou, žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- chápali význam umění pro člověka;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- byli tolerantní k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- ctili a chránili materiální i kulturní hodnoty a získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

## **Pojetí výuky**

Ve výuce je využívána odborná literatura a internet, důraz je kladen na práci s textem (čítanky, pracovní sešity) a samostatnou četbu žáků. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, odpovědnosti a kultuře osobního projevu.

## **Pomůcky**

Sešity žáků a čítanky, pracovní texty dále u některého učiva audio a video nahrávky, filmy.

## **Metody vyučování**

Výklad, diskuse, samostatná práce, práce ve skupinách, práce s textem, návštěva divadelního představení.

## **Hodnocení**

Dle klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Verbální zkoušení, písemné testy a práce, klasifikace.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat**

**Komunikativní kompetence**, tzn. aby žáci byli schopni:

- vyjadřovat se vzhledem k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně
- aktivně se účastnit diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, respektovat názory druhých
- zpracovávat jednoduché texty na běžná i odborná témata a různé pracovní materiály
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii
- písemně zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.)
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

**Personální kompetence**, tzn. aby žáci byli připraveni:

- reálně odhadovat výsledky svého jednání a chování v různých situacích
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok
- využívat ke svému učení zkušeností jiných lidí, učit se i na základ zprostředkovaných zkušeností
- přijímat hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí, adekvátně na ně reagovat, přijímat radu i kritiku.

**Sociální kompetence**, tzn. aby žáci byli schopni:

- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztah a k předcházení osobních konfliktů, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k jiným lidem.

Dále aby byli schopni **řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy**, tj.:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve.

Aby byli rovněž schopni **využívat informatické vzdělávání** a efektivně pracovat s informacemi, tj.:

- pracovat s osobním počítačem a s dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě internet;
- pracovat s informacemi, a to především s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.
- žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

**Průřezová témata jsou realizována zejména tato:**

**Občan v demokratické společnosti:**

- komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů především v rámci slohového učiva - mluvená forma (jednotlivá slohová cvičení, referáty, zkoušení), práce s literárním textem
- společnost, její členové a společenské skupiny, kultura, náboženství – průběžně v literárních textech a práci s nimi
- historický vývoj – např. v rámci seznámení s dějinami jazykovědy a vývojem jazyka, v souvislosti s literární historií
- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance - především v souvislosti s praktickým procvičováním slohu a při práci s texty literárních ukázek a uváděním životních osudů autora.

**Člověk a životní prostředí:**

- ekologie člověka v rámci zpracovávání slohových úkol, průběžně literární texty
- životní prostředí člověka v rámci zpracovávání slohových úkol (nap. vypravování, úvaha, publicistické útvary) a průběžně práce s literárními texty
- ochrana přírody, prostředí a krajiny - v rámci zpracovávání slohových úkol (nap. vypravování, úvaha, publicistické útvary) a průběžně práce s literárními texty.

**Člověk a digitální svět**

Digitální technologie přináší vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života. Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života

školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v soustavě jazyků</li> <li>- zařadí češtinu do soustavy evropských jazyků</li> <li>- rozlišuje na ukázkách spisovný a nespisovný jazyk a jeho varianty, obecnou češtinu, slang, dialekt, hovorovou a obecnou češtinu</li> <li>- převede nespisovný text do spisovného jazyka, odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</li> <li>- zná charakteristiku jazykovědy a jejích disciplín</li> <li>- používá při samostatné práci základní normativní příručky ČJ</li>   <li>- přednese se správnou výslovností ústní projev</li> <li>- vyjadřuje se věcně správně a srozumitelně</li>   <li>- používá adekvátní slovní zásobu</li> <li>- nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem</li>   <li>- orientuje se ve výkladové části Pravidel českého pravopisu, samostatně vyhledá a aplikuje pravopisná pravidla při vypracování pravopisných cvičení</li> <li>- vyhledá a opraví v textu základní pravopisné chyby, používá Pravidla českého pravopisu</li>   <li>- vysvětlí na příkladech způsoby tvoření slov</li> <li>- odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby</li> <li>- pracuje s normativními příručkami českého jazyka</li> </ul>	<p><b>1. Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností</b></p> <p><i>Nauka o jazyce a vývoj jazyka:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jazyk, jeho vznik a funkce, systém jazyků</li> <li>- původ češtiny a její postavení mezi ostatními slovanskými jazyky,</li> <li>- národní jazyk a jeho útvary</li> <li>- norma a kodifikace</li> <li>- jazyková kultura</li> <li>- jazykověda, jazykovědné disciplíny</li> <li>- jazykové příručky</li>   <li><i>Hláskosloví:</i></li> <li>- Zvuková stránka jazyka – hlásky, slabiky</li> <li>- výslovnost, spodoba znělosti</li> <li>- Přízvuk slovní a větný</li> <li><i>Lexikologie:</i></li> <li>- Slovo, sousloví, frazém</li> <li>- Význam věcný a mluvnický</li> <li>- Slova plnovýznamová a neplnovýznamová</li> <li>- Slova jednoznačná a mnohoznačná</li> <li>- Synonyma, homonyma a antonyma</li> <li>- Významové vztahy mezi slovy</li> <li>- Vrstvy slovní zásoby</li>   <li><i>Pravopis:</i></li> <li>- Hlavní principy českého pravopisu:</li> <li>- psaní i/y, u/ú/ů, s/z, ě</li> <li>- psaní souhláskových skupin</li> <li>- psaní velkých písmen</li> <li>- zkratky, značky</li> <li>- psaní slov přejatých</li>   <li><i>Tvoření slov:</i></li> <li>- Slovo základové a utvořené, části slova</li> <li>- Slova příbuzná</li> <li>- Odvozování, skládání, zkracování</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar</li> <li>- vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary</li> <li>- napíše osobní dopis, pozvánku, kondolenci, zformuluje reklamaci,</li> <li>- reprodukuje text</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi</li> <li>- napíše krátké vypravování</li> <li>- dokončí text tak, aby logicky navazoval na předchozí</li> <li>- vyjadřuje se věcně správně, jasně, srozumitelně</li> <li>- napíše pozvánku na akci, inzerát do novin a zprávu o akci</li> <li>- vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary</li> <li>- přednese krátký projev</li> <li>- vhodně se prezentuje, argumentuje, obhajuje svá stanoviska</li> <li>- ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi</li> <li>- vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně</li> <li>- vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary</li> </ul>	<p><b>2. Komunikační a slohová výchova</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy stylistiky, slohotvorní činitelé, funkční styly, slohové prostředky a slohové postupy</li> <li>- <i>Funkční styl prostě sdělovací:</i></li> <li>- typická komunikační situace, typická struktura komunikátů</li> <li>- typické jazykové prostředky</li> <li>- slohové útvary (krátké informační útvary, zpráva, vyprávění prosté, útvary běžného spol. styku, popis)</li> <li>- monolog, dialog, telefonát, e-mail</li> <li>- reklama a vizitka</li> <li>- slohová práce</li> <li>- <i>Funkční styl řečnický</i></li> <li>- typická komunikační situace, typická struktura komunikátů, typické jazykové prostředky</li> <li>- druhy řečnických projevů</li> <li>- útvary stylu řečnického (politický projev, oslavný projev, přípitek, řeč obhájce, přednáška, prezentace, referát)</li> <li>- diskuse, polemika</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- zařadí typická díla do příslušného historického období</li> </ul>	<p><b>3. Obecná charakteristika literatury</b></p> <p><i>Literatura, její dělení</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základy literární teorie: žánry, tematika, kompozice a jazyk literárního díla, obrazná pojmenování, zvukové prostředky, verš</li> <li>- <i>Ústní lidová slovesnost</i></li> <li>- základní žánry ÚLS, jazyk a charakteristika</li> <li>- důvody vzniku, vývoj,</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodnotí význam Homéra, starořeckých dramatiků a Bible pro starověkou literaturu i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> </ul> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	<p><b>4. Literatura a kultura starověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nejstarší literární památky, především Bible a antická literatura: báje, eposy, dramata</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla tohoto období</li> <li>- zhodnotí význam Konstantina a Metoděje, Kosmase, autora Kristiánovy legendy pro dobu, v níž tvořili, i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> </ul> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	<p><b>5. Literatura a kultura raného středověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- románský styl, literatura na Velké Moravě, staroslověnská literatura, počátky literatury na území českého státu, staroslověnská a latinská literatura</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla tohoto historického období</li> <li>- zhodnotí význam děl tohoto období pro dobu, v níž vznikla, pro gotiku i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> </ul> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	<p><b>6. Literatura a kultura vrcholného středověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- gotické umění, doba Karla IV., rozvoj vzdělanosti, vznik česky psané literatury, legendy, kroniky, satiry, drama, ...</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná typická díla tohoto historického období</li> <li>- zhodnotí význam mistra Jana Husa a jeho díla pro dobu, v níž tvořil a žil, i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> </ul>	<p><b>7. Literatura reformního hnutí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mistr Jan Hus a jeho pokračovatelé</li> </ul>
<p>Žák: - zařadí typická díla renesance</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodnotí díla nejvýznamnějších autorů a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro renesanci a humanismus, pro další generace</li> <li>- zná základní lit. druhy a žánry pro danou dobu</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- odliší literaturu tohoto období od děl období předchozího</li> </ul>	<p><b>8. Literatura a kultura humanismu a renesance</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- humanismus a renesance v Evropě a u nás, reformace</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> </ul>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická barokní díla</li> <li>- zhodnotí význam Komenského a jeho díla pro dobu, v níž tvořil, i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> </ul>	<p><b>9. Barokní umění a literatura</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- baroko – historický vývoj, třicetiletá válka, reformace a protireformace</li> <li>česká literatura doby pobělohorské, ústní lidová slovesnost</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období</li> <li>- zhodnotí význam nejvýznamnějších autorů a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušné umělecké směry i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> </ul>	<p><b>10. Literatura a další druhy umění v období klasicismu a osvícenství v Evropě</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní principy osvícenství, jak se projevují v literatuře</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje a vyhledá v textu slovní druhy</li> <li>- poznatky z tvarosloví aplikuje v písemném i mluveném projevu</li> <li>- používá základní normativní příručky ČJ při řešení obtížnějších tvarů slov</li> <li>- vyhledá a opraví v textu základní tvaroslovné chyby, rozliší spisovné a nespisovné koncovky slov</li> <li>- určí základní mluvnické kategorie</li> </ul>	<p><b>1. Tvarosloví</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- slovní druhy a jejich klasifikace</li> <li>- druhy ohebné a neohebné, tvarotvorný základ a koncovka</li> <li>Mluvnické kategorie jmen: <ul style="list-style-type: none"> <li>- podstatná jména</li> <li>- přídavná jména</li> <li>- zájmena</li> <li>- číslovky</li> </ul> </li> <li>Mluvnické kategorie sloves</li> <li>Neohebné slovní druhy</li> <li>Skloňování jmen cizího původu</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vystihne charakteristické znaky různých textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- užívá odbornou terminologii</li> <li>- vyjadřuje se věcně správně, zejména v oblasti svého oboru</li> <li>- popíše nástroj, výrobek, se kterým se setkává při praktickém vyučování</li> <li>- sestaví technologický postup</li> <li>- rozlišuje různé vrstvy jazyka, ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní situaci a účelu</li> <li>- orientuje se ve výstavbě textu</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi</li> <li>- posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu</li> <li>- rozlišuje typy mediálních sdělení a jejich funkci, identifikuje jejich typické postupy,</li> </ul>	<p><b>2. Komunikační a slohová výchova</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <i>Styl odborný:</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- typická komunikační situace</li> <li>- druhy odborných textů</li> <li>- typické jazykové prostředky</li> <li>- slohové útvary (odborný popis, technologický postup, výklad, úvaha, esej, výtah, anotace, abstrakt, resumé, posudek, recenze, kritika)</li> <li>- literatura faktu</li> </ul> </li> <li>- <i>Styl publicistický:</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>- typická komunikační situace</li> <li>- typické jazykové prostředky</li> <li>- slohové útvary, liter. žánry (zpráva, news feature, interview, reportáž, komentář, story, glosa, sloupek) <ul style="list-style-type: none"> <li>- média a mediální sdělení</li> </ul> </li> <li>- styl reklamy a inzerce</li> <li>- slohová práce</li> </ul> </li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>jazykové a jiné prostředky;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uvede příklady vlivu médií a digitální komunikace na každodenní podobu mezilidské komunikace</li> <li>- sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka)</li> <li>- správně používá citace a bibliografické údaje, dodržuje autorská práva</li> </ul>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje toto historické období, hlavní osobnosti a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z četby daných uměleckých děl</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> </ul> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	<p><b>3. Literatura a kultura v době českého národního obrození</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- periodizace NO</li> <li>- hlavní osobnosti, přínos pro vývoj české literatury</li> <li>- ústní lidová slovesnost</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla do období romantismu</li> <li>- zhodnotí význam některých světových autorů, především Huga, Puškina a z našich Máchy, Erbena, Tyla a jejich díla, pro dobu, v níž tvořili, pro romantismus i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních text a rozdíly mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> </ul> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	<p><b>4. Romantismus</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- umělecký a literární směr romantismus ve světové a v české literatuře</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla do počátků našeho realismu</li> <li>- zhodnotí význam Němcové a Havlíčka a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro realismus i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> </ul>	<p><b>Počátky realismu v české literatuře (Němcová, Havlíček)</b></p>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> </ul> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla do tohoto období a uměleckých směr</li> <li>- zhodnotí význam Nerudy, Háalka, Světlé, Vrchlického, Sládka, Čecha, Jiráska, bratří Mrštíků a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> </ul> <p>konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	<p><b>České umění druhé poloviny 19. stol</b> (májovci, Jan Neruda, ruchovci a lumírovci, Národní divadlo v Praze, kritický realismus v české literatuře</p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla do kritického realismu</li> <li>- zhodnotí význam předních světových autorů, především Balzaca, Dickense, Tolstého, Dostojevského, popř. dalších, i jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro kritický realismus i pro další generace</li> </ul> <p>vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</p>	<p><b>Světová literatura kritického realismu</b></p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> </ul>	<p><b>Umění přelomu 19. a 20. století ve světě</b> impresionismus, expresionismus, symbolismus, dekadence, secese, historizující styly; prokletí básníci.</p>

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uplatňuje znalosti ze skladby při ústním i písemném vyjadřování</li> <li>- provede syntaktický rozbor věty jednoduché a souvětí</li> <li>- poznává a odstraňuje stylistické nedostatky v textech</li> <li>- používá správně interpunkci</li> </ul>	<p><b>1. Skladba</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- věta a výpověď</li> <li>- podřadnost a souřadnost</li> <li>- větné členy základní a rozvíjející</li> <li>- věta jednoduchá a souvětí</li> <li>- souvětí souřadné a podřadné</li> <li>- druhy vedlejších vět</li> <li>- psaní členicích znamének</li> <li>- odchylky od pravidelné větné stavby</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- volí prostředky adekvátní komunikační situaci</li> <li>- sestaví základní útvary administrativního stylu:</li> <li>- napíše úřední dopis</li> <li>- napíše strukturovaný životopis</li> <li>- poznává a odstraňuje stylistické a grafické nedostatky textu</li> </ul> <p>Žák:</p> <p>Rozlišuje spisovný jazyk a stylově příznakové jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Orientuje se ve výstavbě textu</li> <li>- Vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdílů mezi nimi</li> <li>- Rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických případech slohový útvar</li> <li>- Posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu</li> <li>- má přehled o slohových postupech uměleckého stylu</li> </ul>	<p><b>2. Komunikační a slohová výchova</b></p> <p><i>- Styl administrativní:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- typická komunikační situace, typická struktura komunikátů a typické jazykové prostředky</li> <li>- slohové útvary (usnesení, zpráva, plná moc, protokol, formální dopis, faktura)</li> <li>- útvary komunikace na trhu práce (pracovní inzerát, motivační dopis, žádost o místo, životopis, formální telefonát, pracovní smlouva)</li> <li>- grafická a formální úprava písemných projevů</li> </ul> <p><b><i>Funkční styl umělecký</i></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- typická komunikační situace, typická struktura komunikátů,</li> <li>- typické jazykové prostředky</li> <li>- slohové útvary, resp. literární žánry (umělecké vyprávění, román, lyrická báseň, drama, umělecká charakteristika, fejeton)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla do tohoto období a uměleckých směr</li> <li>- zhodnotí význam předních autorů (Bezruč, Sova, Šrámek, Neumann, Březina) i jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> </ul> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	<p><b>3. Umění přelomu 19. a 20. století u nás</b> (impresionismus, expresionismus, symbolismus, dekadence, secese, historizující styly...), literatura přelomu (Machar, Bezruč, Šrámek, Gellner, Sova, Březina, Neumann...)</p>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodnotí význam nejvýznamnějších autorů i díla pro dobu, v níž tvořili, i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> </ul>	<p><b>4. Odraz 1. světové války v umění, především v literatuře</b> (Rolland, Remarque, Hašek...)</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a tohoto období</li> <li>- zhodnotí význam předních autorů (Rolland, Remarque, Feuchtwanger, Mannové, Zweig, Galswothy, Dreiser, Hemingway, Gorkij, Bulgakov; Nezval, Seifert, Vančura, Olbracht, Poláček, Čapek) a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdílů mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> </ul> <p>při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</p>	<p><b>5. Umění v době mezi světovými válkami 20. - 30. léta 20. století</b>  (vitalismus, kubismus, futurismus, surrealismus, pop art,...) a meziválečná literatura</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná typická díla o druhé světové válce</li> <li>- zhodnotí význam nejdůležitějších autorů (Remarque, Heller, Seghersová, Styron, Mailer, Ryan, Simonov, Šolochov, Otčenášek, Hrabal, Holan, Seifert...) a jejich díla pro dobu, v níž tvořili, i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl</li> <li>- samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> </ul>	<p><b>6. Umění a kultura za druhé světové války a odraz války v literatuře</b></p>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> </ul>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v nabídce kulturních institucí</li> <li>- porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území</li> <li>- popíše vhodné společenské chování v dané situaci</li> </ul>	<p><b>7. Kultura</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kulturní instituce v ČR a v regionu</li> <li>- kultura národností na našem území</li> <li>- společenská kultura principy a normy kulturního chování, společenská výchova - kultura bydlení, odívání (v minulosti a nyní)</li> <li>- lidové umění a užitá tvorba</li> <li>- estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě</li> <li>- ochrana a využívání kulturních hodnot</li> <li>- funkce reklamy a propagačních prostředků a jejich vliv na životní styl</li> </ul>

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná základní informace o české jazykovědě 20. století</li> <li>- zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, dokáže je vybírat, třídít, kriticky vyhodnotit,</li> <li>- vhodně volí při vyhledávání informačních zdrojů klíčová slova</li> <li>- samostatně vyhledává, porovnává a vyhodnocuje mediální, odborné aj. informace</li> <li>- rozumí obsahu textu i jeho části</li> <li>- pořizuje z odborného textu výpisky, zachycuje texty formou poznámek veřejně přednášené jinými</li> <li>- orientuje se na trhu denních tiskovin,</li> <li>- má přehled o odborné literatuře svého oboru,</li> <li>- má přehled o veřejných knihovnách a jejich možnostech</li> <li>- správně používá citace a bibliografické údaje podle státní normy, dodržuje autorská práva</li> <li>- na příkladech doloží druhy mediálních produktů</li> <li>- uvede základní média působící v regionu</li> </ul>	<p><b>1. Historie jazykovědy 20. století, obecná jazykověda</b></p> <p><b>2. Práce s textem a získávání informací:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- různé techniky čtení,</li> <li>- orientace v textu, rozbor textu z hlediska sémantiky, kompozice, stylu</li> <li>- získávání a zpracování informací z textu, (odborného, (zejm. oboru) administrativního, publicistického, zejm. zpravodajského např. ve formě konspektu, resumé, osnovy apod.</li> <li>- třídění a hodnocení informací,</li> <li>- zpětná reprodukce textu, jeho úprava do jiné podoby,</li> <li>- práce s jazykovými a odbornými příručkami pro školu i veřejnost ve fyzické i elektronické podobě</li> <li>- média, jejich produkty a účinky</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodnotí význam médií pro společnost a jejich vliv na jednotlivé skupiny uživatelů</li> <li>- kriticky přistupuje k informacím</li> <li>- z internetových zdrojů a ověřuje si jejich hodnověrnost (např. informace dostupné z Wikipedie, sociálních sítí, komunitních webů apod.)</li> <li>- vypracuje anotaci a resumé</li> </ul>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vhodně se prezentuje, ovládá souvislou a logickou argumentaci,</li> <li>- obhájí svá stanoviska</li> <li>- ovládá techniku mluveného slova, vhodně klade otázky i formuluje odpovědi</li> <li>- adekvátně využívá emocionální i emotivní složky mluveného i psaného slova</li> <li>- vyjadřuje své postoje neutrální, pozitivní, i negativní,</li> <li>- vyjadřuje se správně, věcně, jasně a srozumitelně,</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých projevů a rozpozná rozdíly mezi nimi,</li> <li>- rozliší funkční styl, v typických případech slohový útvar,</li> <li>- posoudí kompozici textu, slovní zásobu, a skladbu</li> <li>- sestaví základní projevy administrativního stylu</li> <li>- vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary</li> <li>- má přehled o slohových postupech uměleckého stylu</li> <li>- zvládá odborný styl a dokáže v něm využít úvahový postup, v němž obhájí své argumenty</li> <li>- přednese před spolužáky připravený projev</li> <li>- je seznámen s charakterem literatury faktu, pozná ji a pochopí obsah, orientuje se v umělecké literatuře, rozlišuje základní stylistické útvary a postupy</li> <li>- má přehled o grafických a formálních možnostech písemného projevu a běžně je uplatňuje v praxi</li> </ul>	<p><b>3. Komunikační a slohová výchova</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mezilidská komunikace</li> <li>- komunikace na trhu práce</li> <li>- masová komunikace – média</li> <li>- práce s informacemi</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směr a příslušných historických období</li> </ul>	<p><b>4. Vývoj umění po druhé světové válce</b>  existencialismus, nový román, absurdní literatura, beatnici, postmoderna..., literatura 2. poloviny 20. století</p>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- zhodnotí význam předních autorů (Camus, Sartre, Moravia, Ginsberg, Kerouack, Amis, Beckett, Eco, Capote, Kesey, Myrer, Saroyan, Bulgakov, Bunin, Pasternak, Solzenicin, Tolkien, Bradbury, Rawlingová, Fulghum... Seifert, Hrubín, Holan, Kainar, Zahradníček, Žáček, Hrabal, Škvorecký, Kundera, Havel, Vaculík, Lustig, Kohout...) i díla pro dobu, v níž tvořili, pro příslušný umělecký směr i pro další generace</li> <li>- vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl samostatně vyhledává informace v této oblasti</li> </ul>	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> <li>- rozezná umělecký text od neuměleckého</li> <li>- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi</li> <li>- rozpozná literární brak</li> <li>- text interpretuje a debatuje o něm</li> <li>- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů</li> <li>- při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie a poetiky</li> </ul>	<p><b>5. Práce s literárním textem</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- četba a interpretace literárního textu</li> <li>- metody interpretace textu</li> </ul>



## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat**

**Komunikativní kompetence :** žáci formulují své myšlenky srozumitelně ústně i v písemné podobě a gramaticky správně. Dosahují jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci v cizojazyčném prostředí. Získávají jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění, porozumí základní odborné terminologii a základním pracovním pokynům v písemné i ústní podobě. Pochopí výhody znalosti cizích jazyků pro životní a pracovní uplatnění, jsou motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností.

**Kompetence k učení:** žáci jsou připraveni vytvářet si pozitivní vztah k učení a ke vzdělávání, ovládat různé techniky učení, sestavit si vhodný studijní režim. Využívat různé způsoby práce s cizojazyčným textem, s porozuměním poslouchat mluvené cizojazyčné projevy.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám:** žáci mají odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, uvědomují si význam celoživotního učení a jsou připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám. Získávají a vyhodnocují informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech. Dokáží vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle.

**Personální kompetence :** žáci se rozvíjí poznáním cizího jazyka a současně mateřského jazyka a prostřednictvím řeči poznání sebe sama

**Občanské kompetence a kulturní povědomí:** žáci poznávají hodnoty jiných zemí a jejich srovnání s vlastním státem.

### **Člověk a digitální svět**

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

### **1. ročník**

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<b>Žák:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- použije podle situace vhodný pozdrav. Při výběru zohlední čas a míru formálnosti;</li><li>- představí sebe, či druhou osobu</li></ul>	<b>1. Běžná konverzace:</b> Pozdravy při setkání a loučení, představování.
<b>Žák:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- při tvoření vět zná pravidla slovosledu</li><li>- pracuje se slovníkem</li><li>- dokáže vyspelovat své jméno a psaná slova</li><li>- zvládne podle základních pravidel správně použít členy (i v nových spojeních)</li><li>- správně užívá zájmena this/that</li><li>- dokáže správně vytvořit množné číslo podst.jména</li><li>- zná dny v týdnu, měsíce, roční období, je schopen je použít s odpovídající předložkou</li><li>- napíše a správně přečte datum s použitím řadových číslovek, přečte letopočet a použije jej se správnou předložkou</li><li>- dokáže říci, kolik je hodin, je schopen se zeptat kolik je hodin</li><li>- ovládá a používá tvary slovesa být v přítomném čase</li></ul>	<b>1. Gramatika:</b> Základní pravidla výslovnosti, slovosled v anglické větě, sloveso to be, anglická abeceda, užití členů, ukazovací zájmena this a that, tvorba množného čísla podstatných jmen, názvy měsíců a ročních období, číslovky 1-100, řadové číslovky, datum, hodiny, letopočet, dny v týdnu a související předložky

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- při užívání členů aplikuje další pravidla</li> <li>- zná tabulku zájmen (osobní podmětová, předmětová, přivlastňovací nesamostatná, samostatná)</li> <li>- zná pravidla pro 3. osobu jednotného čísla v přítomném čase</li> <li>- utvoří a použije tvar slovesa pro 3. osobu jednotného čísla v přítomném čase</li> </ul>	<p><b>2. Gramatika:</b> členy podstatných jmen, přehled zájmen, přítomný čas prostý významových sloves</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoduchými větami je schopný popsat svoji rodinu</li> <li>- používá slovní zásobu označující členy rodiny</li> <li>- je schopný jednoduše popsat osoby (jméno, věk, vzhled)</li> </ul>	<p><b>2. Běžná konverzace:</b> Rodina</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- správně používá zájmena these/those</li> <li>- rozlišuje, správně tvoří a používá přítomný čas prostý a průběhový</li> </ul>	<p><b>3. Gramatika:</b> množné číslo ukazovacích zájmen this a that, přítomný čas prostý a průběhový</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vybere podle osoby vhodný tvar slovesa have;</li> <li>- používá při popisu místa vazbu there is/are a potřebné předložky</li> <li>- správně užívá přivlastňovací zájmena nesamostatná a samostatná</li> </ul>	<p><b>4. Gramatika:</b> přítomný čas slovesa to have ve významu vlastnit, přivlastňovací zájmena nesamostatná a samostatná, vazby there is/are.</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zapíše a reprodukuje jednoduchý popis bytu, ve kterém bydlí</li> <li>- pojmenuje jednotlivé místnosti a zařízení místností</li> </ul>	<p><b>3. Běžná konverzace:</b> Bydlení</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje význam a používá slovesa can, may, must</li> <li>- tvoří infinitiv a rozkazovací způsob</li> <li>- vybaví si, že se tvoří bez podmětu a tuto znalost užívá</li> <li>- vybaví si slovesa, u nich je možno tvořit otázku inverzí, ovládá tvoření těchto otázek</li> </ul>	<p><b>5. Gramatika:</b> přítomný čas způsobových sloves can, may, must a infinitiv a rozkazovací způsob, otázka tvořená inverzí.</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- používá jednoduché možnosti tvoření slov pomocí nejběžnějších přípon a předpon</li> <li>- správně používá i v písemné podobě číslovky 100-900</li> <li>- rozlišuje slovesa označující vztah k něčemu a používá po nich gerundium</li> <li>- zformuluje rozdíl mezi gerundiem a průběhovým časem</li> </ul>	<p><b>6. Gramatika:</b> Tvoření slov v angličtině, číslovky 100-900. Použití gerundia po slovesech označujících vztah k něčemu.</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- krátce, ale souvisle pohovoří o svých koníčcích</li> <li>- vyjmenuje běžné způsoby trávení volného času, zejména sporty</li> </ul>	<p><b>4. Běžná konverzace:</b> Koníčky, dovednosti, volný čas.</p>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpozná od češtiny odlišnou intonaci otázky</li> <li>- používá pomocné sloveso do a rozumí jeho funkci</li> <li>- utvoří otázku a zápor s pomocným slovesem</li> <li>- rozlišuje a správně používá pomocná slovesa do/does</li> </ul>	<p><b>7. Gramatika:</b> Intonace anglických vět, zápor a otázka pomocí do/does.</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže se zeptat na čas a zformuluje na tuto otázku odpověď</li> <li>- správně používá výrazy to, past, quarter,, half a předložku at ve spojení s časovými údaji</li> <li>- reprodukuje a používá výrazy jako have breakfast, have a shower</li> <li>- rozlišuje funkci a použití slovesa have v těchto vazbách</li> <li>- rozlišuje přídavná jména a příslovce</li> <li>- ovládá a správně aplikuje pravidla pro tvoření druhého a třetího stupně jedno-, dvou- i víceslabičných přídavných jmen</li> <li>- rozlišuje pravidelné a nepravidelné stupňování</li> <li>- ovládá nepravidelné stupňování přídavných jmen good a bad</li> <li>- správně vyslovuje druhý a třetí stupeň přídavných jmen</li> </ul>	<p><b>8. Gramatika:</b> What's the time? Sloveso have ve vazbách, stupňování přídavných jmen.</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- souvisle popíše svůj běžný denní program</li> <li>- pojmenuje školní předměty</li> <li>- vyjmenuje denní jídla, obvyklé časy, v nichž se podávají</li> </ul>	<p><b>5. Běžná konverzace:</b> Můj den</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- při tvoření věty respektuje pravidlo o jediném záporu v anglické větě</li> <li>- utvoří záporný rozkazovací způsob</li> <li>- reprodukuje a používá číslovky tisíc a milion a dokáže je správně napsat</li> </ul>	<p><b>9. Gramatika:</b> Jediný zápor v anglické větě, postavení příslovcí, záporný rozkazovací způsob, číslovky 1000 a milion.</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- používá předložky by, in, on, v souvislosti s dopravními prostředky</li> <li>- vybaví si rozdíl mezi přídavným jménem a příslovcem</li> <li>- ovládá tvoření příslovcí z přídavných jmen</li> <li>- vytvoří druhý a třetí stupeň různě utvořených příslovcí</li> <li>- používá některá běžná příslovce mající stejný tvar jako přídavné jméno a jejich odlišné významy po přidání – ly</li> </ul>	<p><b>10. Gramatika:</b> Předložky pojící se s dopravními prostředky, tvoření a stupňování příslovcí.</p>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje podstatná jména počítatelná a nepočítatelná a správně s nimi spojí výrazy označující množství: mnoho, málo, „pár“ a trochu</li> <li>- ovládá alespoň tři způsoby vyjádření budoucnosti a zvládne je správně použít</li> </ul>	<p><b>11. Gramatika:</b></p> <p>Výslovnost stažených tvarů will, podstatná jména počítatelná a nepočítatelná, vyjádření českého mnoho- málo v angličtině, vyjádření budoucnosti (will, přítomný čas průběhový, vazba going to).</p>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b> popíše dílnu</p>	<p><b>1. Odborné téma:</b> Domácí dílna mého otce (vybavení, zařízení,...)</p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje dopravní prostředky</li> <li>- reprodukuje některá anglická jména evropských zemí a jejich obyvatel</li> </ul>	<p><b>6. Běžná konverzace:</b> Cestování</p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- reprodukuje základní pravidla pro použití výrazů some, any, no</li> <li>- aplikuje je v konkrétní větě</li> <li>- aplikuje je na složeniny se some a any</li> <li>- rozlišuje význam a zákonitosti použití zájmen who a jeho dalších tvarů, what a which pro osoby, zvířata a věci</li> <li>- utvoří kladnou a zápornou otázku na podmět</li> <li>- rozlišuje otázku na podmět a na předmět</li> <li>- při tvorbě těchto otázek aplikuje pravidla o použití pomocného slovesa</li> </ul>	<p><b>12. Gramatika:</b> Some- any – thing, one, where, no, tázací zájmena Who, what, which a otázka na podmět</p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše běžné zdravotní potíže (bolesti, nemoci, zranění) a rozumí názvům nemocí</li> </ul>	<p><b>7. Běžná konverzace:</b> Zdraví a nemoci</p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná minulý čas v češtině a angličtině</li> <li>- v závislosti na osobě správně používá tvary minulého času a slovesa to be</li> <li>- ilustruje rozdíl v tvoření minulého času u pravidelných a nepravidelných sloves</li> <li>- správně vyslovuje minulý čas pravidelných sloves končících na t a d</li> <li>- aplikuje pravidla o použití pomocného slovesa do na tvorbu otázky a záporu v minulém čase</li> </ul>	<p><b>13. Gramatika:</b></p> <p>Plná a oslabená výslovnost was a were. Prostý minulý čas pravidelných sloves, minulý čas nepravidelných sloves. Otázka a zápor s did.</p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- srovná použití podmiňovacího způsobu v češtině a angličtině a správně použije would a should</li> <li>- používá stažené tvary would a should</li> <li>- rozeznává výrazy let me a let us a rozumí jejich významu, používá je s infinitivem bez to</li> <li>- vybaví si další běžná nepravidelná slovesa</li> </ul>	<p><b>14. Gramatika:</b></p> <p>Plné a stažené tvary podmiňovacího způsobu, podmiňovací způsob přítomný, I should, could vazba let me, let us a infinitiv bez to, nepravidelná slovesa.</p>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aktivně používá slovní zásobu používanou při běžné konverzaci o počasí</li> <li>- v konverzaci použije jednoduché věty popisující počasí</li> <li>- česky popíše rozdíly mezi charakterem počasí u nás a v Anglii</li> </ul>	<b>8. Běžná konverzace:</b> Počasí
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- představí význam dovětku v konkrétních větách česky</li> <li>- rozliší skutečnou otázku od vyjádření zdvořilého zájmu podle intonace</li> </ul>	<b>15. Gramatika:</b> Vyjádření českého že?, že ano?, že ne?
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje různé tvary na – ing, jejich význam a použití a gramatické chování (podstatné jméno slovesné, gerundium, průběhové časy...)</li> <li>- používá sloveso may ve významu smět nebo možná</li> <li>- ovládá použití zástupného one/ones místo podstatného jména</li> </ul>	<b>16. Gramatika:</b> výslovnosti koncového –ing, tvary na – ing, další významy sloves may a must, nepravidelná slovesa, zástupné one/ones.
<p>Žák: - požádá o zboží v obchodě (zejména o potraviny, základní oblečení)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zeptá se na cenu, zda si může oblečení vyzkoušet atd. a řekne, zda si zboží vezme či ne</li> <li>- upřesní požadavek (větší, menší, barvu,...)</li> <li>- vyjádří množství požadovaného zboží</li> </ul>	<b>9. Běžná konverzace:</b> Nakupování
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- při používání výrazů must a have to respektuje rozdíly ve významu a dokáže je česky vysvětlit</li> <li>- rozpozná předpřítomný čas v textu</li> <li>- vysvětlí česky jeho gramatickou konstrukci</li> <li>- rozlišuje mezi minulým a předpřítomným časem</li> </ul>	<b>17. Gramatika:</b> Must – have to, předpřítomný čas prostý, plné a stažené tvary pomocného slovesa have.
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- napíše vlastní, velmi stručný životopis, určený jako příloha k žádosti o zaměstnání</li> <li>- reprodukuje jej a zařadí do něj další doplňující informace (rodina, ...)</li> </ul>	<b>10. Běžná konverzace:</b> Životopis

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastními slovy vyjádří, co pojem zdravá výživa znamená a základní pojmy vyjádří anglicky</li> <li>- zhodnotí, která jídla jsou zdravá a která ne</li> <li>- doplní, která jídla má a nemá rád</li> </ul>	<b>11. Běžná konverzace:</b> Zdravá výživa
<p>Žák: - vhodně používá slovesa vyjadřující změny stavu a ovládá nejčastější idiomatická spojení</p>	<b>18. Gramatika:</b> Slovesa změny stavu
<p>Žák:</p>	<b>12. Běžná konverzace:</b> Dopis

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozpozná úřední dopis od osobního dopisu</li> <li>- ovládá formální úpravu dopisu</li> <li>- samostatně napíše jednoduchý dopis</li> </ul>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní principy a použití opisů modálních sloves can, may, must a najde je v textu</li> </ul>	<b>19. Gramatika:</b> Opisy modálních sloves
<p>Žák: - rozlišuje trpný rok v češtině i v angličtině</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zná pravidla pro jeho tvoření a aplikuje je</li> </ul>	<b>20. Gramatika:</b> Trpný rod
<p>Žák: - za pomoci map a dostupných informací podá česky základní informace o České republice a některých anglicky mluvících zemích</p>	<b>13. Běžná konverzace:</b> Česká republika a anglicky mluvící země
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- při používání výrazů must a have to respektuje rozdíly ve významu a dokáže je česky vysvětlit</li> <li>- rozpozná předpřítomný čas v textu</li> <li>- vysvětlí česky jeho gramatickou konstrukci</li> <li>- rozlišuje mezi minulým a předpřítomným časem</li> </ul>	<b>21. Gramatika:</b> Předpřítomný čas, minulý čas, srovnání minulého a předpřítomného času

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák: - dle vyhledaných informací se orientuje v anglické literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vybere si oblíbeného spisovatele, vypráví o jeho díle</li> </ul>	<b>14. Běžná konverzace:</b> Anglická literatura
<p>Žák: - dokáže vysvětlit význam have to, kdy se používá, utvoří otázku, zápor, kladnou větu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže vysvětlit modální slovesa, čím se liší od jiných sloves</li> <li>- dokáže použít should, must, have to</li> </ul>	<b>22. Gramatika:</b> Have to, modální slovesa, should/ must
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže popsat české Vánoce, zná zvyky, dokáže o nich hovořit</li> <li>- zná rozdíly mezi Vánoce v Čechách a v zahraničí</li> </ul>	<b>15. Běžná konverzace:</b> Vánoce
<p>Žák: -zná pravidla pro tvoření časových vět, zná časové spojky</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže vysvětlit význam pomocného slovesa will, ví, pro jaký čas se používá, dokáže vysvětlit, proč je will důležité pro časové věty</li> <li>- ví, jak říci, že má něco ve zvyku a jak vyjádří minulý stav od „use“</li> <li>- dokáže použít účelový infinitiv, ví, na jakou otázku jím může odpovědět, zná pravidla pro jeho použití</li> </ul>	<b>23. Gramatika:</b> Time clauses, Will, vazba used to, Infinitive so for purpose
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže vytvořit otázku, zápor, kladnou větu v předpřítomném čase průběhovém</li> <li>- rozliší předpřítomný čas a předpřítomný čas průběhový, ví, kdy časy užít</li> <li>- zná pravidla pro vytvoření nepřímé řeči, nepřímou řeč dokáže vytvořit ve většině časů</li> </ul>	<b>24. Gramatika:</b> Předpřítomný čas průběhový, nepřímá řeč

**Střední škola a Základní škola, Oselce 1**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Německý jazyk**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň poskytovaného vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Forma vzdělávání: denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 11 ( 2, 3, 3, 3)**

**Celkový počet hodin za studium: 354 (66, 99, 99, 90)**

**Platnost vzdělávacího programu: od 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Obecné cíle**

Cílem předmětu je doplňovat a prohlubovat jazykové vzdělání žáků, které je propojeno s ostatními vyučovacími předměty (Český jazyk a literatura, Dějiny výtvarné kultury, Technologie a Materiály). Výuka vede žáky k osvojení komunikativních dovedností na takové úrovni, aby byli v cizím jazyce schopni řešit situace každodenního života (písemně i ústně), domluvit se v cizojazyčném prostředí, porozumět pracovním postupům, zpracovat informace ze zahraničních zdrojů týkajících se oboru. Výuka je dále zaměřena na získání znalostí reálií, společenské kultury a dovednosti sociokulturního chování. Výstupní požadavky na studenty odpovídají úrovni B1 dle Společného evropského referenčního rámce. Slovní zásoba zahrnuje cca 2300 lexikálních jednotek, z čehož 20 % činí odborná terminologie.

**Charakteristika učiva**

Obsah předmětu vychází z RVP, vzdělávání v cizím jazyce navazuje na RVP ZV a směřuje k osvojení jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá úrovni B1.

Učivo je rozděleno do dvou oblastí – gramatické a komunikační.

Oblast gramatická navazuje na znalosti získané na základní škole a prohlubuje je.

Oblast komunikační rozvíjí na základě gramatických znalostí, komunikačních situací, základních tematických okruhů, znalostí reálií a specifických okruhů z oblasti studovaného oboru řečové dovednosti žáků.

Hlavní náplní a obsahem výuky je nacvičování jak ústního, tak písemného vyjadřování, porozumění čtených textů a poslechových cvičení.

Žáci pracují se slovníky v tištěné i elektronické podobě.

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:**

- dovedli komunikovat v cizím jazyce v každodenních životních situacích života
- dokázali reagovat na všeobecná i odborná témata, a to jak v mluvené i písemné formě
- porozuměli informacím v cizojazyčném textu včetně odborného a dokázali je využít
- pracovali se zdroji informací v cizím jazyce včetně internetu nebo CD-ROMu, se slovníky a cizojazyčnými příručkami
- si uvědomovali, že poznání cizího jazyka je nástrojem k poznání mateřského jazyka
- chápali a respektovali tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a dovedli je srovnat s vlastním státem.

**Charakteristika učiva**

Předmět je rozdělen do tematických celků, při výuce se procvičují čtyři dovednosti – čtení, psaní, mluvení a poslech. Výklad nového učiva probíhá indukční či komunikativní formou, procvičování probíhá frontálně či skupinově formou samostatných nebo párových prací, domácích příprav a prezentací. Během výuky je procvičována výslovnost, gramatika, pravopis, reálie studovaného jazyka, konverzace na dané téma a poslechová cvičení. Nedílnou součástí je průběžné opakování gramatických znalostí.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce.

Do celkového hodnocení žáka je zahrnuto:

- spolupráce v hodině
- plnění domácích úkolů
- výsledky dílčích testů
- výsledky testů zahrnujících jeden tematický celek
- výsledky ústního zkoušení
- vypracování prezentací

## Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

**Komunikativní kompetence:** žáci jsou schopni komunikovat v běžných životních situacích, obhájit svůj názor, a to jak ústně, tak i písemně. Vhodně se prezentují, aktivně se účastní diskuze týkající se všeobecných témat i daného oboru. Získají jazykové dovednosti potřebné k úspěšnému získání a vykonávání zaměstnání v zemích studovaného jazyka.

**Kulturní povědomí:** žáci jsou vedeni k poznání kultury, pravidel společenského chování a toleranci vůči odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

**Kompetence k učení:** žáci se učí ovládat různé techniky učení včetně využití moderní techniky. Využívají různé způsoby práce s cizojazyčným textem, s porozuměním poslouchají mluvené cizojazyčné projevy. V oblasti reálií a tematických okruhů kombinují žáci znalosti z ostatních vyučovaných předmětů.

**Člověk a svět práce:** žáci získávají informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech v zemích studovaného jazyka. Dokáží vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál, vypracovat základní písemnosti, např. životopis, úřední dopis. Jsou schopni řešit pracovní situace a uplatnit se na trhu práce a přizpůsobit jeho změnám.

**Personální kompetence :** žáci se rozvíjí poznáním cizího jazyka a současně mateřského jazyka a prostřednictvím řeči poznávají vlastní osobnost

## Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- dokáže se přivítat a rozloučit</li><li>- představit sebe i ostatní osoby</li><li>- sdělí důležité informace o sobě</li><li>- získává informace o ostatních</li><li>- vypráví o svých plánech do budoucna</li><li>- získává a sděluje informace</li><li>- využívá základní slovníky</li><li>- vyjmenovává číslovky 1 – 20</li><li>- používá osobní zájmena v jednotném čísle</li></ul>	<p><b>1. První kontakty</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- pozdravy, představení sebe a ostatních osob</li><li>- informace o ostatních lidech</li><li>- plány do budoucna</li><li>- moje škola, studijní obor</li><li>- slovníky</li><li>- přítomný čas sloves – jednotné číslo</li><li>- přítomný čas slovesa „sein“</li><li>- osobní zájmena v jednotném čísle</li><li>- pořádek slov ve větě oznamovací a tázací</li></ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- porozumí školním a pracovním pokynům</li> <li>- napíše vzkaz</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- kladná a záporná odpověď</li> <li>- tázací příslovce „wo“ a předložka „in“</li> <li>- základní číslovky</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sdělí údaje o jiných osobách</li> <li>- pojmenuje činnost týkající se zaměstnání</li> <li>- informuje o svém budoucím zaměstnání i zaměstnání ostatních</li> <li>- sdělí informace na téma národnosti</li> <li>- vyjmenuje názvy států, jejich obyvatel a národností</li> <li>- získává a sděluje informace</li> <li>- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu jejich tvoření</li> </ul>	<p><b>2. Lidé, jejich řeči a jejich země</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní údaje a vlastnosti</li> <li>- povolání</li> <li>- národnosti</li> <li>- přítomný čas sloves</li> <li>- pořádek slov v oznamovací větě: inverze</li> <li>- všeobecný podmět „man“</li> <li>- tázací zájmena „wer“ a „was“</li> <li>- spojení příslovce „woher“ a předložky „aus“</li> <li>- určení rodu podstatných jmen podle přípony</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- mluví se správnou výslovností a přízvukem</li> <li>- vypráví o své škole a třídě</li> <li>- pojmenuje činnosti týkající se školního života</li> <li>- pojmenuje školní předměty</li> <li>- informuje o svém rozvrhu hodin</li> <li>- vysloví své názory na téma „škola“</li> <li>- popíše své zájmy a záliby</li> <li>- vede interview</li> <li>- napíše článek o škole</li> <li>- popíše činnosti vztahující se k oboru</li> <li>- vyjmenovává číslovky 20 – 2000</li> <li>- používá osobní zájmena v množném čísle a přivlastňovací zájmena</li> <li>- používá neurčitý člen</li> <li>- používá zápor „nicht“</li> </ul>	<p><b>3. Škola</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výslovnost a přízvuk</li> <li>- školní život</li> <li>- zájmy</li> <li>- praktický výcvik</li> <li>- přítomný čas pravidelných sloves v jednotném a množném čísle</li> <li>- přítomný čas sloves zakončených na –t</li> <li>- osobní zájmena v množném čísle</li> <li>- zdvořilostní forma (vykání)</li> <li>- člen neurčitý</li> <li>- přivlastňovací zájmena</li> <li>- určení rodu podstatných jmen podle přípony</li> <li>- zápor „nicht“</li> <li>- základní číslovky</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje a představí členy své rodiny</li> <li>- vypráví o své rodině a domácích zvířatech</li> <li>- vyjadřuje vztahy v rodině</li> <li>- připraví a vede školní anketu</li> <li>- vyhledat informace z inzerátů, napíše inzerát</li> <li>- popisuje životní etapy</li> <li>- rozlišuje použití určitého a neurčitého členu</li> <li>- tvoří množné číslo</li> <li>- používá předložku „von“</li> </ul>	<p><b>4. Rodina</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- členové domácnosti</li> <li>- domácí zvířata</li> <li>- vztahy v rodině</li> <li>- přítomný čas slovesa „haben“</li> <li>- člen určitý a neurčitý</li> <li>- 1. a 4. pád neurčitého členu</li> <li>- přivlastňovací zájmena</li> <li>- zápor „kein“</li> <li>- předložka „von“</li> <li>- tvoření množného čísla podstatných jmen</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sdělí informace o místě svého bydliště</li> <li>- popíše svůj byt a pokoj</li> <li>- vede zdvořilostní rozhovor</li> <li>- vyjádří názor na byt a dům</li> <li>- umí vyhledat informace o bytech/domech</li> </ul>	<p><b>5. Bydlení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- místo bydliště</li> <li>- popis bytu a vybavení</li> <li>- hledání bytu</li> <li>- dílna</li> <li>- sloveso „gefallen“</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>z inzerátů a zformuluje inzerát</li> <li>- popíše výhody a nevýhody bydlení ve městě a na venkově a popíše vybavení dílny</li> <li>- tvoří větu oznamovací s pevným postavením přísudku</li> <li>- používá členy ve 3. pádě</li> </ul>	- vazba „wie geht’s“
<b>Žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- umí pojmenovat potraviny a hotová jídla</li> <li>- vysloví, kterému jídlu dává přednost</li> <li>- vypráví o svých stravovacích návycích</li> <li>- umí si objednat v restauraci</li> <li>- vyjádří názor na pokrmy</li> <li>- vyhledá v textu informace</li> <li>- vyjmenuje národní speciality</li> <li>- dokáže argumentovat</li> <li>- časuje nepravidelná a složená slovesa</li> <li>- časuje a používá sloveso „mögen“</li> <li>- vyjadřuje množství</li> </ul>	<b>6. Jídlo a pití</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- potravinářské zboží</li> <li>- pokrmy</li> <li>- stravovací návyky</li> <li>- stravovací zařízení</li> <li>- národní speciality</li> <li>- přítomný čas nepravidelných sloves</li> <li>- způsobové sloveso „mögen“</li> <li>- člen neurčitý v 1. a 4. pádě</li> <li>- zápor „nicht, kein, nichts“</li> <li>- složená slova</li> <li>- všeobecný podmět „man“</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<b>Žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojmenuje místa a instituce ve městě</li> <li>- popíše polohu institucí a památek ve městě</li> <li>- vede dialog týkající se orientace ve městě</li> <li>- diskutuje o dopravních prostředcích</li> <li>- napíše vzkaz</li> <li>- rozumí odborné slovní zásobě</li> <li>- používá rozkazovací způsob</li> <li>- používá vazbu „es gibt“</li> <li>- používá místní předložky</li> <li>- sdělí obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené</li> <li>- čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty</li> <li>- orientuje se v textu</li> </ul>	<b>7. Ve městě</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- instituce</li> <li>- návštěva památek</li> <li>- informace ve městě</li> <li>- dopravní prostředky</li> <li>- rozmístění nejznámějších firem v našem okolí, spolupráce</li> <li>- přítomný čas sloves „liegen, stehen“</li> <li>- způsobové sloveso „wissen“</li> <li>- rozkazovací způsob u vykání</li> <li>- neosobní vazba „es gibt“</li> <li>- předložky se 3. pádem „zu, mit“</li> <li>- předložka se 4. pádem „durch“</li> </ul>
<b>Žák:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše činnosti týkající se volného času</li> <li>- domluví si schůzku</li> <li>- popíše polohu objektu</li> <li>- informuje o kulturních akcích</li> <li>- sdělí informace o plánovaných nákupech</li> <li>- popíše názvy obchodů, provozoven a druhů zboží</li> <li>- podá informace v odchodě</li> <li>- formuluje nabídku</li> <li>- přijme a odmítne nabídku a vytvoří pozvánku</li> <li>- porozumí odborné slovní zásobě</li> <li>- tvoří a používá infinitivní konstrukce</li> <li>- časuje a používá způsobové sloveso „können“</li> </ul>	<b>8. Volný čas</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- způsoby trávení volného času</li> <li>- účast na kulturních akcích</li> <li>- nakupování</li> <li>- druhy obchodů, zboží</li> <li>- předložky se 3. a 4. pádem po otázkách „wo“ a „wohin“</li> <li>- vazba infinitivu s „zu“</li> <li>- určení času</li> <li>- způsobové sloveso „können“</li> <li>- mé řemeslo</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí čas a denní dobu</li> <li>- pojmenuje činnosti v každodenním životě</li> <li>- vypráví o svém dnu</li> <li>- popíše průběh dne jiných osob</li> <li>- napíše vzkaz</li> <li>- porozumí odborné slovní zásobě</li> <li>- používá slovesa s odlučitelnou a neodlučitelnou předponou</li> <li>- používá silná slovesa</li> </ul>	<p><b>9. Denní program</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rodinný život a každodenní povinnosti</li> <li>- životní styl</li> <li>- příležitostná práce</li> <li>- návštěva podniku stejného oboru</li> <li>- přítomný čas nepravidelných sloves</li> <li>- slovesa s předponou odlučitelnou a neodlučitelnou</li> <li>- slovesa s odlučitelnou předponou ve větě</li> <li>- určení času II</li> <li>- „zu Hause“ x „nach Hause“</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypráví o zájmech</li> <li>- vypráví o plánech do budoucna</li> <li>- popíše a charakterizuje osoby</li> <li>- vyjádří mínění o jiných lidech</li> <li>- vyjadřuje vztahy k jiným lidem</li> <li>- napíše soukromý dopis</li> <li>- používá osobní a přivlastňovací zájmena</li> <li>- tvoří a používá 2. pád vlastních jmen</li> <li>- rozumí přiměřeným souvislým projevům a diskuzím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu</li> </ul>	<p><b>10. Přátelé</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- způsoby trávení volného času</li> <li>- vnější vzhled</li> <li>- vlastnosti, zájmy, pocity</li> <li>- přítomný čas nepravidelného slovesa „geben“</li> <li>- přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě</li> <li>- přivlastňovací zájmena ve 3. pádě</li> <li>- osobní zájmena v 1.,3. a 4. pádě</li> <li>- tázací zájmeno „wer“</li> <li>- 2. pád jmen vlastních</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- informuje o problémech a potížích</li> <li>- vyjádří prosbu o pomoc</li> <li>- přijme a odmítne pomoc s udáním důvodu</li> <li>- vyjádří lítost</li> <li>- hovoří na téma postižených osob</li> <li>- popíše sportovní disciplíny</li> <li>- diskutuje na téma zdravé cestování</li> <li>- zná nejnámější česká města, řeky a pohoří</li> <li>- získává a sděluje informace</li> <li>- dokáže argumentovat</li> <li>- napíše oznámení</li> <li>- používá modální slovesa</li> <li>- tvoří a používá podřadná souvětí</li> <li>- používá spojku „weil“</li> <li>- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace</li> <li>- rozpozná význam obecných sdělení a hlášení</li> <li>- vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity</li> <li>- pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem</li> </ul>	<p><b>11. Pomoc</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- problémy a potíže</li> <li>- sport</li> <li>- turistika</li> <li>- způsobová slovesa a jejich význam</li> <li>- způsobová slovesa ve větě</li> <li>- souvětí podřadné</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- informuje o událostech ve světě</li> <li>- přiřazuje události k datům</li> <li>- vypráví o minulých událostech ve svém životě</li> <li>- vypráví o životě známých osobností</li> <li>- napíše krátký životopis</li> <li>- dokáže diskutovat na zvolené téma</li> <li>- používá různá příslovečná určení času</li> <li>- píše krátký životopis</li> <li>- tvoří a používá Perfektum a Präteritum</li> <li>- tvoří věty s příslovečným určením místa</li> </ul>	<p><b>12. Společnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- světové události</li> <li>- kultura</li> <li>- zdravotní problémy</li> <li>- způsobová slovesa a jejich význam</li> <li>- způsobová slovesa ve větě</li> <li>- souvětí podřadné</li> </ul>

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše zásady zdravého životního stylu</li> <li>- popíše části těla</li> <li>- sdělí, jak se cítí</li> <li>- zná názvy běžných nemocí</li> <li>- popíše nemoci a délku jejich trvání</li> <li>- podá informace o problémech a jejich následcích a navrhne jejich řešení</li> <li>- vytvoří anketu</li> <li>- používá zvrtná slovesa</li> <li>- používá předložku „sein“</li> </ul>	<p><b>13. Zdraví, nemoci</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdravý životní styl, hygiena</li> <li>- lidské tělo</li> <li>- základní onemocnění, jejich příznaky a léčba</li> <li>- minulý čas – Perfektum</li> <li>- tvoření přičestí minulého</li> <li>- pomocná slovesa „haben“ a „sein“</li> <li>- minulý čas – präteritum</li> <li>- příslovečná určení času</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vylíčí nehody v minulém čase</li> <li>- popisuje situace na obrázku</li> <li>- formuluje předpoklady</li> <li>- vyjádří posloupnost událostí</li> <li>- napíše slohový útvar – poznámku</li> <li>- popíše bezpečnost při práci</li> <li>- popisuje části auta, dopravní značky a formuluje dopravní předpisy</li> <li>- používá místní předložky</li> </ul>	<p><b>14. Doprava, nehody</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nehody, závada, první pomoc, části auta, výroba auta, dopravní značení a dopravní předpisy</li> <li>- bezpečnost při práci</li> <li>- předložky pojící se s 3. nebo 4. pádem</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádří názor na téma prázdniny</li> <li>- diskutuje na téma počasí</li> <li>- popíše priority v souvislosti s dovolenou a prázdninami</li> <li>- popíše, jakému způsobu a formě trávení prázdnin dává přednost</li> <li>- provede anketu</li> <li>- napíše pohlednici, jednoduchý formální dopis</li> <li>- používá příslovečná určení místa</li> <li>- tvoří a používá souvětí souřadné</li> <li>- používá spojky souřadné</li> </ul>	<p><b>15. Dovolená, prázdniny</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- trávení volného času</li> <li>- poznávání měst a památek, příroda</li> <li>- způsoby trávení prázdnin</li> <li>- dopravní prostředky</li> <li>- příslovečné určení místa</li> <li>- souvětí podřadné</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypráví o lidech</li> </ul>	<p><b>16. Lidé II</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vnější popis</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- srovnává osoby</li> <li>- vyjadřuje vlastní názory na téma lidé</li> <li>- pojmenuje oblečení</li> <li>- vyjádří názor na módu</li> <li>- napíše oznámení, inzerát</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastnosti, pocity, emoce</li> <li>- oblíbená zaměstnání a činnosti s nimi související</li> <li>- 1. stupeň přídavných jmen</li> <li>- 2. stupeň přídavných jmen</li> <li>- 3. stupeň přídavných jmen</li> <li>- přídavné jméno ve funkci přívlastku</li> <li>- sloveso „gefallen“</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjmenuje názvy zaměstnání činností s nimi souvisejících</li> <li>- vyjmenuje povahové vlastnosti dovednosti potřebné k jejich vykonávání</li> <li>- pojmenuje klady a zápory jednotlivých zaměstnání</li> <li>- vede diskuzi na téma výběr povolání</li> <li>- rozumí životopisu jiných osob</li> <li>- napíše svůj životopis</li> <li>- napíše oznámení, inzerát</li> <li>- vyjmenuje některá řemesla a popíše jejich možnost využití v dnešní době</li> <li>- používá odbornou slovní zásobu</li> <li>- tvoří a používá účelové věty</li> <li>- časuje a používá sloveso „werden“</li> </ul>	<p><b>17. Práce a povolání</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- oblíbená zaměstnání a činnosti, které s nimi souvisí</li> <li>- podmínky práce a zaměstnání</li> <li>- brigády</li> <li>- řemesla</li> <li>- pracovní trh – nezaměstnanost, hledání práce</li> <li>- sloveso „werden“</li> <li>- skloňování podstatných jmen – 2. pád</li> <li>- skloňování podstatných jmen typu –en –2. pád</li> <li>- účelové věty se spojkou „damit“</li> <li>- konstrukce „um – zu“</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čte zprávy o politických situacích</li> <li>- vypráví o svých zážitcích</li> <li>- vypráví o sobě a jiných lidech</li> <li>- vyjadřuje vlastní názory na politický život</li> <li>- napíše anketu</li> <li>- používá préteritum</li> <li>- tvoří a používá časové věty</li> </ul>	<p><b>18. Fakta a události</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vnitrostátní události</li> <li>- mezinárodní konflikty</li> <li>- préteritum sloves „haben“ a „sein“</li> <li>- préteritum sloves pravidelných a způsobilých</li> <li>- préteritum sloves nepravidelných</li> <li>- časové věty se spojkami „als/wenn“</li> <li>- časové věty se spojkami „während/bevor/nachdem“</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjádří představu o své budoucnosti i o budoucnosti světa</li> <li>- vypráví o svých plánech do budoucnosti</li> <li>- interpretuje statistické údaje</li> <li>- napíše formální dopis</li> <li>- tvoří nepřímé otázky</li> <li>- používá budoucí čas</li> </ul>	<p><b>19. Plány do budoucna</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- svět příroda v ohrožení</li> <li>- vyhlídky do budoucna</li> <li>- člověk a jeho pocity, emoce, plány</li> <li>- čas budoucí (futurum I)</li> <li>- nepřímá otázka</li> <li>- souvětí se spojkou „obwohl/trotzdem“</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čte a rozumí inzerátům v novinách</li> <li>- popíše ideálního partnera</li> <li>- vyplní dotazník</li> <li>- napíše inzerát</li> </ul>	<p><b>20. Partnerství</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- navazování kontaktů</li> <li>- povahové rysy, pocity, emoce, vzhled</li> <li>- životní styl</li> <li>- přídavné jméno ve funkci přívlastku</li> <li>- tázací zájmena „was für ein/welcher“</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypráví o emocích</li> </ul>	<p><b>21. Pocity a emoce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- problémy a potíže</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- formuluje rady</li> <li>- vyjadřuje předpoklady</li> <li>- popisuje osoby nebo předměty</li> <li>- diskutuje na téma pocity</li> <li>- vypráví příběh</li> <li>- napíše poznámku</li> <li>- popíše klady a zápory svého oboru</li> <li>- používá odbornou slovní zásobu</li> <li>- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech</li> <li>- požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pro a proti zvoleného oboru</li> <li>- konjunktiv II: opisný tvar „würde + infinitiv“</li> <li>- konjunktiv II sloves nepravidelných</li> <li>- konjunktiv II sloves „sein, haben, werden“</li> <li>- konjunktiv II způsobových sloves</li> <li>- vztahné věty</li> </ul>

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypráví o svých plánech do budoucna</li> <li>- vyjádří přání</li> <li>- vyjádří předpoklad týkající se současnosti i budoucnosti</li> <li>- ptá se na lidi a věci</li> <li>- napíše formální dopis</li> <li>- popíše jakou budoucnost má obor, který si zvolil</li> <li>- používá odbornou slovní zásobu</li> <li>- používá gramatické struktury</li> <li>- tvoří věty se slovesy a předmětem ve 3. a 4. pádě</li> <li>- používá podmiňovací způsob</li> <li>- používá slovesa s předložkovými vazbami</li> <li>- používá zájmenná příslovce v otázkách</li> </ul>	<p><b>22. Přání a sny</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- plány do budoucna</li> <li>- budoucnost zvoleného oboru</li> <li>- vazby sloves</li> <li>- zájmenná příslovce tázací</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí textům s informacemi o světových událostech</li> <li>- vypráví o událostech a činnostech</li> <li>- rozumí novinovým článkům</li> <li>- napíše formální dopis</li> <li>- popíše základní informace o německy mluvících zemích</li> <li>- interpretuje novinové články</li> <li>- používá všeobecný podmět man</li> <li>- tvoří přívlastkové vazby</li> <li>- přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika</li> <li>- sdělí a zdůvodní svůj názor</li> <li>- přeloží text a používá slovníky i elektronické</li> <li>- zaznamená vzkazy volajících</li> <li>- vyplní jednoduchý neznámý formulář</li> </ul>	<p><b>23. Cestování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- cestování a turistika</li> <li>- německy mluvící země</li> <li>- trpný rod – pasivum</li> <li>- vyjádření původce děje</li> <li>- všeobecný podmět „man“</li> <li>- přičestí přítomné a minulé</li> <li>- tvoření přičestí</li> <li>- přičestí jako rozvitý přívlastek</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí informativnímu textu o anglicismech</li> </ul>	<p><b>24. Denglisch</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- svět kolem nás</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>v německém jazyce</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí argumentům „pro“ a „proti“ a formuluje je</li> <li>- hovoří o názorech jiných osob</li> <li>- cituje tiskové informace a názory v nich obsažené</li> <li>- napíše pohlednici</li> <li>- tvoří Konjunktiv I</li> <li>- tvoří nepřímou řeč</li> <li>- převádí věty do nepřímé řeči a naopak</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- zájmena neurčitá</li> <li>- konjunktiv I</li> <li>- přímá a nepřímá řeč</li> <li>- převádění řeči přímé na nepřímou</li> <li>- podstatná jména přejatá z angličtiny</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozumí textu o ekologických tématech</li> <li>- popisuje příznivé a nepříznivé jevy pro životní prostředí</li> <li>- informuje o činnosti ekologických organizací</li> <li>- popisuje roční období</li> <li>- rozumí interpretaci statistik</li> <li>- dokáže argumentovat na dané téma</li> <li>- napíše formální dopis</li> <li>- popíše vliv řemeslných technologií na životní prostředí</li> <li>- užívá odbornou slovní terminologii</li> <li>- tvoří trpný rod</li> <li>- tvoří věty se spojkou „indem“</li> </ul>	<p><b>25. Životní prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podnebí</li> <li>- ohrožení a ochrana životního prostředí</li> <li>- živelné pohromy</li> <li>- mezinárodní organizace</li> <li>- vliv řemesla na ŽP</li> <li>- složená podstatná jména</li> <li>- složená přídavná jména</li> <li>- vedlejší věty způsobové se spojkou „indem“</li> <li>- vazby podstatného jména a přídavného jména</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná a popíše známé německé osobnosti</li> <li>- charakterizuje produkty a známá místa spojená s Německem</li> <li>- hovoří na téma stereotypů</li> <li>- informuje o národnostním složení společnosti v Německu a České republice</li> <li>- rozumí textu o multikulturní společnosti</li> <li>- hovoří na téma multikulturní společnost</li> <li>- uvede základní informace o politickém systému Německa</li> <li>- popíše přírodní podmínky Německa</li> <li>- napíše zprávu</li> </ul>	<p><b>26. Německo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- státní struktura</li> <li>- průmysl</li> <li>- vnitřní konflikty</li> <li>- geografie</li> <li>- historie</li> <li>- multikulturalita</li> <li>- složená podstatná jména</li> <li>- složená přídavná jména</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přiřazuje zprávy k významným událostem</li> <li>- vypráví o známých osobnostech</li> <li>- prezentuje Českou republiku/svůj region/své město</li> <li>- připraví program pro turisty</li> <li>- uvede důvody, které vedou k tvorbě klišé a předsudků</li> <li>- napíše zprávu z cesty</li> <li>- stupňuje příd. jména</li> </ul>	<p><b>27. Česká republika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- významné události</li> <li>- historie, geografie</li> <li>- památky</li> <li>- města a regiony</li> <li>- lidé a společnost</li> <li>- tradice a zvyky</li> <li>- cestování</li> <li>- stupňování přídavných jmen</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
- stupňuje příslovce	- vyjadřování českého „jeden/jedna/jedno z nej-“, - vzájemné postavení příslovečných určení - používání záporu „nicht“ ve větách
Žák: - žák popisuje části počítače - vypráví o své práci na počítači a využití počítače - čte a píše e-mail - hodnotí výhody a nevýhody mobilního telefonu - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu - zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - vyjádří písemně svůj názor na text - vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru - uplatňuje různé techniky čtení textu - ověří si i sdělí získané informace písemně	<b>28. Svět počítačů a nová média</b> - části počítače - programy a komponenty počítače, mobilní telefon - e-mail - výtah z textu
Žák: - historie a současnost řemesla, umělecké slohy, restaurátorství - uvede jednotlivé materiály využívané pro své řemeslo - vyjmenuje základní postupy svého řemesla - popíše vybavení dílny - vyjmenuje nářadí - uvede výrobky svého oboru - rozumí odborné slovní zásobě - využívá odborné zahraniční informační zdroje	<b>29. Moje řemeslo</b> - řemeslo - materiály - technologie - dílna - nářadí - výrobky
Žák: - vyjmenuje technické přístroje, které využívá ve svém oboru - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - zapojí se do hovoru bez přípravy - hovoří na dané téma	<b>30. Technika</b> - přístroje pro práci, studium a zábavu - objevy, vynálezy a jejich výzkum - technický pokrok

Učebnice: Direkt 1, Direkt 2, Direkt 3, Klett nakladatelství

**Průřezová témata, přesahy, vazby:**

Český jazyk a literatura – učivo Německá literatura

Práce s počítačem – učivo Svět počítačů a nová média

Ekologie – učivo Životní prostředí

Anglický jazyk – učivo Denglisch

Technologie, Materiály - učivo Moje řemeslo

**Střední škola a Základní škola, Oselce 1**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Konverzace v anglickém jazyce**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma vzdělávání: denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 4 ( 0, 0, 1, 3)**

**Celkový počet hodin za studium: 123 (0-0-33-90)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Charakteristika učiva**

Obsah předmětu vychází z RVP, vzdělávání v cizím jazyce navazuje na RVP ZV a směřuje k osvojení jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá úrovni B1. Vzdělávání v tomto předmětu navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností předmětu Anglický jazyk a rozšiřuje a prohlubuje znalosti žáka získané v tomto předmětu. Výchovné a vzdělávací strategie jsou totožné se strategiemi vyučovacího předmětu Anglický jazyk.

**3.ročník**

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- formuluje svůj názor plynule</li> <li>- přednese souvislý projev na zadané téma</li> <li>- komunikuje plynule a foneticky správně v konkrétních situacích</li> <li>- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života</li> <li>- popíše zaměření studijního oboru</li> <li>- vyřeší většinu běžných denních situací</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Osobní identifikace, charakteristika</li> <li>- Rodina a rodinné aktivity</li> <li>- Moje město, bydlení a každodenní život</li> <li>- Vzdělávání, vzdělávání a společnost</li> <li>- Projekt pro starší lidi</li> <li>- Sport</li> <li>- Volný čas – koníčky, zábava, filmy</li> <li>- Přátelství</li> <li>- Volný čas – prázdniny</li> <li>- Cestování a doprava</li> <li>- Zdraví – nemoci, symptomy, prevence</li> <li>- Zdravý životní styl</li> <li>- Jídlo a pití, plán pikniku</li> <li>- Zdravá dieta</li> <li>- Gastronomie, návštěva restaurace</li> <li>- Rezervace</li> <li>- Anglická kuchyně, typické české jídlo</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- formuluje svůj názor plynule</li> <li>- přednese souvislý projev na zadané téma</li> <li>- komunikuje plynule a foneticky správně v konkrétních situacích</li> <li>- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života</li> <li>- popíše zaměření studijního oboru</li> <li>- vyřeší většinu běžných denních situací</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Nakupování – typické anglické a české suvenýry</li> <li>- Oblečení – prodavač, zákazník</li> <li>- Zaměstnání/povolání</li> <li>- Letní práce v Anglii</li> <li>- Veřejná doprava</li> <li>- Prostředky komunikace</li> <li>- Ubytování</li> <li>- Masmédia</li> <li>- Oslavy a svátky</li> <li>- Vánoce</li> </ul>

#### 4.ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypráví o svátcích v ČR a Anglii</li> <li>- přednese připravenou prezentaci ze svého oboru</li> <li>- vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru</li> <li>- vypráví jednoduché příběhy, zážitky,</li> <li>- popíše své pocity</li> <li>- sdělí a zdůvodní svůj názor</li> <li>- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech</li> <li>- prokazuje faktické znalosti především geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti</li> <li>- uplatňuje znalosti v porovnání s reáliemi mateřské země</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Velikonoce</li> <li>- Česká literatura</li> <li>- Má oblíbená kniha</li> <li>- Anglicky mluvící země</li> <li>- Letní práce</li> <li>- Svátky a tradice</li> <li>- Všední den v anglicky mluvících zemích</li> <li>- Vzdělávání v anglicky mluvících zemích</li> <li>- Olympijské hry</li> <li>- William Shakespeare</li> <li>- Evropská unie</li> <li>- Austrálie</li> <li>- Nový Zéland</li> <li>- Londýn</li> <li>- Anglie</li> <li>- Rozdíly v oslavách mezi Anglií a Českou republikou</li> <li>- Život v dnešní společnosti</li> <li>- Pomoc ostatním</li> <li>- Počasí a klima</li> <li>- Nákup domácího mazlíčka</li> <li>- Česká republika</li> <li>- Mé oblíbené místo v ČR</li> <li>- Životní prostředí</li> <li>- Praha</li> <li>- Můj obor</li> <li>- Mé plány do budoucna</li> <li>- Narozeniny</li> <li>- Pokud vyhraji hodně peněz...</li> </ul>

**Střední škola a Základní škola, Oselce 1**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Konverzace v Německém jazyce**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň poskytovaného vzdělání: Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Forma vzdělávání: denní**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 4 (0-0-1-3)**

**Celkový počet hodin za studium: 123 (0-0-33-90)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Charakteristika učiva**

Obsah předmětu vychází z RVP, vzdělávání v cizím jazyce navazuje na RVP ZV a směřuje k osvojení jazykových znalostí a komunikačních dovedností, která odpovídá úrovni B1. Vzdělávání v tomto předmětu navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností předmětu Německý jazyk a rozšiřuje a prohlubuje znalosti žáka získané v tomto předmětu. Výchovné a vzdělávací strategie jsou totožné se strategiemi vyučovacího předmětu Německý jazyk.

**3.ročník**

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- formuluje svůj názor plynule</li><li>- přednese souvislý projev na zadané téma</li><li>- komunikuje plynule a foneticky správně v konkrétních situacích</li><li>- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života</li><li>- popíše zaměření studijního oboru</li><li>- vyřeší většinu běžných denních situací</li></ul> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- formuluje svůj názor plynule</li><li>- přednese souvislý projev na zadané téma</li><li>- komunikuje plynule a foneticky správně v konkrétních situacích</li><li>- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života</li><li>- popíše zaměření studijního oboru</li><li>- vyřeší většinu běžných denních situací</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Osobní identifikace, charakteristika</li><li>- Rodina a rodinné aktivity</li><li>- Moje město</li><li>- Bydlení</li><li>- Každodenní život</li><li>- Vzdělávání, vzdělávání a společnost</li><li>- Projekt pro starší lidi</li><li>- Sport</li><li>- Volný čas – koníčky, zábava, filmy</li><li>- Přátelství</li><li>- Volný čas – prázdniny</li><li>- Cestování a doprava</li><li>- Zdraví – nemoci, symptomy, prevence</li><li>- Zdravý životní styl</li><li>- Jídlo a pití, plán pikniku</li><li>- Zdravá dieta</li><li>- Gastronomie – rezervace, v restauraci</li><li>- Německá kuchyně, typické české jídlo</li><li>- Nakupování</li><li>- Oblečení – prodavač, zákazník</li><li>- Zaměstnání/povolání</li><li>- Letní práce v Německu</li><li>- Veřejná doprava</li><li>- Prostředky komunikace</li><li>- Ubytování</li><li>- Masmédia</li><li>- Oslavy a svátky, vánoce</li></ul>

#### 4.ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypráví o svátcích v ČR a Německu</li> <li>- přednese připravenou prezentaci ze svého oboru</li> <li>- vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru</li> <li>- vypráví jednoduché příběhy, zážitky,</li> <li>- popíše své pocity</li> <li>- sdělí a zdůvodní svůj názor</li> <li>- vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech</li> <li>- prokazuje faktické znalosti především geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti</li> <li>- uplatňuje znalosti v porovnání s realitami mateřské země</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Velikonoce</li> <li>- Česká literatura</li> <li>- Má oblíbená kniha</li> <li>- Německy mluvící země</li> <li>- Letní práce</li> <li>- Svátky a tradice</li> <li>- Všední den v německy mluvících zemích</li> <li>- Vzdělávání v německy mluvících zemích</li> <li>- Olympijské hry</li> <li>- Německá literatura</li> <li>- Johann Wolfgang Goethe</li> <li>- Evropská unie</li> <li>- Rakousko</li> <li>- Švýcarsko</li> <li>- Berlin</li> <li>- Německo</li> <li>- Rozdíly v oslavách mezi Německem a ČR</li> <li>- Život v dnešní společnosti</li> <li>- Pomoc ostatním</li> <li>- Počasí a klima</li> <li>- Domácí zvířata</li> <li>- Česká republika</li> <li>- Mé oblíbené místo v ČR</li> <li>- Životní prostředí</li> <li>- Praha</li> <li>- Můj obor</li> <li>- Mé plány do budoucna</li> <li>- Narozeniny</li> </ul>

Učebnice: K nové maturitě bez obav, Klett nakladatelství

## **Občanská nauka**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma vzdělávání: denní**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: (1-1-1-1)**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 129 (33-33-33-30)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

### **Pojetí vyučovacího předmětu**

#### **Obecné cíle**

Cílem předmětu je připravit žáky na aktivní občanský život. Žáci se seznámí se základními principy fungování demokratické občanské společnosti, se základními občanskými právy a povinnostmi, se zásadami právního státu. Při výuce je využíváno různých informací z oblasti politiky, etiky, práva, psychologie a filosofie. Učitel vede žáka k porozumění současnému světu, aktivitě ve společenském dění, slušnému a odpovědnému chování, toleranci názorů. Žáci se učí si uvědomovat vlastní identitu a sama sebe jako nedílnou součást společnosti, kriticky myslet, jednat odpovědně a zamezit manipulaci s vlastní osobou. Předmět pomáhá při začleňování žáka do společnosti a připravuje ho na aktivní občanský život v demokratické společnosti. Důraz je kladen důraz na vhodnou prezentaci a obhajobu vlastního názoru, pozitivní vztah k druhým lidem, na rozvoj empatie a správný postoj k problematice sociálně patologických jevů (xenofobie, rasismus, šikana, agresivita, návykové látky apod.).

#### **Charakteristika učiva**

Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP- Společenskovědní vzdělávání a Ekonomické vzdělávání. Učivo je rozvrženo do pěti oblastí. Oblast Člověk a svět zahrnuje základní poznatky z oblasti praktické filozofie a základní pojmy etiky. Oblast Člověk v lidském společenství zahrnuje základní poznatky z oblasti sociální psychologie, sociologie, religionistiky a historie. Žáci aplikují teoretické znalosti na jednotlivé životní situace. V oblasti Člověk jako občan vychází učivo ze základních poznatků z oblasti politiky, státu a práva a moderních informačních technologií. Žáci se učí orientovat se v oblasti politiky a občanské společnosti. V oblasti Člověk a právo se žáci seznamují se zásadami právního státu a jednotlivými oblastmi práva. I zde žáci aplikují teoretické znalosti na jednotlivé životní situace. Oblast Soudobý svět se věnuje postavení naší republiky v současné Evropě, dnešním problémům mezinárodních vztahů a jejich kořenům v novodobých dějinách. Na historických událostech 20. století učitel znázorní hlavní problémy soudobého světa.

#### **Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:**

- využívali svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, při řešení praktických otázek svého politického a občanského rozhodování, při řešení svých problémů osobního, právního a sociálního charakteru
- aktivně se účastnili společenského dění
- dokázali kriticky pracovat s informacemi z různých zdrojů
- jednali odpovědně a nesli odpovědnost za svá rozhodnutí a činy
- chápali principy demokracie, vážili si svobody, respektovali lidská práva
- přemýšleli o světě kolem sebe, tvořili si vlastní názory a dokázali se bránit manipulaci
- vážili a pečovali o hodnoty lidské práce
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, oprostili se ve vztahu k nim od předsudků, intolerance a rasismu

## Výukové strategie

Bude kladen důraz na využití informačních zdrojů a komunikačních technologií a samostatnost při zpracovávání zadaných témat s důrazem na posilování mediální gramotnosti žáků. Důležitým prvkem bude dialog, užití diskuse a vytvoření demokratického prostředí založeného na spolupráci a vzájemném respektu. Ve vhodných případech budou témata doplněna besedami a nácvikem řešení modelových situací. Výuku doplní poslech ukázek a videa, vyhledávání informací v odborných publikacích a na internetu. Součástí výuky bude žákem vytvořená prezentace na jednotlivé téma a skupinové vypracování dotazníků mapujících znalosti probraných oblastí.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Hodnotí se nejen ústní i písemný projev žáků, úroveň a stav písemných příprav, ale i iniciativa a podíl na skupinové práci. Součástí hodnocení je i porozumění tématu, schopnost žáka pracovat s předkládanými informacemi, samostatnost v jejich uchopení a správná interpretace.

## Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

**Kompetence k učení:** žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit, organizují vlastní činnost. Učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu. Dodává žákům sebedůvěru a sleduje pokrok všech žáků.

**Člověk a svět práce:** žáci získávají informace o povinnostech a právech zaměstnance a zaměstnavatele. Jsou schopni se uplatnit na trhu práce a přizpůsobit jeho změnám.

**Kompetence komunikativní:** žáci komunikují na odpovídající úrovni, účinně se zapojují do diskuse a osvojují si kultivovaný ústní projev. Učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, respektování jiného názoru, konstruktivní argumentaci, kritické hodnocení a využívání informací.

**Kompetence sociální:** žáci spolupracují ve skupině, podílejí se na vytváření pravidel práce ve skupině. V případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj. Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch, zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.

**Kompetence občanské:** žáci respektují názory ostatních, formují si volní a charakterové rysy. Učí se zodpovědně rozhodovat v určité situaci. Učitel promyšleně vede žáky k přijetí občanských čností (k humanitě, toleranci, solidaritě, odpovědnosti, přátelství, empatii, aktivitě...). Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebedůvěry, odpovědnosti a schopnosti samostatného morálního úsudku. Aby dovedli jednat s lidmi, věcně diskutovat a hledat kompromisní řešení ve sporech. Dokázali přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování jak v pracovním, tak v osobním životě.

## Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

Ve společenskovedním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu. Žáci získávají přehled o médiích, učí se pracovat s informacemi, získávat je i kriticky hodnotit, při práci využívají aplikace a internet.

**Kulturní povědomí:** žáci sledují aktuální kulturní dění v republice i v regionu. Orientují se v systému kulturních institucí.

### 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
Žák: - popíše, jaká témata řeší filosofie a filozofická etika	<b>1. Člověk a svět (praktická filosofie)</b> - filosofie a filozofická etika

<ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede používat pojmy, které jsou součástí učiva</li> <li>- dokáže pracovat obsahově a formálně dostupnými texty</li> <li>- debatuje o praktických filosofických a etických otázkách z praktického života, médií</li> <li>- vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědní jiným lidem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- význam filosofie a etiky v životě člověka, jejich smysl pro řešení životních situací</li> <li>- etika její předmět, základní pojmy etiky</li> <li>- morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost</li> <li>- životní postoje a hodnotová orientace</li> <li>- člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení</li> <li>- vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění;</li> <li>- popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy; popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace;</li> <li>- rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti</li> <li>- navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, včetně zajištění na stáří</li> <li>- navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování;</li> <li>- vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení a jaké jsou jeho důsledky, a jak řešit tíživou finanční situaci</li> <li>- dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika</li> <li>- objasní způsoby ovlivňování veřejnosti</li> <li>- objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě</li> <li>- debatuje o pozitivěch i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí</li> <li>- posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována</li> <li>- objasní postavení církve a věřících v ČR</li> <li>- vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus</li> </ul>	<p><b>2. Člověk v lidském společenství</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pojem společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost</li> <li>- hmotná kultura, duchovní kultura</li> <li>- současná česká společnost</li> <li>- sociální vztahy a sociální kultura, vrstevnická skupina, masmédiá</li> <li>- společenské vrstvy, elity a jejich úloha</li> <li>- sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti</li> <li>- majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření</li> <li>- rasy, etnika, národy a národnosti</li> <li>- majorita a minorita ve společnosti, multikulturní soužití</li> <li>- diskriminace</li> <li>- postavení mužů a žen, genderové problémy</li> <li>- víra a ateismus, náboženství a církve, sekty, fundamentalismus</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita,...)</li> <li>- objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze</li> </ul>	<p><b>3. Člověk jako občan</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní hodnoty a principy demokracie</li> <li>- totalita ve 20. století</li> <li>- lidská práva, jejich obhajování, veřejný obhájce práv, práva dětí, listina</li> </ul>

<p>ohrožená lidská práva obhajovat</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií</li> <li>- charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb</li> <li>- uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy</li> <li>- rozliší demokratický a totalitní stát,</li> <li>- popíše nástroje totalitních režimů</li> <li>- charakterizuje boj proti totalitním režimům</li> <li>- charakterizuje Listinu základní práv a svobod</li> <li>- uvede základní lidská práva a jejich porušování</li> <li>- uvede, na koho se obrátit, při porušování lidských práv</li> <li>- uvede masová média ve společnosti, jejich fungování a vliv</li> <li>- dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií</li> <li>- vysvětlí, proč je třeba kriticky hodnotit informace, rozpozná na příkladu sdělení fakta a názoru</li> <li>- vysvětlí pojem stát, jeho funkci, podmínky získání státního občanství, možnosti pozbytí</li> <li>- uvede definiční znaky státu, území, obyvatelstvo</li> <li>- charakterizuje typy státu a formu vlády</li> <li>- uvede základní principy</li> <li>- objasní pojmy národ, národní stát, národní příslušnost</li> <li>- vyjmenuje státní symboly</li> <li>- porozumí významu a funkci ústavy</li> <li>- charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb</li> <li>- vyjmenuje nejvýznamnější politické strany ČR</li> <li>- popíše, podle čeho se občan může orientovat v nabídce politických stran</li> <li>- uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy</li> <li>- vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem</li> <li>- vysvětlí důvody, v čem spočívá hrozba extremismu</li> <li>- uvede příklady extremismu v ČR</li> </ul>	<p>základních práv a svobod ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií</li> <li>- stát, státy na počátku 21. století</li> <li>- národ, národní stát</li> <li>- český stát, státní občanství</li> <li>- státní symboly</li> <li>- ústava ČR, politický systém ČR, struktura veřejné správy</li> <li>- politika, politické ideologie, volby, politické strany, právo volit</li> <li>- obecní a krajská samospráva</li> <li>- politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus</li> <li>- česká extremistická scéna, extremismus v našich dějinách</li> <li>- teror, terorismus</li> <li>- občanská participace, občanská společnost</li> <li>- občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití</li> </ul>
--	---

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí pojem právo a moc a objasní jejich vzájemných vztah</li> <li>- uvede příklady právní ochrany a právních vztahů</li> <li>- vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost;</li> <li>- popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie, notářství</li> </ul>	<p><b>4. Člověk a právo</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- právo a spravedlnost, právní stát</li> <li>- právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy</li> <li>- soustava soudů v ČR</li> <li>- vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví</li> <li>- smlouvy, odpovědnost za škodu</li> <li>- rodinné právo</li> </ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí pojem vlastnictví, duševní vlastnictví, zná autorský zákon</li> <li>- uvede, kdy je člověk trestně odpovědný a kdy je způsobilý k právním úkonům</li> <li>- popíše, co má obsahovat pracovní smlouva a vysvětlí práva a povinnosti zaměstnance</li> <li>- popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, popíše konkrétně možné důsledky nedodržení smlouvy</li> <li>- popíše postup při reklamaci zboží</li> <li>- vysvětlí práva a povinnosti mezi členy rodiny</li> <li>- uvede možnosti, kde hledat informace v případě řešení problémů</li> <li>- vysvětlí pojem správní řízení, popíše zásady správního řízení</li> <li>- popíše postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání</li> <li>- vysvětlí pojem šikana, lichva, násilí, vydírání</li> <li>- rozliší hlavní náplně právnických profesí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- pracovní právo</li> <li>- správní řízení</li> <li>- trestní právo – trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení</li> <li>- kriminalita páchaná na dětech a mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými</li> <li>- notáři, advokáti a soudci</li> </ul>
--	--

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace</li> <li>-charakterizuje světová náboženství</li> <li>- vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách;</li> <li>-vysvětlí pojmy integrace a dezintegrace, migrace, azyl</li> <li>-popíše hlavní mezníky evropské integrace</li> <li>-popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace</li> <li>-stanoví formy mezinárodní pomoci a spolupráce</li> <li>-rozpozná hlavní mezinárodní organizace</li> <li>-objasní postavení ČR v Evropě a soudobém světě, popíše funkci OSN, NATO</li> <li>-popíše zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách</li> <li>-popíše možnosti EU a NATO při zajišťování bezpečnosti</li> <li>-chápe důležitost evropské integrace</li> <li>-zhodnotí ekonomický dopad členství v EU</li> <li>- uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejich důsledcích</li> </ul>	<p><b>5. Soudobý svět</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozmanitost soudobého světa, civilizační sféry a kultury</li> <li>- nejvýznamnější světová náboženství</li> <li>- velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problémy, konflikty v soudobém světě</li> <li>- integrace a dezintegrace</li> <li>- Česká republika a svět, NATO, OSN</li> <li>- zapojení ČR do mezinárodních struktur</li> <li>- bezpečnost na počátku 21. století, konflikty v soudobém světě</li> <li>- Evropská unie</li> <li>- globální problémy, globalizace</li> </ul>

**Střední škola a Základní škola, Oselce 1**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Ekologie**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**4leté denní**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 33 (33-0-0-0)**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 1 (1-0-0-0)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Obecné cíle**

Cílem předmětu je doplnit do obsahu oborů SŠ, v nichž se nevyučuje biologie, nezbytné základní ekologické poznatky, ze kterých bude vycházet vzdělávání v dalších, zejména odborných předmětech a v odborném výcviku.

S využitím poznatků získaných na základní škole poskytuje žákům dostatečné vědomosti a dovednosti o živé přírodě a vede je k ekologickému myšlení.

Svým obsahem motivuje žáka pro vytvoření pozitivního vztahu k živé přírodě.

Vede k uvědomění si globálních problémů životního prostředí a k vytváření spoluzodpovědnosti za současný i budoucí stav životního prostředí a společnosti. Zároveň vede etické a estetické stránky osobnosti žáka.

**Charakteristika učiva**

Obsah předmětu vychází z RVP z oblasti přírodovědného vzdělávání.

Učivo je rozděleno do tří základních tematických celků.

V úvodní části si žáci rozšíří a prohloubí vědomosti o základních znacích a projevech života. Seznámí se s typy buněk a s rozmanitostí organismů. Dále si žáci uvědomí biologickou podstatu člověka, základní podmínky jeho existence a vliv okolního prostředí na jeho život. V této souvislosti se seznámí s ontogenezí lidského života

Ve druhé části se seznámí se základy ekologie. Poznávají vliv podmínek prostředí na rozvoj živých organismů a meze přizpůsobivosti organismů k prostředí. Seznamují se s příklady ekosystémů a s principy dynamické přírodní rovnováhy. V této souvislosti se učí chápat nebezpečí ohrožení přírody lidskými činnostmi.

Ve třetí části se věnuje pozornost problematice současného vztahu člověka k jeho životnímu prostředí. Žáci si uvědomují závažnost otázek čerpání přírodních zdrojů, poznávají různá ohrožení životního prostředí člověka i života na celé planetě.

**Vzdělání směřuje k tomu, aby:**

si žáci uvědomili, že člověk je nedílnou součástí přírody od vzniku lidstva.

si žáci vytvářeli vlastní názor, dokázali jej formulovat a v diskusi obhájit.

žáci byli schopni srozumitelně zpracovat poznatky získané z různých informačních zdrojů a prezentovat je (referát, protokol, seminární práce, ...).

byli schopni pracovat v týmu.

využívali dostupné informační technologie.

**Výukové strategie**

Důraz je kladen na názornost výuky (obrázky, modely, diapozitivy, film, video, biologické weby). Upřednostňují se aktivizující metody – beseda, exkurze, diskuse, problémové úlohy. Využívá se výklad, dialog, samostatná a skupinová práce, vyhledávání informací v učebnicích a odborných časopisech a publikacích. Některé hodiny jsou založeny na práci s počítačem v prostředí virtuální učebny Google Classroom.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Hodnotí se

- hloubka porozumění – písemný i ústní projev
- dovednosti při plnění praktických úkolů
- aplikace získaných poznatků při zpracování zadaných úkolů
- ochota samostatně pracovat, tvořit a formulovat vlastní názory.

## Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

### Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby se absolventi byli schopni vyjadřovat v mluvených i psaných projevech v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

### Personální a sociální kompetence

Vzdělání směřuje k tomu, aby absolventi dokázali reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání, měli odpovědný vztah ke svému zdraví a byli si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti.

### Kompetence k učení

Absolventi by měli být schopni využívat ke svému učení různé informační zdroje a znát možnosti dalšího vzdělávání ve svém oboru.

### Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- charakterizuje názory na vznik života na Zemi</li><li>- popíše jednotlivá geologická období</li><li>- vyjádří vlastními slovy vlastnosti živého organismu</li><li>- popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku</li><li>- vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou</li><li>- charakterizuje rostlinou a živočišnou buňku a uvede rozdíly</li><li>- objasní význam genetiky a základní pojmy (proměnlivost, adaptace, mutace)</li><li>- orientuje se v taxonomii (druh, rod, třída, kmen), uvede příklady základních skupin organismů a porovná je</li><li>- orientuje se ve vývojové řadě člověka</li><li>- popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav</li></ul>	<p><b>1. Základy biologie</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vznik života na Zemi a geologická období</li><li>- vlastnosti živých soustav</li><li>- buňka</li><li>- dědičnost a proměnlivost organismů</li><li>- evoluce organismů a rozmanitost života na Zemi</li><li>- ochrana genofondu</li><li>- vznik a vývoj člověka</li><li>- lidský organismus a jeho základní funkce</li><li>- vlivy prostředí na člověka</li></ul>

<ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam zdravého životního stylu a zdravé výživy</li> <li>- definuje pojmy zdraví a nemoc</li> <li>- uvede příklady infekčních a jiných nemocí a možnosti prevence</li> </ul>	
<p style="text-align: center;"><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam ekologie a definuje základní ekologické pojmy</li> <li>- charakterizuje vztahy mezi organismy a prostředím</li> <li>- objasní a rozliší biotické a abiotické podmínky života</li> <li>- charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu</li> <li>- uvede konkrétní příklady potravních řetězců</li> <li>- popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z látkového a energetického hlediska</li> <li>- charakterizuje různé typy ekosystémů, uvede příklady</li> </ul>	<p style="text-align: center;"><b>2. Ekologie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vymezení předmětu a metod práce ekologie</li> <li>- podmínky existence života</li> <li>- ekologické faktory prostředí</li> <li>- potravní řetězce</li> <li>- oběhy látek a tok energie v ekosystému</li> <li>- typy ekosystémů</li> </ul>
<p style="text-align: center;"><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody</li> <li>- zhodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí</li> <li>- charakterizuje přírodní zdroje surovin z hlediska jejich obnovitelnosti a posoudí vliv jejich využívání na životní prostředí</li> <li>- orientuje se ve způsobech nakládání s odpady a možnostech snížení jejich produkce uvede příklady globálních problémů životního prostředí a možnosti jejich řešení</li> <li>- uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě</li> <li>- dokáže získat informace o aktuální situaci v této problematice z různých zdrojů</li> <li>- má přehled o ekonomických, právních a informačních nástrojích společnosti na ochranu životního prostředí a přírody</li> <li>- uvede a ukáže na mapě příklady chráněných území v ČR a regionu</li> <li>- vysvětlí pojem trvale udržitelný rozvoj</li> <li>- uvede příklady odpovědného chování každého jedince k životnímu prostředí, krajině a přírodě</li> <li>- na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe, navrhne řešení vybraného environmentálního problému</li> </ul>	<p style="text-align: center;"><b>3. Člověk a životní prostředí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím</li> <li>- dopady činnosti člověka na životní prostředí</li> <li>- přírodní zdroje a jejich využívání</li> <li>- odpady</li> <li>- globální problémy</li> <li>- ochrana přírody a krajiny</li> <li>- nástroje společnosti na ochranu životního prostředí</li> <li>- zásady udržitelného rozvoje</li> <li>- odpovědnost jedince za životní prostředí</li> <li>- aplikace získaných poznatků na problematiku oboru</li> </ul>

### **Průřezová témata, přesahy a vazby:**

Chemie - charakteristika organických a anorganických látek

Matematika - číselná osa

Průřezové téma:

- správné nakládání s odpady na odborném výcviku
- třídění odpadu ve třídě

Exkurze

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Matematika**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**4leté denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 4 (2-2-0-0)**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 132 (66-66-0-0)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu a obecné cíle**

V uměleckém školství je cílem vzdělávání v Matematice dosažení základních matematických kompetencí použitelných ve studovaném oboru, v dalším studiu, v budoucím zaměstnání i v běžném občanském životě. Žáci si v průběhu studia osvojí produktivní a interaktivní matematické dovednosti. Důraz je kladen na rozvoj matematické kompetence žáků, osvojení si formálního základu matematiky a schopnost používat získané dovednosti v běžných životních a pracovních situacích. Žáci získávají praktické i teoretické dovednosti, rozumí jednoduchému písemnému nebo slyšenému zadání. V průběhu výuky se žáci seznamují s reáliemi studijního oboru.

**Charakteristika učiva**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva. Učivo je rozvrženo do sedmi oblastí. Oblast Operace s čísly výrazy upevňuje a dále rozvíjí znalost základních početních operací, kterou si žáci přinášejí ze základní školy. Je důležitým prvkem ve výuce matematiky, protože na ní je založené celé další matematické vzdělávání. Také je široce využitelná v odborné složce vzdělávání a tímto směrem bude výuka orientována. Oblast Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic. Zde je vymezen pojem funkce jako jeden z nejdůležitějších pojmů vyšší matematiky a studenti jsou seznámeni se základními druhy matematických funkcí a jejich aplikacemi v praktických úlohách. Řešení jednotlivých typů rovnic a nerovnic a jejich soustav je věnována mimořádná pozornost. Oblast Posloupnosti a jejich využití zavádí pojem posloupnost jako zvláštní druh matematické funkce, seznamuje žáky s posloupností aritmetickou a geometrickou. Ukazuje využití geometrické posloupnosti ve finanční matematice. Oblast Analytická geometrie v rovině seznamuje žáky s kvantitativní formou určování vzájemné polohy bodů a přímek v rovině. Oblast Planimetrie upevňuje a dále rozvíjí poznatky geometrie v rovině. Sem patří vzájemná poloha geometrických útvarů v rovině, výpočty obvodu a obsahu rovinných útvarů a využití goniometrických funkcí při řešení pravoúhlého trojúhelníka. Oblast Stereometrie upevňuje a dále rozvíjí poznatky geometrie v prostoru. Jedná se zejména o vzájemnou polohu geometrických útvarů v prostoru a výpočty povrchu a objemu těles. Oblast Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách seznamuje žáky s další aplikací matematiky do praktického života zejména se zřetelem ke schopnosti určovat pravděpodobnost náhodného jevu a číst a vyhodnocovat grafy a tabulky.

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:**

- efektivně využívali matematiku při řešení běžných životních situací
- aplikovali matematiku v odborné složce vzdělání
- správně používali pojmy kvantifikujícího charakteru
- četli s porozuměním matematický text
- prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházeli vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů
- používali různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, schémata)
- aplikovali znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru
- získali pozitivní postoj k matematice a k jejím aplikacím v praxi.

## Výukové strategie

Výuka matematiky probíhá v kmenových třídách a jiných v danou chvíli dostupných učebnách. Při výuce je uplatňováno frontální vyučování (zejména při výkladu učiva), práce ve skupinách a ve dvojicích. Mnoho úkolů plní žáci samostatně. Vhodné učivo je prezentováno metodou problémového vyučování. Používají se pomůcky na rýsování, prostorové modely geometrických těles, zpětné projektory, CD přehrávače a videa. Některé hodiny jsou založeny na práci s počítačem v prostředí virtuální učebny Google Classroom. Při procvičování matematických kompetencí a osvojování si základních početních návyků jsou používány různorodé učebnice, tabulky, pracovní listy a obrázky. Využívány jsou také autentické zdroje přiměřené znalostem žáků.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Písemné zkoušení je prováděno dvěma způsoby:

- formou písemné prověrky v trvání 10 – 15 minut, která je zpravidla zadána na jedno téma a ukazuje, jak student dané téma zvládl.
- formou čtvrtletní písemné práce v rozsahu jedné až dvou vyučovacích hodin, ve které jsou obsažena všechna důležitá témata probraná v daném čtvrtletí.

Ústní zkoušení je prováděno zápisem příkladů na tabuli.

Hodnocení práce v prostředí virtuální učebny Google Classroom.

Dále jsou žáci hodnoceni za iniciativu a podíl na skupinové práci.

## Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

**Komunikativní kompetence:** žáci své myšlenky formulují v číslech a dalších matematických termínech. Vyjadřují se pomocí matematické symboliky ústně i písemně a jsou schopni převést slovní zadání příkladu do matematické terminologie. Formulují své názory a aktivně se zúčastňují společného řešení příkladů.

**Kompetence k učení:** žáci mají motivaci k celoživotnímu vzdělávání. Jsou připraveni efektivně počítat, vyhodnocovat dosažené výsledky, využívat k učení zkušenosti ostatních. Dokáží přijmout hodnocení svých výsledků a přiměřeně na ně reagovat.

**Člověk a svět práce:** žáci řeší samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni zvolit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých úkolů, využívat vědomostí a dovedností nabytých dříve. Přípravují se na úspěšný vstup na trh práce.

## Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
Žák: - provádí aritmetické operace v množině reálných čísel; - používá různé zápisy reálného čísla; - používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace - s intervaly (sjednocení, průnik);	<b>1. Operace s čísly a výrazy</b> - číselné obory - absolutní hodnota reálného čísla - intervaly jako číselné množiny - mocniny a odmocniny - mnohočleny

<ul style="list-style-type: none"> <li>- provádí operace s mocninami a odmocninami;</li> <li>- provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny;</li> </ul>	
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší jednotlivé druhy funkcí, určí jejich grafy, definiční obory a obory hodnot;</li> <li>- řeší lineární a kvadratické rovnice a jejich soustavy;</li> <li>- řeší lineární a kvadratické nerovnice;</li> <li>- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur</li> <li>- řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli</li> <li>- řeší jednoduché exponenciální rovnice</li> <li>- řeší jednoduché logaritmické rovnice;</li> </ul>	<p><b>2. Funkce a její průběh. Řešení rovnic a nerovnic</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní pojmy</li> <li>- lineární funkce</li> <li>- lineární rovnice a nerovnice</li> <li>- kvadratická funkce</li> <li>- kvadratická rovnice a nerovnice</li> <li>- nepřímá úměrnost</li> <li>- exponenciální funkce</li> <li>- logaritmus a logaritmická funkce</li> <li>- logaritmická a exponenciální rovnice</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí posloupnost vzorcem pro n-tý člen, graficky, výčtem prvků</li> <li>- určí aritmetickou posloupnost a chápe význam diference</li> <li>- užije základní vzorce pro aritmetickou posloupnost</li> <li>- určí geometrickou posloupnost a chápe význam kvocientu</li> <li>- užije základní vzorce pro geometrickou posloupnost</li> <li>- využívá poznatků o posloupnostech při řešení problémů v reálných situacích</li> <li>- řeší úlohy finanční matematiky;</li> </ul>	<p><b>3. Posloupnosti a jejich využití</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- posloupnost</li> <li>- n-tý člen posloupnosti</li> <li>- součet prvních n členů posloupnosti</li> <li>- aritmetická posloupnost</li> <li>- diference aritmetické posloupnosti</li> <li>- geometrická posloupnost</li> <li>- kvocient geometrické posloupnosti</li> <li>- finanční matematika</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky</li> <li>- užívá pojmy vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru</li> <li>- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem)</li> <li>- určí vzdálenost dvou bodů a souřadnice středu úsečky</li> <li>- užívá pojmy vektor a jeho umístění, souřadnice vektoru a velikost vektoru</li> <li>- provádí operace s vektory (součet vektorů, násobek vektoru reálným číslem, skalární součin vektorů)</li> <li>- určuje velikost úhlu dvou vektorů</li> <li>- užívá parametrické vyjádření přímky, obecnou rovnici přímky a směrnicový tvar rovnice přímky v rovině</li> <li>- určuje a aplikuje v úlohách polohové a metrické vztahy bodů a přímek;</li> </ul>	<p><b>4. Analytická geometrie v rovině</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- souřadnice bodu</li> <li>- vzdálenost dvou bodů v rovině</li> <li>- souřadnice středu úsečky</li> <li>- souřadnice vektoru v rovině</li> <li>- velikost vektoru</li> <li>- přímka v rovině</li> <li>- parametrická rovnice přímky</li> <li>- obecná rovnice přímky</li> <li>- směrnicový tvar rovnice přímky</li> <li>- vzdálenost bodu od přímky</li> <li>- vzájemná poloha dvou přímek</li> <li>- odchylka přímek</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- používá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, polorovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka, úhel a jeho velikost;</li> <li>- užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků;</li> <li>- určí prvky v trojúhelníku, jeho obvod a obsah;</li> <li>- užívá goniometrické funkce k řešení v pravouhlém a obecném trojúhelníku;</li> <li>- rozliší základní druhy mnohoúhelníků, určí jejich obvod a obsah;</li> <li>- rozlišuje pojmy kruh a kružnice, určí délku kružnice, obsah kruhu a jeho části;</li> </ul>	<p><b>5. Planimetrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní planimetrické pojmy</li> <li>- čtverec, obdélník</li> <li>- lichoběžník, mnohoúhelníky</li> <li>- trojúhelník obecný a pravouhlý</li> <li>- konstrukce trojúhelníka</li> <li>- Pythagorova věta, sinová a kosinová věta</li> <li>- goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu</li> <li>- řešení pravouhlého a obecného trojúhelníku</li> <li>- goniometrické rovnice</li> <li>- rovinné obrazce</li> <li>- kružnice a kruh</li> <li>- shodná a podobná zobrazení</li> <li>- slovní úlohy</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí v prostoru:</li> <li>- vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin;</li> <li>- odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin;</li> <li>- vzdálenost bodu od roviny;</li> <li>- rozliší jednotlivá tělesa a určí jejich povrch a objem</li> <li>- vypočítá jednotlivé prvky – hrany, úhlopříčky stěnové, úhlopříčku tělesovou, obsah podstavy, obsah pláště;</li> </ul>	<p><b>6. Stereometrie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru</li> <li>- tělesa, jejich povrchy a objemy</li> <li>- krychle</li> <li>- kvádr</li> <li>- válec</li> <li>- jehlan</li> <li>- kužel</li> <li>- koule a kulová plocha</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- užije základní kombinatorická pravidla</li> <li>- rozpozná kombinatorické skupiny (variace, permutace, kombinace bez opakování), určí jejich počty a užije je v reálných situacích</li> <li>- s porozuměním užívá pojmy náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev a jistý jev</li> <li>- určí množinu všech možných výsledků náhodného pokusu, počet všech výsledků příznivých náhodnému jevu a vypočítá pravděpodobnost náhodného jevu</li> <li>- vysvětlí a použije pojmy statistický soubor, rozsah souboru, statistická jednotka, statistický znak kvalitativní a kvantitativní</li> <li>- vypočítá četnost a relativní četnost hodnoty znaku, sestaví tabulku četností, graficky znázorní rozdělení četností</li> <li>- určí charakteristiky polohy (aritmetický průměr, medián, modus) a variability (rozptyl a směrodatná odchylka)</li> </ul> <p>vyhledá a vyhodnotí statistická data v grafech a tabulkách</p>	<p><b>7. Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- faktoriál</li> <li>- kombinační číslo</li> <li>- variace bez opakování</li> <li>- kombinace bez opakování</li> <li>- permutace bez opakování</li> <li>- náhodný pokus</li> <li>- náhodný jev</li> <li>- opačný jev</li> <li>- nemožný jev</li> <li>- jistý jev</li> <li>- pravděpodobnost náhodného jevu</li> <li>- statistický soubor</li> <li>- absolutní a relativní četnost</li> <li>- variační rozpětí</li> </ul>

## **Práce s počítačem**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**4leté denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 4 (2-1-1-0)**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 122 (66-33-33-0)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

### **Pojetí vyučovacího předmětu**

#### **Obecné cíle**

Předmět Práce s počítačem připravuje žáky na komplexní orientaci v oblasti digitálních technologií, systémů a jejich aplikací v odborné i každodenní praxi. Výuka rozvíjí schopnost kritického a analytického myšlení, systematického přístupu k řešení problémů a tvorby vlastních digitálních řešení. Cílem je, aby žáci nejen rozuměli principům fungování digitálních technologií a bezpečně je používali, ale aby byli schopni i navrhovat, analyzovat a vyvíjet algoritmy a programy, spravovat databáze a informační systémy a rozuměli základům síťových technologií. Výuka také rozvíjí povědomí o etických, právních a společenských dopadech digitalizace. Žáci se učí samostatně vyhledávat informace, kriticky je hodnotit a aplikovat je při řešení složitějších úloh, zároveň rozvíjejí schopnost týmové spolupráce, komunikace a celoživotního učení v oblasti digitálních kompetencí.

#### **Charakteristika učiva**

Obsah učiva je strukturován do tematických celků, které zahrnují jak základní, tak pokročilejší oblasti současné informatiky. Mezi klíčová témata patří práce s daty, informace a modelování, vývoj a testování softwaru, informační systémy, digitální technologie a kybernetická bezpečnost. Žáci se učí data interpretovat a kódovat, pracovat s různými formáty informací, vytvářet a analyzovat modely, osvojovat si základní i složitější algoritmické struktury, programovat jednoduché i komplexnější aplikace a navrhovat funkční informační systémy. Nedílnou součástí výuky je orientace

v hardwarových a softwarových komponentách, práce s počítačovými sítěmi a pochopení principů fungování digitálních technologií. Zvláštní důraz je kladen na rozvoj kompetencí v oblasti bezpečného chování v online prostředí, ochrany osobních údajů a kritického přístupu k digitálnímu obsahu.

#### **Výukové strategie**

Výuka informatiky je založena na aktivním zapojení žáků do procesu učení. Důraz je kladen na metody, které podporují samostatné myšlení a řešení problémů – žáci vytvářejí vlastní strategie, navrhují modely a hledají vhodná řešení. Kromě individuálního přístupu je klíčová také spolupráce ve skupinách, realizace projektů a praktické úlohy propojené s odbornou praxí. Výuka probíhá v odborných učebnách vybavených výpočetní technikou, speciálním softwarem a přístupem k online zdrojům. Nedílnou součástí je propojení teoretických poznatků s jejich aplikací v oborové praxi žáků. Žáci jsou vedeni k tomu, aby pravidelně hodnotili svou práci, poskytovali i přijímali zpětnou vazbu a reflektovali efektivitu zvolených postupů. Tyto výukové přístupy podporují nejen rozvoj digitálních kompetencí, ale i schopností učit se, komunikovat, spolupracovat, pracovat samostatně a efektivně řešit problémy.

## **Hodnocení výsledků vzdělávání**

Hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Žáci jsou hodnoceni na základě praktických úkolů, samostatných prací, testů a projektů. Hodnocení zahrnuje nejen teoretické znalosti, ale i schopnost bezpečně a samostatně využívat digitální nástroje, aplikovat získané poznatky v praxi, pracovat v týmu a dodržovat etické zásady digitálního chování.

### **Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:**

- rozuměl základním i pokročilejším pojmům a principům informatiky a digitálních technologií;
- dokázal formulovat, analyzovat a systematicky řešit reálné i modelové problémy pomocí digitálních nástrojů;
- efektivně vyhledával, ověřoval, třídil a interpretoval data a informace z různých zdrojů;
- aplikoval informatické myšlení, algoritmizaci a logickou strukturu při řešení úloh napříč obory;
- ovládal tvorbu jednoduchých i složitějších algoritmů a programů (včetně základní práce s podmínkami, cykly, funkcemi a proměnnými);
- porozuměl principům informačních systémů, databází a jejich uplatnění v různých oborech praxe;
- bezpečně a zodpovědně používal hardware, software, cloudové služby i síťové prostředí;
- chránil sebe, svá data i technologie před digitálními hrozbami, využíval vhodné nástroje k zabezpečení;
- vnímal digitální prostředí jako součást společenského a kulturního kontextu, reflektoval dopad technologií na společnost i jedince;
- jednal eticky, byl si vědom právních a společenských souvislostí digitálního chování (např. autorská práva, digitální stopa, odpovědnost za sdílený obsah);
- aktivně a tvořivě využíval digitální technologie k tvorbě vlastního obsahu, projektům a mezioborové spolupráci;
- byl schopen samostatně se učit, reflektovat svou práci, hodnotit účinnost zvolených postupů a zlepšovat své výstupy;
- dovedl spolupracovat a komunikovat v rámci týmu, zapojit se do projektového nebo mezioborového řešení;
- měl motivaci dále se vzdělávat a rozvíjet své digitální dovednosti, včetně přípravy na maturitu, zaměstnání nebo další studium.

### **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat.**

Žáci se učí pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovat se základním a aplikačním programovým vybavením, učí se používat nové aplikace, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z internetu. Rovněž pracovat s informacemi z různých zdrojů nesených na různých médiích, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů, být mediálně gramotní.

**Občan v demokratické společnosti:** žáci se učí rozumět principům demokracie a fungování společnosti, rozvíjejí občanskou gramotnost a postoje důležité pro odpovědné a aktivní občanství. Osvojují si dovednosti pro komunikaci, spolupráci, řešení konfliktů i kritické hodnocení informací. Jsou vedeni k toleranci, odpovědnosti, prosociálnímu chování a angažovanosti ve veřejném životě.

**Člověk a životní prostředí:** žáci si uvědomují vliv člověka na životní prostředí, chápou principy udržitelného rozvoje a učí se odpovědnému a šetrnému jednání v osobním i pracovním životě. Získávají přehled o environmentálních problémech a jejich řešení, propojují znalosti napříč předměty a aktivně se zapojují do ekologických projektů i praktického vyučování.

**Člověk a svět práce:** žáci si osvojují digitální dovednosti využitelné na trhu práce, učí se efektivně pracovat s informačními zdroji, vytvářet strukturovaný životopis, motivační dopis a další dokumenty potřebné pro uplatnění v praxi. Rozvíjejí své schopnosti prezentace, plánování profesní kariéry a orientace v online pracovních portálech. Téma podporuje rozvoj kompetencí potřebných pro vstup do pracovního života i dalšího vzdělávání.

**Člověk a digitální svět:** žáci rozvíjejí digitální kompetence nezbytné pro život, vzdělávání i pracovní uplatnění. Učí se bezpečně a efektivně využívat digitální technologie při vyhledávání informací, komunikaci, tvorbě obsahu a řešení praktických úkolů. Jsou vedeni k odpovědnému chování v digitálním prostředí, včetně ochrany osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti. Zohledňují také vliv digitálních technologií na společnost a své zdraví.

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše význam informatiky a digitálních technologií ve společnosti</li> <li>- rozezná a vyhodnotí různé zdroje informací</li> <li>- vytváří a používá myšlenkové mapy a digitální portfolio</li> <li>- dokáže bezpečně používat umělou inteligenci</li> <li>- ovládá základní části počítače a rozumí funkci operačního systému</li> <li>- pracuje se souborovým systémem, lokálním i cloudovým úložištěm</li> <li>- vysvětlí základní pojmy (data, informace, algoritmus, hardware, software)</li> <li>- dodržuje pravidla bezpečné a etické práce s ICT</li> <li>- efektivně využívá kancelářské aplikace (text, tabulky, prezentace)</li> <li>- připraví a prezentuje digitální obsah pro různé účely</li> <li>- spolupracuje pomocí digitálních nástrojů a sdílených dokumentů</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- úvod do informatiky význam ICT v moderním světě, pravidla chování v učebně</li> <li>- zdroje dat a informací</li> <li>- umělá inteligence</li> <li>- myšlenkové mapy a digitální portfolio žáka</li> <li>- periferie, operační systémy</li> <li>- struktura a organizace dat – lokální vs. cloudové úložiště (Google Drive, OneDrive)</li> <li>- základní pojmy: data, informace, algoritmus, hardware, software, digitální stopa</li> <li>- hardware, vstupní a výstupní zařízení</li> <li>- BOZP, ergonomie, digitální hygiena</li> <li>- kancelářské aplikace: textový editor – úvod do stylů, osnov, záhlaví a zápatí</li> <li>- tabulkový kalkulátor – formátování buněk, vzorce, grafy</li> <li>- prezentace: zásady pro tvorbu přehledné a efektivní prezentace</li> <li>- úvod do týmové práce, pravidla komunikace, sdílení dokumentů a online spolupráce (např. Google Docs)</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- chápe princip digitalizace informací</li><li>- rozlišuje datové formáty (text, zvuk, obraz, video) a pracuje s nimi</li><li>- navrhuje jednoduché algoritmy a programy</li><li>- využívá proměnné, podmínky a cykly v programování</li><li>- popisuje architekturu počítače a sítě</li><li>- rozpoznává bezpečné a rizikové chování na internetu</li><li>- efektivně vyhledává, hodnotí a ověřuje informace</li><li>- dodržuje autorská a osobní práva v digitálním prostoru</li><li>- tvoří multimediální a výukové materiály</li><li>- pracuje s pokročilými funkcemi kancelářského a grafického softwaru</li><li>- využívá umělou inteligenci k osobním i školním potřebám</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- kódování dat, datové formáty (text, obraz, zvuk, video)</li><li>- základní programovací konstrukce: sekvence, větvení, cyklus</li><li>- proměnné, podmínky, základní syntaxe</li><li>- architektura počítače a počítačové sítě</li><li>- kybernetická bezpečnost: hesla, phishing, šifrování, zálohování</li><li>- sociální sítě, digitální stopa, anonymita</li><li>- kritické hodnocení informací, ověřování zdrojů</li><li>- autorská práva a citace</li><li>- multimediální výstupy – práce s obrázky, zvukem, videem</li><li>- pokročilá práce s dokumenty a tabulkami</li><li>- umělá inteligence v běžném životě a v praxi</li></ul>

## 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vytváří složitější programy a řeší úlohy pomocí algoritmického myšlení</li><li>- spolupracuje při tvorbě programu s další osobou, popisuje strukturu programu další osobě</li><li>- vyhledává a zpracovává data pomocí vhodných nástrojů pro dotazování;</li><li>- analyzuje problémy a volí vhodné digitální nástroje k řešení</li><li>- navrhuje, testuje a optimalizuje program</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- návrh a vývoj programu</li><li>- návrh funkcí, vstupní a výstupní parametry</li><li>- zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk</li><li>- <b>SQL (základy)</b> – jednoduchý výběr z databáze</li></ul>

- |  |   |
|--|---|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- popisuje fungování informačních systémů a databází</li> <li>- chrání svá data, zařízení i digitální identitu</li> <li>- vysvětluje principy kyberbezpečnosti a GDPR</li> <li>- chápe pojem kyberšikana a dokáže ho rozpoznat na sociálních sítích</li> <li>- prezentuje výsledky své práce digitálně a veřejně vystupuje</li> <li>- propojuje digitální kompetence s odbornými předměty a praxí</li> <li>- vytváří profesní digitální portfolio a životopis</li> <li>- řeší technické problémy nebo vyhledá odbornou pomoc</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>práce s datovými strukturami</b> –pole, seznamy, základní operace</li> <li>- <b>digitální bezpečnost v praxi</b> – šifrování (např. VeraCrypt), zálohování (lokální/cloud), antiviry, firewall, VPN</li> <li>- <b>digitální identita a správa osobních údajů</b> – GDPR, profil na sociálních sítích, ochrana soukromí, digitální reputace</li> <li>- <b>tvorba digitálního portfolio</b> – výběr výstupů, grafické zpracování, zveřejnění (např. Google Sites, Canva)</li> <li>- <b>prezentace vlastní práce</b> – struktura, formát, vystupování, práce s publikem</li> <li>- <b>mezipředmětové využití informatiky</b>, aplikace v odborných předmětech</li> <li>- tvorba strukturovaného životopisu, úvodní e-mail, prezentace vlastních dovedností</li> <li>- <b>základy údržby a servisu</b> – aktualizace systémů a aplikací, detekce chyb, základy diagnostiky problému</li> <li>- schopnost samostatně najít řešení problému nebo vyhledat odbornou pomoc</li> </ul> |
|--|---|

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Chemie**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**4leté denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 2(1-1-0-0)**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 66 (33-33-0-0)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Cíl předmětu**

Výuka chemie přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonitostí a k vytváření žádoucích vztahů k životnímu prostředí. Umožňuje žákům proniknout do podstaty dějů probíhajících v živé i neživé přírodě. Cílem chemického vzdělávání je především naučit žáky využívat poznatků o chemických sloučeninách a prvcích v odborném i v běžném životě a uplatnit chemické znalosti v širších souvislostech při ochraně přírody a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

**Charakteristika učiva**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva. Učivo je rozvrženo do čtyř oblastí. Oblast Obecná chemie upevňuje a dále rozvíjí znalosti o částicovém složení látek, chemických prvcích a sloučeninách, chemické vazbě a periodické soustavě prvků. Žáci provádějí základní chemické výpočty na téma složení roztoků a výpočty z chemických rovnic. Oblast Anorganická chemie je zaměřena na charakteristiku vybraných prvků a jejich sloučenin s ohledem na jejich využití v odborné praxi a běžném životě. Oblast Organická chemie charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich derivátů a zhodnotí jejich využití v běžném životě i odborné praxi. Oblast Biochemie charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny, důležité přírodní látky a biochemické děje.

**Výukové strategie**

Výuka chemie probíhá v kmenových třídách a jiných v danou chvíli dostupných učebnách. Na hodinách se kromě výkladu, práce s různými učebními texty a tabulkami, uplatňují i další vyučovací metody, například řízený rozhovor nebo samostatná práce žáků, která může být buď individuální, nebo skupinová. Žáci získávají informace také aktivně z různých informačních zdrojů jako jsou odborné časopisy, knihy, rozhlas, televize a internet. Součástí výuky je také schopnost ovládat jednoduché laboratorní techniky, provádět laboratorní práce podle písemných návodů, zpracovat a zhodnotit výsledky měření. K lepšímu osvojování poznatků a k vytváření správných představ o látkách a jevech přispívá zařazení demonstračních pokusů, využívání modelů, schémat, obrazů apod. Výuku lze rovněž vhodně doplnit exkurzemi, besedami s odborníky, případně zadáním žákovského projektu ke zvolené problematice. Některé hodiny jsou založeny na práci s počítačem v prostředí virtuální učebny Google Classroom.

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:**

- pochopil a osvojil si vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví
- uměl pracovat s chemickými veličinami, jednotkami a rovnicemi a dovedl uplatnit tyto znalosti při řešení úloh
- znal využití běžných chemických látek v odborné praxi i v občanském životě a jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí
- aktivně zvládl základní pravidla bezpečnosti práce a uměl poskytovat nejnnutnější první pomoc v chemické laboratoři, na pracovišti i v každodenním životě
- porozuměl základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě

- získal motivaci k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i v odborné pracovní činnosti

### Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ Oselce. Písemné zkoušení je prováděno formou písemné prověrky v trvání 10 – 15 minut. Písemná forma zkoušení je preferována zejména v oblasti Obecná chemie při ověřování znalostí chemického názvosloví a chemických výpočtů. Ústní zkoušení je preferováno pro zbývající oblasti – Anorganická chemie, Organická chemie a Biochemie. Vedle odborné složky, která je základním ukazatelem pro hodnocení, je kladen důraz také na rozvoj verbálních schopností žáků, zejména logickou stavbu projevu a schopnost argumentace. Dále jsou žáci hodnoceni za iniciativu a podíl na skupinové práci.

### Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

#### Kompetence k učení

Žáci vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, jsou schopni organizovat a řídit vlastní učení, vyhledávat a třídít informace. Dokáží pracovat s obecně užívanými chemickými termíny, znaky a symboly, uvádět věci do souvislostí, vytvářet komplexní pohled na přírodní jevy. Získané poznatky efektivně využívají v osobním životě i v odborné praxi.

#### Kompetence k řešení problémů

Žáci vyhledávají informace vhodné k pochopení podstaty problému, využívají získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, zdůvodňují navrhované postupy a vybírají nejvhodnější způsoby řešení. Umí spolupracovat ve skupině, naslouchat názorům ostatních a vyhodnocovat je. Ve vhodných případech dokáží prakticky ověřit správnost navrženého postupu.

#### Komunikativní kompetence

Při skupinové práci se žáci učí vzájemné komunikaci, toleranci k názorům ostatních, ale i schopnosti prosadit názor vlastní. Při prověřování vědomostí srozumitelně formulují chemické poznatky a jsou vystaveni nutnosti přijímat hodnocení vlastní osoby.

#### Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

#### Odborné kompetence

Žáci dodržují technologickou kázeň a poznatky získané v chemii používají ve své odborné praxi. Při chemických pokusech získávají žáci návyky bezpečné pracovní činnosti, která neohrožuje zdraví jejich ani zdraví spolužáků. Učí se včas rozpoznat nebezpečí úrazu, odstraňovat závady a napravovat rizika. Chápu důležitost efektivního nakládání s materiály energiemi a odpady s ohledem na životní prostředí.

### 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
Žák: - popíše stavbu atomu - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti látek - zná názvy, značky vybraných chemických prvků - pracuje s pojmem oxidační číslo - zapíše vzorec a název jednoduché chemické sloučeniny	<b>1. Obecná chemie</b> - chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika, značky a názvy prvků, oxidační číslo, vzorce a názvy jednoduchých sloučenin - periodická soustava prvků

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše periodickou soustavu prvků</li> <li>- popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi</li> <li>- vyjádří složení roztoků a připraví roztok požadovaného složení</li> <li>- vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- směsi homogenní a heterogenní, roztoky</li> <li>- látkové množství</li> <li>- chemické reakce, chemické rovnice, základní typy chemických reakcí</li> <li>- jednoduché výpočty v chemii, z chemických vzorců, z chemických rovnic, složení roztoků</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí vlastnosti anorganických látek</li> <li>- tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin</li> <li>- charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny</li> <li>- zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě</li> <li>- posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí</li> </ul>	<p><b>2. Anorganická chemie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- názvosloví anorganických sloučenin</li> <li>- anorganické látky, oxidy, hydroxidy, sulfidy</li> <li>- soli kyselin</li> <li>- vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty</li> <li>- uvede významné zástupce organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v běžném životě a v odborné praxi,</li> <li>- posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí</li> <li>- charakterizuje typy reakcí v organické chemii</li> </ul>	<p><b>3. Organická chemie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastnosti atomu uhlíku</li> <li>- klasifikace a názvosloví organických sloučenin</li> <li>- typy reakcí v organické chemii</li> <li>- organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny</li> <li>- uvede složení, výskyt a funkci nejdůležitějších přírodních látek</li> <li>- popíše vybrané biochemické děje</li> <li>- vysvětlí význam dýchání a fotosyntézy</li> </ul>	<p><b>4. Biochemie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chemické složení živých organismů</li> <li>- přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory</li> <li>- biochemické děje</li> </ul>

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Fyzika**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**4leté denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 3 (2-1-0-0)**

**Celkový počet hodin za studium: 99 ( 66 - 33 - 0 - 0 )**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Obecné cíle:**

Fyzika je profilovým předmětem a její význam spočívá v tom, že je základem technických oborů. Žák využívá fyzikálních poznatků v praktickém životě a vysvětlí jejich význam v praxi. Provádí pokusy a měření, zpracovává získané údaje a porovnává je s teorií. Vyhledává, analyzuje a interpretuje fyzikální informace, určí vztahy mezi nimi a uspořádá je podle určitého kritéria. Rozpozná příčiny fyzikálních dějů a jevů, vysvětlí fyzikální poznatek, dále popíše matematické vztahy mezi fyzikálními veličinami, řeší fyzikální úlohy a problémy.

**Charakteristika učiva:**

Obsah předmětu vychází z obsahových okruhů RVP – Přírodovědné vzdělávání. Oblast fyziky navazuje na znalosti ze základní školy, upevňuje a prohlubuje je. Rozvíjí logické tvůrčí myšlení, pomáhá k poznání základních fyzikálních jevů a zákonů v přírodě a to živé i neživé. Předmět fyzika je koncipován jako všeobecně vzdělávací předmět s vazbou k odborné složce vzdělávání. Žák se naučí správně používat pojmy, dokáže vysvětlit fyzikální jevy, řeší fyzikální problém, provádí měření a zpracovává výsledky měření, dokáže uplatnit fyzikální poznatky v odborném vzdělávání a praktickém životě a naučí se přenášet poznatky do praxe. Informace získává buď z odborné literatury, nebo pomocí výpočetní techniky – vyhledávání informací na internetu. Tyto informace třídí, analyzuje a vyhodnocuje. K vyhodnoceným informacím zaujímá stanovisko. Žák získává poznatky v oblasti odborné terminologie a přejatých slov, rozšiřuje své vyjadřovací schopnosti a nutnost používání odborné terminologie.

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:**

- rozvíjeli logické, tvůrčí a technické myšlení
- získali teoretické poznatky o základních fyzikálních jevech a zákonech
- přenášeli teoretické poznatky do praxe, řešili jednoduché technické problémy
- získali pozitivní vztah k přírodě
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti

**Výukové strategie:**

Po nástupu do školy bude převažovat výklad, podle možností řízený rozhovor. Později lze přenést část učiva do domácích prací a praktických cvičení, skupinové práce, apod. Při hodinách budou žáci používat sešity k zápisu poznatků a vypracovávat do nich zadané práce. Některé hodiny jsou založeny na práci s počítačem v prostředí virtuální učebny Google Classroom.

**Hodnocení výsledků vzdělávání:**

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu ŠŠ Oselce. Hodnotí se nejen písemné práce žáků, úroveň prováděných měření, úroveň a stav písemných příprav, ale i úroveň logického myšlení a schopnost aplikace teoretických poznatků do praxe, iniciativa a podíl na skupinové práci.

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu</li> <li>- určí síly, které v přírodě a v technických zařízeních působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají</li> <li>- určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly</li> <li>- vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie</li> <li>- určí výslednici sil působících na těleso</li> <li>- aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh</li> </ul>	<p><b>1. Mechanika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rovnoměrný pohyb, nerovnoměrný pohyb (rovnoměrný pohyb zrychlený, volný pád), rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici a převody rychlostí, skládání pohybů a rychlostí</li> <li>- posuvný a otáčivý pohyb</li> <li>- převody fyzikálních jednotek, předpony fyzikálních jednotek</li> <li>- Newtonovy pohybové zákony, vztažná soustava</li> <li>- dostředivá a odstředivá síla, výskyt v praxi</li> <li>- gravitační pole, gravitační zákon, gravitační a tíhová síla</li> <li>- gravitační a tíhové pole Země</li> <li>- Sluneční soustava</li> <li>- mechanická práce, kinetická a potenciální energie</li> <li>- zákon zachování mechanické energie</li> <li>- výkon, účinnost</li> <li>- mechanika tuhého tělesa</li> <li>- moment síly, momentová věta</li> <li>- skládání a rozkládání sil, jednoduché stroje</li> <li>- těžiště tělesa, určení těžiště tělesa výpočtem a pokusem</li> <li>- Pascalův zákon, Archimédův zákon a jejich uplatnění v praxi</li> <li>- mechanika tekutin, základní vlastnosti tekutin,</li> <li>- tlak, atmosférický tlak</li> <li>- ideální a reálná tekutina, tlak a tlaková síla v kapalinách a plynech</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi</li> <li>- vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny</li> <li>- popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů</li> <li>- popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi</li> </ul>	<p><b>2. Molekulová fyzika a termika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teplotní roztažnost látek (délková a objemová)</li> <li>- změny roztažnosti v závislosti na teplotě</li> <li>- využití v praxi – stavebnictví, strojní konstrukce, bimetalový pásek</li> <li>- vnitřní energie soustavy</li> <li>- přeměna vnitřní energie tělesa</li> <li>- tepelná kapacita</li> <li>- měření tepla</li> <li>- druhy šíření tepla</li> <li>- spalovací motory zážehové a vznětové</li> <li>- plynové turbíny, reaktivní motory</li> <li>- charakteristika pevných látek (objem a tvar)</li> <li>- krystalické látky</li> <li>- amorfni látky</li> <li>- tání a tuhnutí</li> <li>- vypařování, kondenzace, vlhkost vzduchu</li> <li>- využití a význam v přírodě a technické praxi (vlhkost vzduchu, tání a tuhnutí kovů)</li> <li>- kapilární jevy</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj</li><li>- řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona</li><li>- popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN</li><li>- určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem</li><li>- popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice</li></ul>	<p><b>3. Elektřina a magnetismus</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- elektrický náboj – druhy</li><li>- elektrické pole</li><li>- Coulombův zákon,</li><li>- potenciál a napětí, vodiče, izolanty</li><li>- elektrické siločáry u homogenního a radiálního pole</li><li>- Ohmův zákon, odpor vodiče, elektrická práce a výkon sériové a paralelní zapojení odporů a kondenzátorů, pojistky, jističe</li><li>- vodivost polovodičů</li><li>- diody</li><li>- magnetické pole – druhy</li><li>- magnetické pole vodiče, cívky (magnetu)</li><li>- elektromagnetická indukce</li><li>- homogenní magnetické pole</li><li>- střídavý proud – vznik, efektivní a maximální hodnota, třífázová soustava napětí</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření</li><li>- charakterizuje základní vlastnosti zvuku</li><li>- chápe negativní vliv hluku a rozeznává způsoby ochrany sluchu</li><li>- charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích</li><li>- řeší úlohy na odraz a lom světla</li><li>- řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami</li><li>- vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad</li><li>- popíše význam různých druhů elektromagnetického záření</li></ul>	<p><b>4. Vlnění a optika</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- druhy mechanického vlnění</li><li>- šíření vlnění v prostoru</li><li>- odraz a ohyb vlnění</li><li>- druhy vlnění</li><li>- vlnová délka</li><li>- kmitny, uzly</li><li>- šíření vln</li><li>- barva zvuku, výška tónu, akustický výkon, intenzita zvuku, odraz zvuku, pohlcování zvuku</li><li>- negativní vliv zvuku, ochrana před ním</li><li>- lékařská prevence</li><li>- světlo jako vlnění, podstata světla</li><li>- frekvence a vlnová délka světla</li><li>- infračervené, ultrafialové, rentgenové záření</li><li>- odraz a lom světla na hladké vyleštěné ploše a na hrubé ploše</li><li>- zákon lomu a odrazu</li><li>- druhy zrcadel a čoček</li><li>- odraz paprsku u zrcadel</li><li>- lom paprsku u čočky</li><li>- druhy lidských očí</li><li>- náprava krátkozrakosti a dalekozrakosti u lidských očí</li><li>- infračervené záření, ultrafialové záření, rentgenové záření a jejich využití v praxi</li></ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu</li> <li>- popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony</li> <li>- vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením</li> <li>- popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru</li> </ul>	<p><b>5. Fyzika atomu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- struktura atomu, složení elektronu obalu</li> <li>- složení jádra atomu, nukleony, protonové číslo, nukleonové číslo</li> <li>- druhy radioaktivity, druhy jaderných záření</li> <li>- ochrana před jednotlivými druhy záření</li> <li>- jaderná reakce, štěpení jádra uranu, jaderný reaktor, využití jaderné energie v praxi</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje Slunce jako hvězdu</li> <li>- popíše objekty ve sluneční soustavě</li> <li>- uvede příklady základních typů hvězd</li> </ul>	<p><b>6. Vesmír</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Slunce</li> <li>- planety, jejich pohyb, komety</li> <li>- hvězdy, Galaxie</li> <li>- druhy seskupení hvězd</li> </ul>

### Průřezová témata, přesahy, vazby:

Matematika:

-převody jednotek, sestavení grafu funkce, vyčtení parametrů z grafu, obvod kružnice, mocniny a odmocniny

-vektorová algebra ( skládání sil )

-násobení, dělení, mocniny, odmocniny, převody jednotek

Chemie: jaderná energie a její využití, jaderné reakce

### Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat:

**Komunikativní kompetence:** žáci se vyjadřují přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci ústně i písemně. Své myšlenky formulují srozumitelně a souvisle. Vhodně se prezentují a volí jazykové prostředky adekvátně k účelu textu. Aktivně se zúčastňují diskuse, formulují své názory. Zpracovávají přiměřeně náročné souvislé texty na běžná i odborná témata, pracovní i jiné písemnosti.

**Kompetence k učení:** žáci jsou připraveni efektivně se učit a pracovat, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok, využívat k učení zkušenosti ostatních. Přijímají hodnocení svých výsledků a způsobu jednání i ze strany jiných lidí a přiměřeně na ně reagují.

**Člověk a svět práce:** žáci se připravují na úspěšný vstup na trh práce. Řeší samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni zvolit prostředky a způsoby vhodné pro splnění jednotlivých úkolů, využívat vědomostí a dovedností nabytých dříve.

**Občan v demokratické společnosti:** žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a schopnosti samostatného morálního úsudku. Aby dovedli jednat s lidmi, věcně diskutovat a hledat kompromisní řešení ve sporech. Dokázali přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování jak v pracovním, tak v osobním životě.

### Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Tělesná výchova**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**4leté denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 8 (2-2-2-2)**

**Celkový počet hodin za studium: 258 ( 66–66-66-60)**

**Platnost: od 1. 9. 2025**

**Pojetí předmětu**

**Cíl předmětu:**

V tělesné výchově je hlavním cílem přispívat k všestrannému a harmonickému rozvoji žáků upevňováním zdraví, rozvojem pohybových schopností, prohlubováním pohybových dovedností a vědomostí tvořících součástí tělesné kultury, formováním pozitivních vlastností osobnosti a výchova pro celoživotní provádění tělesných aktivit vedoucích k pěstování dlouhodobě zdravého životního stylu.

**Charakteristika učiva:**

Učivo představuje základní systém všestranné tělesné přípravy žáků k dosažení cílů v povinné tělesné výchově a je realizováno v jednotlivých tematických celcích (teoretické poznatky, tělesná cvičení, atletika, sportovní gymnastika a tance, sportovní hry, úpoly) a v jednorázových akcích, které pravidelnou výuku doplňují a rozvíjejí (sportovně harmonizační dny, bruslařský den, dny základů běžeckého lyžování, plavecké odpoledne, případně jiné). Učivo předmětu tělesná výchova vede ke zvýšení tělesné zdatnosti a výkonnosti, k rozvoji pohybových vlastností a dovedností, zároveň však kladně působí na vyrovnávání jednostranné tělesné a duševní zátěže vyvolané každodenní činností ve škole. Upevňuje zdraví, rozvíjí kultivaci pohybového projevu a vlastnosti osobnosti jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života. Rozvíjí správné rozhodovací postupy v duchu fair play, vede ke zvládnutí emocí a rozvoji dobrých mezilidských vztahů, kladnému a odpovědnému vztahu k materiálním hodnotám a zařízením, v nichž výuka probíhá.

**Pojetí výuky:**

Výuka probíhá ve dvou vyučovacích jednotkách týdně, výjimečně v jedné jednogodinovce. Neomezuje se pouze na technické zvládnutí pohybových činností, ale směřuje i ke zvyšování fyzické zdatnosti, výkonnosti, rozvoji základních pohybových vlastností. Přináší žákům emocionální prožitky z pohybových činností, respektuje jejich sportovní zájmy a využívá i mezipředmětových vztahů a znalostí žáků z jiných předmětů. Vedle vyučovacích hodin jsou v těsném sepětí s výukou i další pohybové aktivity nabízené školou (dny základů běžeckého lyžování, sportovně-harmonizační dny, činnost kroužků se sportovním zaměřením, bruslařský den, plavecké odpoledne..... sportovní den školy). Výuka sama i další aktivity řízené školou zdůrazňují aktivní roli žáka za řídicího působení učitele (učitelů). Výuka tělesné výchovy je prováděna ve specifických podmínkách sportovních zařízení i přírody. Důraz je kladen na bezpečnost žáků, hygienickou nezávadnost prostředí, výchovu proti závislostem (alkohol, kouření, drogy...herní automaty, internet). Výuka má též vzhledem k omezené časové dotaci charakter návodného programu. Pestrá nabídka činností má vyvolat individuální zájem žáků o některou z nich a přivést je k dalšímu prohlubování vzdělávání v dalších pohybových aktivitách ve škole i mimo ni. Výuka v tělesné výchově je též charakteristická didaktickou transformací nově vznikajících sportů, pohybových aktivit, nového i netradičního náčiní.

### Hodnocení žáků:

Hodnocení směřuje k ověření výsledků vzdělávání uvedených v ŠVP. Hodnotí se stupeň zvládnutí osvojovaného učiva a úroveň všeobecné pohybové výkonnosti s přihlédnutím k výchozímu stavu a somatickému vývoji žáka. Dílčí hodnocení probíhá průběžně, vždy po ukončení tematického celku či jeho podstatné části a má motivační charakter. Souhrnné hodnocení má charakter komplexní a provádí se na závěr pololetí. Do tohoto hodnocení se promítne i aktivita žáka, jeho projevy a postoje, osobní prožitky spojené s pohybovou činností. Nedílnou součástí je hodnocení osvojených poznatků či nadstandardní aktivita. Hodnocení se provádí v souladu se školním klasifikačním řádem. Je kombinací známkování, slovního hodnocení a sebehodnocení žáků. Důležitou součástí hodnocení je i prezentace výsledků vzdělávání na veřejnosti (reprezentace školy v soutěžích).

### Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:

Přínosem tělesné výchovy je všestranný rozvoj osobnosti. Po fyzické a pohybové stránce získávají žáci paletu dovedností a vědomostí, které jim umožní po analýze problémů a problémových situací v běžném životě nalézt vhodné řešení a realizovat ho. Rozvíjí se jejich cit pro spolupráci a dorozumívání, kolektivní život a týmovou práci. Učí se spoléhat na své vlastní síly, ale zároveň je dávat k dispozici při kolektivním řešení. Učí se přijímat osobní odpovědnost, aktivně se zapojovat do životních situací a kreativním způsobem je řešit. Učí se poznávat význam životního prostředí pro samotný život, uvědomují si nutnost jeho ochrany a konat tak, aby zůstalo zachováno. Příznivý vliv tělesných cvičení na zdraví jedince jim umožní plné prožívání života a mnohé přivede k rekreačním podobám sportu a tělovýchovných činností.

### 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- chápe význam pohybových činností pro rozvoj a upevnování zdraví, radosti ze života</li><li>- dodržuje pravidla bezpečného provádění činností a dodržuje zásady osobní hygieny</li><li>- zvolí potřebnou výstroj a výzbroj pro pohybové činnosti a dovede ji udržovat</li><li>- volí vhodný cvičební úbor a obutí vzhledem k prováděným činnostem</li><li>- vždy se chová slušně a přiměřeně, zvládá emotivní situace</li><li>- dodržuje taktické pokyny</li><li>- rozvíjí technickou dovednost a koriguje ji dle pokynů</li><li>- rozumí a používá odborné názvosloví dané oblasti činností</li><li>- správně komunikuje s učitelem, spolužáky</li><li>- aplikuje základní pravidla činností a dodržuje je, rozlišuje jednání fair play od nespportovního jednání</li><li>- dovede spolurozhodovat při řízení pohybových činností</li></ul>	<p><b>1. Teoretické poznatky</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- význam pohybu pro zdraví</li><li>- hygiena, bezpečnost</li><li>- výstroj, výzbroj, údržba</li><li>- cvičební úbor a obutí</li><li>- záchrana a pomoc</li><li>- zásady chování a jednání v různém prostředí</li><li>- prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti,</li><li>- obratnosti</li><li>- technika a taktika</li><li>- terminologie</li><li>- pravidla her a soutěží a jednání fair play</li><li>- testování, měření výkonů</li><li>- Teoretické poznatky jsou součástí všech</li><li>- tematických celků v jednotlivých ročnících.</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vysvětlí význam všestranně rozvíjejících tělesných cvičení a dovede je využívat</li></ul>	<p><b>2. Tělesná cvičení</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- všestranně rozvíjející</li><li>- kondiční a posilovací</li></ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- aplikuje cviky posilující základní svalové partie a dovede je cíleně využívat</li> <li>- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost a obratnosti</li> <li>- ovládá cvičení na zařízeních ve školní posilovně a dovede si sestavit vhodný kondiční program</li> <li>- ovládá kompenzační cvičení a využívá jich k regeneraci tělesných i duševních sil</li> <li>- uplatňuje osvojené způsoby relaxace</li> <li>- uvede zásady správného držení těla a uplatňuje je ve svém životě</li> <li>- vysvětlí nutnost kázně a organizovanosti při různých skupinových činnostech</li> <li>- dokáže reagovat na povely a užívat základní povelovou techniku</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- koordinační</li> <li>- kompenzační</li> <li>- relaxační</li> <li>- pořadová</li> </ul> <p>Tělesná cvičení jsou součástí všech dalších tematických celků v jednotlivých ročnících.</p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- volí vhodné prvky pro rozvoj odrazových schopností</li> <li>- provádí sprinterská cvičení s potřebnou intenzitou</li> <li>- umí nastavit polohu a využít startovních bloků</li> <li>- uplatňuje soutěživost, bojovnost</li> <li>- umí uplatnit vůli, překonat nepříjemné pocity</li> <li>- dokáže spojit rozběh s odrazem, zná pravidlo o přešlapu</li> <li>- zvládne převedení horizontální rychlosti ve vertikální pohyb a otočit se zády k laťce</li> <li>- provede vrh správným způsobem, dodržuje bezpečnost v prostoru sektoru</li> </ul>	<p><b>3. Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- cvičení pro všeobecný pohybový a tělesný rozvoj</li> <li>- protahovací, uvolňovací, přímivá a dechová cvičení</li> <li>- odrazová cvičení, posilování</li> <li>- cvičení pro rozvoj rychlosti</li> <li>- technika běhu</li> <li>- padavý start, nízký start</li> <li>- běh vytrvalý v terénu do 3000</li> <li>- skok daleký individuálním způsobem</li> <li>- vrh koulí z místa</li> <li>- hod diskem</li> <li>- hod oštěpem</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- posoudí estetické působení cvičení</li> <li>- přijme a poskytne záchranu a pomoc</li> <li>- připraví prostředky k provádění pohybových činností</li> <li>- uplatňuje specifika bezpečnosti při gymnastických cvičeních aplikuje terminologii nacvičovaných prvků</li> <li>- ovládá nacvičované prvky i v sestavě</li> <li>- zpevňuje tělo</li> <li>- aplikuje metody potlačení strachu, obav</li> <li>- dbá o kvalitu provedení</li> <li>- aplikuje pravidla bezpečnosti</li> <li>- vysvětlí význam posilování pro gymnastická cvičení</li> </ul>	<p><b>4. Sportovní gymnastika</b></p> <p><b>akrobacie :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kotouly vpřed</li> <li>- kotoul vzad</li> <li>- stoj na lopatkách</li> <li>- stoj na hlavě</li> </ul> <p><b>rytmická gymnastika :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poskočný krok</li> <li>- cval stranou</li> <li>- přísunný krok</li> <li>- stoj a podřep jednož</li> <li>- přeskoky přes švihadlo vpřed, vzad</li> <li>- pohyby obloukem a kruhy v čelní a boční rovině</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- chytí míč správným způsobem</li> <li>- volí správnou přihrávkou a přesně přihrává</li> <li>- jistě dribluje „lepší“ rukou</li> </ul>	<p><b>5. Sportovní hry</b></p> <p><b>kopaná:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přihrávky, driblink</li> <li>- střelba z krátké a střední vzdálenosti</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- provádí správně dvojtakt</li> <li>- správně aplikuje techniku střelby</li> <li>- zaujme správné postavení v obraně po ztrátě míče</li> <li>- aplikuje pravidla hry</li> <li>- zaujme správné postavení vůči míči</li> <li>- volí vhodný způsob odbití</li> <li>- usiluje o technicky správné a úspěšné zpracování míče</li> <li>- zvládá základní činnosti</li> <li>- dovede analyzovat svou hru a vyvodit závěry pro další zlepšování</li> <li>- upřednostňuje kolektivní a kombinační pojetí hry</li> <li>- reaguje pohybem na let míčku</li> <li>- usiluje o vlastní techniku s míčkem</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní obrana na obranné polovině</li> <li>- postupný útok</li> <li>- základní pravidla</li> <li>- kontrolní hra</li> <li><b>odbíjená:</b></li> <li>- odbíjení obouruč vrchem a spodem</li> <li>- spodní a vrchní podání v čelném postoji</li> <li>- příjem podání</li> <li><b>florbal :</b></li> <li>- vedení míčku</li> <li>- přihrávka a její zpracování</li> <li>- střelba švihem (zápěstím)</li> <li>- kontrolní hra</li> <li><b>stolní tenis a tenis :</b></li> <li>- základní pravidla</li> <li>- kontrolní hra</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- aplikuje environmentální přístupy k životnímu prostředí</li> <li>- čte z turistické mapy, volí trasu</li> <li>- ovládá práci s buzolou</li> <li>- prokazuje osobní odvalu a rozhodnost</li> <li>- zapojí se a aktivně spolupracuje ve hrách</li> <li>- zvládne transport raněného na nejnětější vzdálenost</li> <li>- ošetří poranění</li> </ul>	<p><b>6. Sportovně-harmonizační hry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pěší turistika</li> <li>- drobné hry</li> <li>- společensko-seznamovací hry</li> <li>- první pomoc (život zachraňující úkony, poranění končetin, hlavy..., transport raněného)</li> </ul>

## 2.ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p>	<p><b>1. Teoretické poznatky (viz 1. ročník)</b> Jsou součástí všech dalších tematických celků</p>
<p><b>Žák:</b></p>	<p><b>2. Tělesná cvičení (viz 1. ročník))</b> Jsou součástí všech tematických celků</p>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdokonaluje techniku prvků běžecké abecedy a uplatňuje je při vlastním běhu</li> <li>- intenzivně prováděnou činností zvyšuje sprinterskou rychlost při zachování techniky běhu</li> <li>- rozvíjí morálně volní vlastnosti</li> <li>- zvládá techniku sunu s následným vrhem</li> <li>- zdokonaluje spojení rozběhu s odrazem</li> <li>- provádí hod ze správného odhodového postavení</li> </ul>	<p><b>3. Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- cvičení pro zdokonalování techniky běhu</li> <li>- rozvoj rychlosti</li> <li>- běh na 60</li> <li>- běh vytrvalý v terénu do 3000</li> <li>- vrh koulí po sunu</li> <li>- skok daleký individuální technikou</li> <li>- hod granátem oštěpařskou technikou</li> <li>- hod diskem a oštěpem</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá vazby různých kotoulů a stojů</li> <li>- zvyšuje kvalitu cvičení</li> <li>- osvojuje si nové prvky</li> <li>- uvědomuje si podíl paží a břišních svalů na</li> </ul>	<p><b>4. Sportovní gymnastika</b></p> <p><b>akrobacie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- modifikace kotoulů vpřed a vzad</li> <li>- stoj na hlavě s dopomocí</li> <li>- stoj na hlavě tahem</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>výkonu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- usiluje o přesné a plynulé provedení prvků</li> <li>- dbá o bezpečnost</li> <li>- zvládá kultivovaný pohybem</li> <li>- plynule mění způsob a rytmus cvičení</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- stoj na rukou s dopomocí</li> <li>- kotoul vzad se zášvihem</li> </ul> <p><b>rytmická gymnastika a tance (D) :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čertík, valčíkový krok se švihadlem</li> <li>- rytmická skladba pohybů švihadlem</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvíjí technickou dovednost</li> <li>- dynamicky posiluje dolní končetiny</li> <li>- rozvíjí soustředění</li> <li>- spolupracuje se spoluhráčem</li> <li>- dodržuje taktiku danou hraným systémem</li> <li>- dodržuje pravidla hry a fair play</li> <li>- ovládá emotivní stavy</li> <li>- ve hře rozvíjí technické a pohybové dovednosti</li> <li>- analyzuje herní situaci a řeší ji</li> <li>- orientuje se na hřišti</li> </ul>	<p><b>4. Sportovní hry</b></p> <p><b>kopaná</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdokonalování herních činností v rámci rozcvičení</li> <li>- trestný kop</li> <li>- útočné kombinace</li> <li>- zónová obrana</li> <li>- kontrolní hra</li> </ul> <p><b>odbižená</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdokonalování herních činností v rámci rozcvičení</li> <li>- vrchní podání v čelním postavení</li> <li>- přihrávka do zóny II</li> <li>- nahrávka do zóny II a IV</li> <li>- hra v malých skupinách (2 : 2 , 3 : 3)</li> </ul> <p><b>florbal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra podle pravidel</li> </ul> <p><b>hakis</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdokonalování herních činností</li> <li>- hra podle základních pravidel</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí význam úpolů pro sebeobranu</li> <li>- rozlišuje využití a zneužití bojových úpolových prvků</li> <li>- dovede zpevnit a uvolnit tělo</li> <li>- uvědomuje si těžiště</li> </ul>	<p><b>5.Úpoly</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam úpolů</li> <li>- právní aspekty využití a zneužití</li> <li>- přetahy a přetlaky</li> <li>- zvedání a nošení břemen</li> </ul>

### 3.ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p>	<p><b>1. Teoretické poznatky</b> (viz 1.ročník) Jsou součástí všech dalších tematických celků.</p>
<p>Žák:</p>	<p><b>2. Tělesná cvičení</b> ( viz 1. ročník ) Jsou součástí všech dalších tematických celků.</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vhodnými prostředky posiluje zejména svalstvo končetin</li> <li>- rozvíjí rychlost a techniku běhu</li> <li>- zvyšuje vytrvalost, uplatňuje volní vlastnosti,</li> <li>- vnímá vliv běhu v přírodě</li> </ul>	<p><b>3. Atletika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- cvičení pro všeobecný pohybový a tělesný rozvoj</li> <li>- posilování (odrazová cvičení, běh do svahu, vybíhání a skákání schodů...)</li> <li>- běh na 60</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- uvědomuje si rezervy v doskoku</li> <li>- osvojuje si zádový způsob provedení vrhu</li> <li>- správně odhodí oštěp z místa, či krátkého rozběhu</li> <li>- dodržuje bezpečnost</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- běh vytrvalý do 3000</li> <li>- skok daleký</li> <li>- vrh koulí</li> <li>- hod oštěpem (držení, běh s oštěpem, přenesení oštěpu do odhodového postavení, vypuštění oštěpu)</li> <li>- hod diskem</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvládá opakovaný rotační pohyb, orientuje se v prostoru</li> <li>- dynamicky posiluje paže</li> <li>- provádí rytmické a přesné pohyby</li> <li>- rozvíjí estetické cítění</li> <li>- vyjadřuje soulad hudby a pohybu</li> </ul>	<p><b>4. Sportovní gymnastika</b></p> <p><b>Akrobacie :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kotouly a jejich vazby</li> <li>- stoj na ruce s dopomocí</li> <li>- kotoul vzad do stoje na ruce</li> </ul> <p><b>rytmická gymnastika a tance:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- taneční kroky polky, valčíku</li> <li>- některý z tanců (latinsko americké, disco, hiphop)</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dále zdokonaluje osobní technické dovednosti</li> <li>- analyzuje herní situaci a řeší ji</li> <li>- dodržuje daný systém hry, pravidla</li> <li>- zvládá emoce</li> <li>- chová se v duchu fairplay</li> <li>- zodpovědně vykrývá svůj prostor</li> <li>- hraje kolektivně a s nasazením</li> <li>- správně reaguje na situaci na hřišti</li> </ul>	<p><b>5. Sportovní hry</b></p> <p><b>kopaná :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdokonalování herních činností v rámci rozcvičení</li> <li>- hra podle pravidel</li> </ul> <p><b>odběžená :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zdokonalování základních herních činností</li> <li>- příjem podání do zóny III</li> <li>- útočný úder po nahrávce ze zóny III do zóny II a IV</li> <li>- blok a vykrývání</li> <li>- hra 6 : 6 s nahrávačem v zóně III a středním</li> <li>- zadním vpředu</li> </ul> <p><b>florbal :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra podle pravidel</li> </ul> <p><b>softbal :</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- hra družstev podle pravidel</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dovede zpevnit tělo</li> <li>- při pádech správně rozkládá hmotnost těla na větší plochu</li> <li>- zvládá techniku základních pádů</li> <li>- ovládá základní sebeobrané úkony</li> </ul>	<p><b>6. Úpoly</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- specifika bezpečnosti při pádech</li> <li>- pád vpřed, vzad, stranou</li> <li>- obrana proti objetí zředu, zezadu</li> <li>- obrana proti škrcení</li> </ul>

#### 4.ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
Žák:	<b>1. Teoretické poznatky (viz 1. ročník)</b> - Jsou součástí všech dalších tematických celků.
Žák:	<b>2. Tělesná cvičení (viz 1. ročník)</b> - Jsou součástí všech dalších tematických celků.
Žák: - rozvíjí pohybové vlastnosti atletickými průpravnými cvičeními - prohlubuje techniku běhu a vědomě ji uplatňuje - udržuje úroveň vytrvalosti - zvyšuje osobní výkonnost - aktivně reaguje na kritické připomínky k technickým chybám - sestaví a vede rozcvičení v atletické hodině - chápe význam atletických činností pro zdraví a rozvoj organismu - uvědomuje si nebezpečí při hodech a vrzích a důsledně dodržuje pokyny učitele a bezpečnost	<b>3. Atletika</b> - cvičení pro všeobecný a tělesný rozvoj (atletické - posilování, protahování a kompenzační cvičení, napodobivá cvičení...) - rychlostní cvičení (starty, nabíhané úseky...) - běh na 60 - běh vytrvalý v terénu do 3000 - skok daleký - hod oštěpem z rozběhem - hod diskem (držení, vypuštění, hod z místa)
Žák: - zdokonaluje provedení osvojených prvků ve vazbách - sestaví a zacvičí sestavu z osvojených prvků - prokáže odvalu, rozhodnost, prostorovou orientaci - zkvalitňuje provedení cviků - plynule navazuje prvky v sestavičce - rozvíjí rovnováhu - zvládá pohyb v souladu s hudbou - kultivuje pohybový projev - rozvíjí citovou stránku osobnosti	<b>4. Sportovní gymnastika</b> <b>akrobacie :</b> - kotouly a stoje ve vazbách - samostatné vytvoření sestavy z osvojených prvků <b>rytmická gymnastika :</b> - aerobní cvičení s hudbou - cvičení se švihadlem - některé moderní tance dle zájmu - (rokenrol, disco, hiphop...)
Žák: - zdokonaluje technickou dovednosti - zvládá přihrávku jednoruč na dlouhou vzdálenost - vhodným způsobem se uvolňuje bez míče, s míčem - dodržuje pravidla hry, kontroluje emoce - provede razantněji podání, útočný úder - aktivně se zapojuje do hry - analyzuje situaci na hřišti a vhodně ji řeší - reaguje na pokyny učitele - upřednostňuje kolektivní pojetí hry a účelnou spolupráci - respektuje individuální úroveň spoluhráčů - chová se odpovědně, slušně a disciplinovaně	<b>5. Sportovní hry</b> <b>kopaná :</b> - zdokonalování herních činností v rámci rozcvičení - nácvik střelby - střelba ze střední vzdálenosti - zakládání rychlého protiútočného - osobní obrana po celém hřišti - hra podle pravidel <b>odbíjená :</b> - zdokonalování základních herních činností - procvičování podání a jeho příjmu - útočný úder , lobovaný úder - blok, dvojblok - hra podle pravidel

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
	<b>florbal :</b> - hra podle pravidel <b>softbal :</b> - hra podle pravidel <b>hakis :</b> - hra podle pravidel <b>tenis :</b> - hra podle pravidel
<b>Žák:</b> - dokáže zpevnit a uvolnit tělo - uvědomuje si těžiště - dokáže uplatnit základní sebeobránné techniky	<b>6. Úpoly</b> - přetlaky, přetahy, úpolové hry - procvičování pádů - sebeobránné techniky proti držení, škrcení, úderu...

### **Průřezové téma :**

#### **Člověk a životní prostředí.**

Prostřednictvím přímé činnosti v přírodním prostředí si uvědomuje význam nejzákladnějšího prostředí pro život a zdraví člověka. Vnímá negativní jevy, které ho poškozují a chápe, že je nezbytné ze všech sil přispívat ke zlepšování životního prostředí a přijímat odpovědnost za jeho ochranu.

#### **Člověk a digitální svět**

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů. Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií. Používá informační a komunikační technologie, umí používat výpočetní techniku k získávání informací z oblasti sportu (profily osobností, výsledky soutěží, pravidla...)

#### **Občan v demokratické společnosti.**

Podílí se na vytváření demokratického prostředí ve třídě, družstvu. Respektuje názory a spolupracuje s ostatními účastníky činností. Je schopen dialogu, dovede vyjádřit vlastní názor, ale i přijmout kritiku a vyvodit z ní závěry. Uplatňuje a rozlišuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...). Toto je založeno na vzájemném respektování, spolupráci, ohleduplnosti, odpovědnosti v rozhodování, dialogu a schopnosti nenásilně jednat a řešit vzniklé problémy a situace.

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Ekonomika**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**4leté denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 3 (0-0-2-1)**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 96 (0-0-66-30)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Cíl předmětu**

Cílem obsahového okruhu je vybavit žáky základními znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Obsahový okruh není zpracován zvlášť pro jednotlivé obory vzdělání, ale tak, aby byl využitelný pro všechny obory vzdělání. Provázání na vlastní odbornost zajistí škola ve svém ŠVP a vyučující přímo ve výuce. Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků. Obsahový okruh je v souladu se Standardem finanční gramotnosti. Standard finanční gramotnosti je dále naplňován ve společenskovedním vzdělávání a částečně i v matematickém vzdělávání.

**Charakteristika učiva**

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Ekonomika vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání 82-51-L/01 Uměleckořemeslné zpracování kovů. Učivo je strukturováno do šesti tematických celků tak, aby žák co nejlépe pochopil ekonomické vztahy i pojmy, a aby se blíže seznámil s ekonomickým prostředím. Předmět obsahuje základní učivo, jež objasňuje podstatu fungování tržní ekonomiky, podnikání, fungování podniku, mzdovou problematiku, fungování daňové soustavy a finančního trhu, národního hospodářství ČR jako součásti Evropské unie. Vzdělávací oblast je úzce propojena s průřezovým tématem Člověk a svět práce i Občan v demokratické společnosti z Občanského základu. Vychází i ze schopnosti žáků pracovat s informačními a komunikačními technologiemi.

**Výukové strategie**

Výuka ekonomiky probíhá v kmenových třídách a jiných v danou chvíli dostupných učebnách.

Výuka je založena na aktivním zapojení žáků do procesu získávání nových vědomostí a dovedností. Na hodinách se kromě výkladu, práce s učebními texty, odborným textem, uplatňují i další vyučovací metody, například řízený rozhovor a samostatná práce žáků. Individuální i skupinová. Žáci získávají informace také aktivně z různých informačních zdrojů (odborné časopisy, denní tisk, televize, rozhlas, internet, dále i materiály např. z úřadu práce, bank aj.). Problémové situace jsou tvořeny z okruhu učiva a životních zkušeností žáků tak, aby navozovaly nějaký rozpor nebo představovaly aktuální ekonomický problém. Součástí výuky je u situací, u nichž mají žáci vlastní praktické zkušenosti, řízená diskuse. Žáci řeší problémové situace, pracují s informacemi a to i za pomoci prostředků informačních a komunikačních technologií. Výuku lze rovněž vhodně doplnit exkurzemi, besedami s odborníky, případně i zadáním žákovského projektu ke zvolené problematice.

**Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák:**

- se seznámil se základními ekonomickými pojmy, vztahy
- poznal ekonomické prostředí, ve kterém se jako zaměstnanec, podnikatel a občan bude pohybovat
- rozvíjel své ekonomické myšlení a svoji schopnost vyvozovat logické závěry, tyto potom prezentovat, a v diskusi obhajovat
- byl veden k pozitivnímu vztahu k práci, k sebezvzdělávání a k samostatnému vyhledávání informací a jejich aktivnímu využívání při řešení problémů.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Hodnocení se provádí ústní a písemnou formou. Písemné hodnocení má podobu otevřených úloh a nebo testu. Kromě faktických znalostí je hodnocena i forma vyjadřování a vystupování. Součástí hodnocení jsou také samostatné domácí práce a referáty i aktivita při vyučování, iniciativa a podíl na skupinové práci.

## Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

### Kompetence k učení

Žáci jsou schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání. Vybírají a využívají pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, jsou schopni organizovat a řídit vlastní učení, vyhledávat a třídit informace, obhájí vhodnost vybraného zdroje. Žák si uvědomuje význam vzdělávání s ohledem na měnící se podmínky na trhu práce, uvědomuje si význam vzdělávání pro vlastní osobnostní rozvoj a běžný občanský život.

### Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou schopni řešit samostatně běžné pracovní a mimopracovní problémy. Zejména porozumí zadání problému, navrhnou způsoby řešení, vyhodnotí a ověří správnost zvoleného postupu a průběžně hodnotí dosažené výsledky. Pro splnění jednotlivých aktivit volí vhodné prostředky a způsoby. Vyhodnotí různé varianty řešení, obhájí je, změní své závěry na základě nových informací či změněných podmínek. Umí spolupracovat ve skupině.

### Komunikativní kompetence

Při skupinové práci se žáci učí vzájemné komunikaci, toleranci k názorům ostatních, ale i schopnosti prosadit názor vlastní. Vyjadřují srozumitelně, přiměřeně účelu jednání a situaci, vhodně se prezentuje před publikem, obhajují svůj názor asertivním způsobem, jsou schopni naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reagovat. Žák využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření kvalitní spolupráce s ostatními lidmi.

### Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů. - V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem. Žáci pracují s informacemi z různých zdrojů – časopisy, knihy, rozhlas, televize, internet. Pracují s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívají adekvátní zdroje informací. Uvědomují si nutnost kriticky posuzovat věrohodnost informací.

### Odborné kompetence

Žáci získají schopnost optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení. Získají přehled o možnostech svého uplatnění na trhu práce, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, rozvíjí své ekonomické a podnikatelské myšlení. Jsou schopni získat a vyhodnotit informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech, vhodně prezentují svůj odborný potenciál a profesní cíle. Žáci jsou schopni vykonávat obchodně-provozní aktivity a jednat v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje.

## 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
Žák: -rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky;	<b>1 Podnikání</b> - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet;</li> <li>- na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu;</li> <li>- stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období;</li> <li>- rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů;</li> <li>- vypočítá výsledek hospodaření;</li> <li>- vypočítá čistou mzdu;</li> <li>- vysvětlí zásady daňové evidence;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podnikatelský záměr</li> <li>- zakladatelský rozpočet</li> <li>- povinnosti podnikatele</li> <li>- trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena</li> <li>- náklady, výnosy, zisk/ztráta</li> <li>- mzda časová a úkolová a jejich výpočet</li> <li>- zásady daňové evidence</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-orientuje se v platebním styku a směnění peníže podle kurzovního lístku;</li> <li>- vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory;</li> <li>- vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu;</li> <li>- orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby;</li> <li>- vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům;</li> <li>- charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění;</li> </ul>	<p><b>2 Finanční vzdělávání</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- peníze, hotovostní a bezhotovostní platební styk;</li> <li>- úroková míra, RPSN;</li> <li>- pojištění, pojistné produkty;</li> <li>- inflace</li> <li>- úvěrové produkty</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>-vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství;</li> <li>- charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát;</li> <li>- provede jednoduchý výpočet daní;</li> <li>- vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob;</li> <li>- provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění;</li> <li>- vyhotoví a zkontroluje daňový doklad;</li> </ul>	<p><b>3 Daně</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- státní rozpočet</li> <li>- daně a daňová soustava</li> <li>- výpočet daní</li> <li>- přiznání k dani</li> <li>- zdravotní pojištění</li> <li>- sociální pojištění</li> <li>- daňové a účetní doklady</li> </ul>

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí, co je marketingová strategie;</li> <li>- zpracuje jednoduchý průzkum trhu;</li> <li>- na příkladu ukáže použití nástrojů marketingu v oboru;</li> </ul>	<p><b>4 Marketing</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podstata marketingu</li> <li>- průzkum trhu</li> <li>- produkt, cena, distribuce, propagace</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí tři úrovně managementu;</li> <li>- popíše základní zásady řízení;</li> <li>- zhodnotí využití motivačních nástrojů v oboru.</li> </ul>	<p><b>5 Management</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dělení managementu</li> <li>- funkce managementu - plánování, organizování, vedení, kontrolování</li> </ul>

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Dějiny výtvarné kultury**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma vzdělávání: denní**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 258 (66-66-66-60)**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 8 (2-2-2-2)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí předmětu**

**Cíl předmětu:**

Cílem vyučovacího předmětu je kultivovat historické vědomí o vývoji společnosti od jejího vzniku až po současnost. Zároveň mají žáci získat představu o základních historických, výtvarných a estetických tendencích v tomto vývoji působících. Žáci se osvojí soubor poznatků z filozofie umění, teorie umění a teorie tvorby v historických souvislostech. Jsou vedeni k návyku nalézt v umělecké tvorbě zdroje a inspirace pro citový a estetický prožitek a pro vlastní tvůrčí činnost v rámci výtvarné přípravy v jednotlivých oborech.

**Charakteristika učiva:**

Učivo integruje vzdělávací obsahy RVP SOV Člověk v dějinách a dějiny výtvarné kultury a je zaměřeno na získání ucelené umělecko-historické orientace v souvislosti s profilem absolventa.

**Pojetí výuky:**

Těžištěm vzdělání je poznání specifiky jazyka a charakteru děl výtvarné kultury v potřebné míře zaměřené na studovaný obor. Výběr tvůrců a jejich děl se omezuje na nejdůležitější a nejtypičtější. Vstupem každého tématu je přehled charakteru dané doby. Výuka je chronologicky uspořádána do jednotlivých epoch.

**Hodnocení žáků:**

Hodnocení se děje zásadami projektivního vyučování. V předmětu se hodnotí hloubka porozumění dějinám kultury, schopnost pracovat se zdroji informací a debatovat o dějinách a jejich interpretaci v dějepisectví nebo žurnalistice.

**Přínos předmětu pro rozvoj klíčových kompetencí a průřezových témat:**

Cílovými kompetencemi rozumíme :

- znalost a porozumění významným procesům, vztahům, faktům a pojmům
- schopnost používat postupy obvyklé v dějepisu a dějinách výtvarné kultury (pracovat s textem verbálním i ikonickým)
- schopnost získat učením nové znalosti z oboru
- vyučovací předmět souvisí s jinými předměty, především se společenskovědním vzděláním, technologií, navrhováním a výtvarnou přípravou
- získávat historické informace z hmotných pozůstatků minulosti, z děl výtvarného umění a z různých druhů písemných historických pramenů
- analyzovat historickou a výtvarnou skutečnost odhalovat jejich vzájemné souvislosti

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- objasní smysl poznání minulosti a variabilitu jejich výkladu</li><li>- dokáže objasnit vznik umění</li><li>- charakterizuje základní druhy: architekturu, sochařství, malířství, kresbu, grafické techniky, umělecká řemesla</li><li>- správně používá pojmy: umění, námět, motiv, obsah, forma, idea, kompozice</li></ul>	<p><b>1. Poznávání minulosti</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Základní pojmy, druhy výtvarných projevů</li></ul>
<p>Žák: charakterizuje nejstarší projevy výtvarné tvorby: jeskynní malby, plastiku, architekturu</p>	<p><b>2. Pravěké umění</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Periodizace dějin – paleolit, neolit, doba kovů</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- popíše stavbu pyramid, chrámů a dalších staveb</li><li>- popíše podstatu egyptského sochařství a malířství komplexně z hlediska výtvarné kultury</li><li>- charakterizuje umění Mezopotámie</li><li>- vysvětlí specifiku státního zřízení v městských státech – polis a specifiku antické demokracie</li><li>- objasní vznik filosofie divadla olympijských her</li><li>- uvede podstatu řecko-perských válek a války peloponéské</li><li>- specifikuje proměny umění v době archaické, klasické a helénistické</li><li>- charakterizuje dobu království, republiky, císařství a zánik říše Římské</li><li>- popíše významné události – povstání otroků, punské války, charakter republiky – senát, titul diktátora</li><li>- charakterizuje a popíše jednotlivé druhy staveb, čtyři styly v malířství, druhy sochařství</li><li>- vysvětlí hlavní myšlenky křesťanství</li><li>- charakterizuje druhy křesťanských staveb – centrály, baziliky, baptisteria</li></ul>	<p><b>3. Starověk</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Dědictví a kulturní přínos starověkých civilizací</li><li>- STAROVĚKÝ EGYPT</li><li>- (státní zřízení, umění)</li><li>- DĚJINY MEZOPOTÁMIE a její umění</li> <li>- ANTICKÁ KULTURA</li><li>- ANTICKÉ ŘECKO</li><li>- Charakteristika historicko-společenského vývoje</li><li>- KRÉTSKO-MIKÉNSKÁ civilizace a její umění</li> <li>- ANTICKÝ ŘÍM</li><li>- Charakteristika historicko-společenského vývoje</li><li>- UMĚNÍ ETRUSKU</li><li>- Římské antické umění – architektura, sochařství a malířství</li><li>- Judaismus a křesťanství jako základ evropské civilizace</li><li>- Raně křesťanské umění</li><li>- Vznik křesťanství, doba pronásledování křesťanů, doba vítězné církve</li></ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vysvětlí podstatu struktury společnosti středověku v jeho proměnách od počátku (raného středověku), dokonce „dlouhého“ středověku, do občanských revolucí včetně</li><li>- popíše úlohy církve</li><li>- orientuje se ve výtvarném projevu jednotlivých kulturních oblastí, zná hlavní kulturní památky</li><li>- objasní význam přijetí křesťanství pro vznik</li></ul>	<p><b>4. Raný středověk</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Hlavní rysy feudální společnosti v západní a střední Evropě</li><li>- Franská říše, Svatá říše římská</li><li>- První státní útvary na území ČR</li><li>- Umění Velké Moravy a předrománských Čech</li><li>- Byzantské umění a jeho vliv na Evropu, Rusko</li></ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
státu a rozvoj kultury	
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše specifikaci středověku v západní a střední Evropě, charakter a význam křížových výprav, vznik rytířských řádů, cechů, měst, inkvizice</li> <li>- identifikuje hlavní znaky románského a gotického slohu</li> <li>- identifikuje příklady hlavních památek</li> <li>- architektury, sochařství a malířství i významné tvůrce a typická díla</li> <li>- popíše rysy krásného slohu v sochařství a malířství</li> <li>- orientuje se v politických a sociálních aspektech lucemburské doby</li> </ul>	<p><b>5. Vrcholný středověk</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dějiny vrcholného středověku v Evropě a Čechách</li> <li>- Charakteristika historicko-spoločenského vývoje</li> <li>- Husitství a doba pohusitská</li> <li>- Románské umění</li> <li>- Architektura, sochařství, malířství v Evropě a Čechách</li> <li>- Vývoj českého státu za posledních Přemyslovců a za Lucemburků</li> <li>- Gotické umění</li> <li>- Architektura, sochařství a malířství v Evropě a Čechách</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- doloží historické souvislosti období a důležité události a charakterizuje architekturu malířství a sochařství tohoto období, uvede významné tvůrce</li> <li>- charakterizuje změny evropské společnosti na rozhraní středověku a novověku</li> <li>- objasní počátky kapitalismu, bankovníctví, zámořské objevy, reformace, krize v katolické církvi</li> <li>- vysvětlí vznik jezuitského řádu, protireformaci</li> <li>- charakterizuje jednotlivé fáze, uvede hlavní představitele a stěžejní díla</li> <li>- dokáže rozpoznat kompozici a řád v obraze, plastice</li> <li>- objasní kosmopolitní kulturu a vzdělanost rudolfínské Prahy</li> <li>- uvede hlavní představitele v architektuře, sochařství a malířství v době Rudolfa II.</li> </ul>	<p><b>6. Pozdní středověk</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Charakteristika historicko-spoločenského vývoje</li> <li>- České země za Jagellonců a Habsburků</li> <li>- Renesance</li> <li>- Architektura, sochařství a malířství v Itálii, Holandsku a v Německu</li> <li>- Období protorenesance, rané, vrcholné období, manýrismus</li> <li>- Renesance v Českých zemích</li> <li>- Habsburkové na českém trůně, doba Rudolfa II.</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje změny v evropské společnosti nového typu založené na kapitalistických vztazích</li> <li>- popíše různé formy politických systémů, rozdělení Evropy</li> <li>- objasní pojem barokního umění, slohové prvky, vliv církve na umění</li> <li>- uvede významné tvůrce a jejich typická díla</li> <li>- vysvětlí rokokové tvarosloví, náměty malířských děl a rozdílnost přístupu</li> </ul>	<p><b>7. Novověk</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Humanismus a reformace</li> <li>- Třicetiletá válka, anglická revoluce, absolutistické státy</li> <li>- Kolonialismus, počátky parlamentní demokracie</li> <li>- Válka amerických osad za nezávislost</li> <li>- Baroko</li> <li>- Architektura, sochařství a malířství v duchu radikálního baroka a barokního klasicismu v Evropě</li> <li>- Barokní realismus v malířství</li> <li>- Barokní umění v Čechách</li> <li>- Rokoko, jeho uplatnění v architektuře, malířství a uměleckém řemesle v Itálii, Francii a Čechách</li> </ul>

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí základní znaky jednotlivých slohů, srovná je se slohy předchozími, vysvětlí základní souvislosti a návaznost</li> <li>- uvede významné tvůrce a typická díla v Evropě i v Čechách</li> </ul>	<p><b>8. Klasicismus, romantismus, realismus</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Racionalismus a osvícenství a jejich vliv na umění a vývoj společnosti</li> <li>- Empír a biedermeier</li> <li>- Rozvoj krajinářství, barbizonská škola</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše dopad první svět. války a objasní významné změny ve světě po válce</li> <li>- charakterizuje první Československou republiku</li> <li>- objasní vývoj česko-německých vztahů, vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize</li> <li>- charakterizuje fašismus, nacismus a frankismus,</li> <li>- objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR</li> <li>- charakterizuje válečné zločiny včetně holocaustu</li> <li>- objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo</li> <li>- objasní pojem studená válka, charakterizuje komunistický režim v ČSR</li> <li>- popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace</li> </ul> <p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- umí charakterizovat jednotlivé umělecké směry,</li> <li>- objasní typické znaky českého kubismu ve srovnání s francouzským</li> <li>zná hlavní tvůrce a typická díla</li> </ul>	<p><b>9. Novověk – 20. století – historický přehled</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Vztahy mezi velmocemi</b> – první sv. válka, české země za světové války, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku</li> <li>- <b>Demokracie a diktatura v meziválečném období</b> – Československo v meziválečném období; autoritativní a totalitní režimy,</li> <li>- velká hospodářská krize;</li> <li>- Druhá světová válka – Československo za války; holocaust</li> <li>- <b>Svět v blocích</b> – poválečné uspořádání v Evropě a ve světě; studená válka;</li> </ul> <p><b>- 10. Moderní umění: avantgardní umělecké směry</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Fauvismus, expresionismus a metafyzická malba</li> <li>- kubismus</li> <li>- Počátky abstraktního umění (expresivní a geometrická abstrakce)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- umí charakterizovat jednotlivé umělecké směry,</li> <li>- zná hlavní tvůrce a typická díla</li> </ul>	<p><b>11. Umění doby meziválečné</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Dadaismus, surrealismus</li> <li>- Nová věcnost, nová vlna abstrakce –</li> <li>- neoplasticismus, pařížská škola, Bauhaus</li> <li>- Vývoj českého výtvarného umění v letech 1900-1939</li> <li>-</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- umí charakterizovat jednotlivé umělecké směry,</li> <li>- zná hlavní tvůrce a typická díla</li> </ul>	<p><b>12. Umění po roce 1945</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Abstrakce – akční malba, kalifornská škola, tašismus, informel</li> <li>- Geometrická abstrakce – OP-ART, kinetismus,</li> <li>- POP-ART, nová figurace</li> <li>- Avantgarda 60. a 70. let – konceptuální umění, umění akce – happening a performance</li> <li>- České umění po r. 1945</li> </ul>

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>- Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- se orientuje v základních technikách zlatnictví a odlévání kovů</li><li>- popíše slohotvorné tvarosloví využívané v jednotlivých hmotných památkách</li><li>- uvede základní techniky při zpracování jednotlivých šperků, základy odlévání do bronzu</li><li>- charakterizuje tvarosloví jednotlivých uměleckých předmětů</li><li>- uvede slohotvorné prvky a tvary a křesťanskou symboliku</li><li>- vysvětlí vůdčí postavení architektury vzhledem k malířství, sochařství a uměleckému řemeslu</li><li>- osvojí si slohové tvarosloví v typických uměleckých předmětech</li><li>- vychází z tvarosloví katedrál,</li><li>- charakterizuje náboženské předměty, korunovační klenoty</li><li>- osvojí si základní tvarosloví v uměleckořemeslných předmětech</li><li>- vysvětlí základy řádu a harmonie prvků vůči celku</li><li>- uvede figurální a rostlinné motivy v uměleckém řemesle</li><li>- popíše tvarosloví radikálního a klasicizujícího baroka užívané v uměleckém řemesle</li><li>- popíše rokokové tvarosloví, rozumí stylizaci u figury, rostliny a zvířete</li><li>- rozezná jednotlivé pseudoslohy na typických příkladech uměleckého řemesla</li><li>- vysvětlí jednotlivé fáze při redukci tvarů</li></ul> <p>- charakterizuje vývoj uměleckých řemesel tohoto období, nejznámější autory a jejich díla</p> <p>- má přehled o tvarových změnách na jednotlivých dílech</p>	<p><b>13. Umělecká řemesla od nejstarších dob po současnost</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Starověk – egyptské a mezopotámské umělecké řemeslo</li><li>- Antické Řecko a Řím</li><li>- Raně křesťanské umění a byzantské umění</li><li>- Románské období v uměleckých řemeslech</li><li>- Doba gotiky</li><li>- Renesance v uměleckém řemesle</li><li>- Baroko v uměleckém řemesle</li><li>- Rokoko v uměleckém řemesle</li><li>- Užité umění v 19. století</li><li>- Návrat historismů, symbolismus a období secese</li><li>- Užité umění ve 20. století</li><li>- Avantgardní směry a tvarová transformace vlivem expresionismu a kubismu</li><li>- Doba meziválečná</li><li>- Vliv Bauhausu na užité umění</li><li>- Vliv abstraktního umění</li><li>- Pařížská škola</li><li>- ART DECO</li><li>- Období po 2. světové válce</li></ul> <p>Vývoj uměleckých řemesel a průmyslového designu</p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- umí charakterizovat všechny slohy a umělecké směry probrané ve čtyřletém kurzu,</li><li>- zná hlavní tvůrce a typická díla</li></ul>	<p><b>14. Ústní maturitní zkouška</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Sumarizace a prohloubení učiva jako příprava na maturitní zkoušku</li></ul>

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Výtvarná příprava**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Stupeň dosaženého vzdělání**

**Střední vzdělání s maturitní zkouškou**

**Délka a forma studia:**

**4leté denní**

**Celkový počet hodin za studium: 5 (2-1-1-1)**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 162 (66-33-33-30)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Učivo předmětu kreslení a modelování rozvíjí komplexně výtvarné vnímání, představivost, fantazii a výtvarnou paměť. Žáci jsou vedeni ke studiu soudobých a historických slohových výtvarných prvků v oboru a k pochopení uměleckořemeslné tvorby na základě principů hmotné skutečnosti a vlastního zachycení viděné skutečnosti v kresbě a modelování. Obecným cílem předmětu je naučit žáky prakticky ovládat výtvarné vyjadřovací techniky a vytvoření předpokladů pro výtvarné zpracování používaných materiálů.

**Charakteristika učiva**

Učivo vyučovacího předmětu výtvarná příprava přímo navazuje na znalosti a dovednosti žáků získané v předmětech dějiny výtvarné kultury, materiály a technické kreslení. Dále využívá poznatků a má podpůrný vztah k dalším odborným předmětům, zejména k uměleckořemeslnému zpracování kovů, technologii a konstrukci. Na znalostech a dovednostech žáků které získají v předmětu kreslení a modelování staví zvláště předměty technická cvičení a odborný výcvik. Učební osnova je rozpracována do čtyř ročníků na několik tematických celků. Pro větší efektivitu výuky jsou vyučovací hodiny spojeny do celků. Sled tematických celků a hloubku učiva je přizpůsobena studijnímu zaměření a požadavkům praxe. Jednotlivé tematické celky jsou koncipovány tak, aby umožnily hlubší poznání výtvarně řemeslného problému – jak z hlediska prostorového řešení, tak kresebného (malířského) zpracování. Ve výuce je nutné využít postupně všech výtvarných materiálů vždy tak, jak jsou vhodné pro jednotlivé úkoly k vazbě na řemeslné zpracování a uměleckořemeslnou práci, které tak pomáhají utvářet jednotný odborně výtvarný názor žáka na řešení zvolených problémů.

**Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí**

Vzdělávací cíle předmětu kreslení a modelování prostřednictvím vlastních výtvarných činností žáků, založených na studiu uměleckořemeslných tradic a vlastní investice spočívají v rozvíjení estetického citění v materiálech oboru, v pochopení kulturně historických odkazů a vytvoření předpokladů k respektování současných tendencí ve výtvarné kultuře i průmyslu. V průběhu studia jsou prohlubovány dovednosti prostorového vidění a představivosti souběžně se znalostí zásad perspektivního zobrazení.

**Výukové strategie (pojetí výuky)**

Pojetí výuky je dané odborně praktickým charakterem učiva. Výuka probíhá v odborné učebně při zachování nejdůležitějších pedagogických zásad, zejména zásady názornosti, přiměřenosti a trvalosti. Při výuce využívá učitel názorné pomůcky, fotografie, modely, reprodukce obrazů a další pomůcky podle probíraného učiva. Zadání kreseb a modelů bývá individuální i společné a je možné je definovat podle schopností jednotlivých žáků. V průběhu školního roku žáci zpracují dvě souborné práce zařazené za tematické celky, které následně obsahují i technologickou dokumentaci (kresebné skici, fotodokumentaci, plastické řešení a návrh technologických postupů výroby). Žák těmito pracemi prokazuje úroveň znalostí a dovedností výtvarného a odborného zvládnutí zvoleného úkolu i schopnost samostatné tvořivé aplikace v oboru. Vyučování je vhodné doplnit společnými exkurzemi,

návštěvou muzeí a galerií. V předmětu převažuje výuka formou praktického provádění činností ověřujících znalosti získané ve výuce ostatních odborných předmětů. Důraz je kladen na osvojení si vhodných pracovních návyků a postojů, na samostatnost a iniciativu žáků. Žák pracuje podle instruktaže vyučujícího, využívá odbornou literaturu, technické výkresy, pracovní postupy.

### Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Vhodnými klasifikačními metodami jsou známkování, kombinované se slovním hodnocením. Preferovaná je diskuze nad pracovními výsledky žáků.

Při hodnocení žáků je kladen důraz na:

- dodržování technologických postupů;
- schopnost aplikovat teoretické znalosti v praxi;
- na hloubku porozumění učivu;
- na samostatnost při řešení úkolů.

### Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

- řešení problémů (žák je schopen samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy);
- komunikativních - žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné, elektronické i grafické podobě, jazykově správně, při dodržení norem a technologických postupů;
- personální a sociální - žák se učí, efektivně pracovat, využívat získaných pracovních návyků a zkušeností jiných lidí, přijímat kritiku a hodnocení své práce, vyhodnocovat dosažené výsledky;
- pracovního uplatnění - žák má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, připravuje se být schopen adaptace na měnící se pracovní podmínky, sleduje nové trendy a technologie v oboru;
- matematické - žák se učí při řešení praktických úkolů aplikovat základní matematické postupy;

### Uplatnění průřezových témat:

- člověk a životní prostředí (ekologická likvidace odpadů)
- člověk a svět práce (znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání)
- člověk a digitální svět /cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

### 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<b>Žák:</b> - dokáže vyjádřit vlastními slovy obsah a důležitost předmětu;	<b>1. Úvod do předmětu</b> - seznámení s učebním plánem a charakterem předmětu - seznámení s pracovištěm

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracuje se škálou výtvarných pomůcek a materiálů, používá specifický výtvarný jazyk</li> <li>- ovládá základní lineární kresbu zátiší geometrických těles, základy perspektivy a kompozice ve formátu, včetně kompozice geometrických těles a přírodnin společně s draperií</li> <li>- vytvoří různé druhy stínování tužkou, perem, uhlem, křídou a zhotoví stínováním plastický objem základních geometrických těles</li> </ul>	<p><b>2. Úvod do kreslení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní výtvarné vyjadřovací prostředky (výtvarné materiály)</li> <li>- lineární kresba zátiší (jednoduchá skladba geometrických tvarů)</li> <li>- základy perspektivy</li> <li>- základy kompozice ve formátu</li> <li>- kompozice geometrických těles a přírodnin společně s draperií</li> <li>- základy objemové kresby a způsoby stínování, řazení a budování plánů v kresbě</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně realizuje a řeší zadaný úkol, dle zadání</li> </ul>	<p><b>3. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sestava zátiší (důraz na vyjádření kontrastu, proporce a vyjádření objemu tvarů)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- používá různé druhy modelovacích hmot, využívá základní pomůcky pro modelování, vhodně skladuje a zpracovává hlinu</li> <li>- ovládá základní postupy práce s hlinou, ubírá a přidává materiál</li> <li>- má přehled o prostorovém vytváření a sochařské tvorbě</li> </ul>	<p><b>4. Úvod do modelování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- modelovací hmoty, pomůcky, hlína její zpracování a uložení</li> <li>- základní rozdělení sochařské tvorby a prostorového vytváření</li> <li>- základní postupy při práci s hlinou, ubírání a přidávání materiálů</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vytváří zátiší geometrických tvarů a přírodnin v měřítku</li> <li>- modeluje složitější geometrická tělesa v měřítku, dle modelu</li> <li>- zhotovuje reliéf, jako kopii geometrického ornamentu</li> </ul>	<p><b>5. Modelování geometrických tvarů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zátiší (zpracování jednoduchých geometrických tvarů a přírodnin v měřítku)</li> <li>- modelování složitějších geometrických těles podle modelu v měřítku 1:1</li> <li>- reliéf (kopie geometrického ornamentu)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně realizuje a řeší zadaný úkol, dle zadání</li> </ul>	<p><b>6. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sestava geometrických tvarů modelovaná v měřítku 1:1 (kámen, dřevěná palička + drapérie, apod.)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tvoří jednoduché studie zdobných technik zvětšených v měřítku, jako kopii slohového prvku</li> <li>- zpracuje zdobný prvek pro realizaci v materiálu</li> </ul>	<p><b>7. Kresebné studie zdobných prvků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kresebné studie, zvětšení v měřítku (kopie slohového prvku)</li> <li>- kresebné zpracování prvku pro realizaci v materiálu</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- realizuje zdobné prvky pomocí modelování, dle kresebné studie, jako plastickou repliku</li></ul>	<p><b>1. Kresebné studie a modelování zdobných prvků</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- kresebné studie zdobného prvku (plastická replika zdobného prvku)</li><li>- převedení zdobného prvku do pracovní podoby (vlastní realizace)</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- zobrazí náčrt přírodního detailu i celku, linie proměnlivého směru, délky, síly;</li><li>- nakreslí přírodniny jednotlivě i v prostorové kompozici</li><li>- vysvětlí podstatu a skladbu ornamentu a vytvoří kresebný návrh pro realizaci v materiálu</li></ul>	<p><b>2. Kresba přírodnin</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- kresba přírodnin – detail řezy</li><li>- převod realistické studie do stylizované a abstrahované zkratky</li><li>- ornament – podstata, skladba, detail</li><li>- kresebný návrh pro realizaci v materiálu</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- samostatně realizuje a řeší zadaný úkol, dle zadání</li></ul>	<p><b>3. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- kresebný návrh a plastická realizace dekorativního prvku</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- popíše vznik, typy a vývoj písma, správně používá základní názvosloví;</li><li>- ovládá základy konstrukce a řazení písma;</li><li>- zvolí vhodný typ písma při řešení zadaných úkolů</li></ul>	<p><b>4. Základy písma v kreslení</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- písma, vznik, vývoj, zákonitosti a typy písma</li><li>- konstrukce písma – základní tvary pomocí šablon</li><li>- procvičování řazení písma</li><li>- konstrukce písma, zvětšování písma v daném měřítku</li><li>- akcidenční písma, výtvarné užití</li><li>- úprava grafického celku</li><li>- značka, monogram, logo firmy (vlastní návrh)</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- samostatně realizuje a řeší zadaný úkol, dle zadání</li></ul>	<p><b>5. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- kresebný návrh plastického řešení písmového poutače</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- popíše a objasní fyzikální vlastnosti barev, vizuální, fyziologické, psychologické a emotivní působení barev</li><li>- tvoří barevné kompozice geometrických těles a jednoduché figurativní kompozice</li></ul>	<p><b>6. Základy barevné kompozice</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- fyzikální vlastnosti barev (základní barvy, komplementární barvy, kontrast a harmonie)</li><li>- vizuální, fyziologické, psychologické a emotivní působení barev</li><li>- barevná kompozice geometrických těles</li><li>- jednoduchá figurativní barevná kompozice</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- samostatně realizuje a řeší zadaný úkol, dle zadání</li></ul>	<p><b>7. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- volná expresivní barevná figurativní kompozice</li></ul>

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá studia zákonitostí lebky zvířat a člověka ve volné plastice</li> <li>- převádí realistickou studii do stylizované a abstrahované zkratky, tvoří ornament</li> </ul>	<p><b>1. Základy anatomie v modelování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- studium zákonitostí lebky zvířat a využití poznatků ve volné plastice</li> <li>- studium zákonitostí lebky člověka (nosná konstrukce)</li> <li>- modelování stylizované hlavy člověka (základy vysokého reliéfu)</li> <li>- expresivní možnosti plastiky (volná plastika s využitím stylizace)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně realizuje a řeší zadaný úkol, dle zadání</li> </ul>	<p><b>2. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- převedení poznatků studie anatomie lebky do řešení v dekorativní tvorbě</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá znalostí stavby zvířecí a lidské lebky pro lineární a objemovou kresbu</li> <li>- zhotovuje kresby a studie detailů lidské hlavy podle modelu s využitím různých kresebných technik</li> </ul>	<p><b>3. Základy anatomie v kresbě</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zákonitosti anatomické stavby zvířecí lebky</li> <li>- stavba konstrukce lidské lebky (lineární kresba)</li> <li>- kresba a studie lidské lebky (objemová kresba)</li> <li>- kresba a studium detailů lidské hlavy</li> <li>- kresba sádrového modelu lidské hlavy</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně realizuje a řeší zadaný úkol, dle zadání</li> </ul>	<p><b>4. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objemová kresba sádrové hlavy v měřítku 1:1</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- modeluje detaily lidské hlavy a slohové prvky s anatomickými detaily</li> <li>- při modelování dodržuje proporční zásady</li> <li>- zhotovuje plastiku dle antického modelu</li> </ul>	<p><b>5. Modelování – studium anatomie člověka</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- modelování detailu lidské hlavy (ucho, oko, nos)</li> <li>- modelování slohových prvků s anatomickými detaily</li> <li>- modelování hlavy podle sádrového modelu (proporční zásady, stylizované pojetí modelu)</li> <li>- modelování hlavy podle antického modelu</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně realizuje a řeší zadaný úkol, dle zadání</li> </ul>	<p><b>6. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- modelování hlavy v životní velikosti</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- objasní zákonitosti a zhotovuje reliéf a dekor s využitím zoomorfního motivu</li> <li>- vysvětlí expresivní možnosti plastiky</li> </ul>	<p><b>7. Modelování kopie jednoduchého figurativního motivu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvířecí plastika volná, reliéf</li> <li>- začlenění zoomorfního motivu do plastického dekoru</li> <li>- expresivní možnosti plastiky</li> </ul>

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vysvětlí základní funkce designu a význam jeho vizuálního kontaktu s člověkem</li><li>- vytváří výtvarné návrhy dle zaměření oboru</li></ul>	<p><b>1. Design</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- úvod do problematiky, historie</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- modeluje detaily lidského těla a slohové prvky s anatomickými detaily</li><li>- při modelování dodržuje proporční zásady</li><li>- zhotovuje figurální plastiku dle vlastního řešení kompozice a figuru v pracovním pohybu</li></ul>	<p><b>2. Anatomie člověka v modelování</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- lidská postava (proporce, kánony)</li><li>- kopie jednoduchého figurálního motivu podle vzoru (kachle, řezba)</li><li>- figurální plastika (vlastní řešení kompozice, figura v pracovním pohybu apod.)</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- využívá znalostí stavby a proporcí lidské postavy pro lineární a objemovou kresbu</li><li>- zhotovuje kresby a studie detailů lidské postavy podle modelu s využitím různých kresebných technik</li><li>- využívá základů figurální kompozice v tvorbě dekoru</li></ul>	<p><b>3. Anatomie člověka v kresbě</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- lidská postava, její proporce, kánony</li><li>- studijní kresba figury (živý model, zjednodušování stylizace)</li><li>- základy figurální kompozice (pohybovou)</li><li>- využití figurálního motivu v dekoru</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- modeluje základní geometrické tvary v 3D</li><li>- zhotovuje vlastní návrh v 3D</li><li>- vytváří export návrhu a aplikuje ho v příslušném prezentačním programu</li></ul>	<p><b>4. Práce na návrhu v 3D</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- základy práce v 3D programu</li><li>- realizace návrhu v 3D programu</li><li>- export vlastního návrhu do prezentačního programu</li><li>- obhajoba návrhu a jeho další reálné využití</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- samostatně realizuje a řeší komplexní úkol, který může být podkladem pro praktickou maturitní zkoušku</li><li>- uplatňuje při tvorbě výtvarného návrhu technologická, výrobní a ekonomická hlediska jeho realizace</li><li>- používá příslušné programové vybavení při prostorovém zobrazování, případně navrhování výrobků</li></ul>	<p><b>5. Komplexní souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- kopie významného historického výrobku</li><li>- obrazová dokumentace významného historického výrobku (kresebné studie, fotografie apod.)</li><li>- barevné studie a charakteristika prvků a detailů významného historického výrobku</li></ul>

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Technické kreslení**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma vzdělání: denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 3 (1-2-0-0)**

**Celkový počet hodin za studium: 99 (33 - 66 – 0 - 0 )**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Učivo předmětu technické kreslení poskytuje žákům vědomosti a dovednosti v účelovém grafickém řešení geometrických úloh rovinných a prostorových, potřebných pro technickou a výtvarnou praxi. Technické kreslení rozvíjí logické a tvůrčí myšlení, pomáhá k utváření uceleného technického základu potřebného ke studiu navazujících odborných předmětů. Rozvíjí dovednosti čtení technických textů, výkresů a estetickou osobnost žáka. Obsah předmětu je tvořen tak, aby získané vědomosti a dovednosti poskytli žákům schopnost umět učivo aplikovat.

**Charakteristika učiva**

Vyučovací předmět má své těžiště ve výchově žáků k přesné, svědomité a pečlivé práci, včetně dodržování základních norem. Svými požadavky na úpravu, čistotu a rozvržení obrazců na ploše přispívá výuka technického kreslení k estetické výchově žáků. Učivo vyučovacího předmětu technické kreslení má podpůrný vztah k dalším odborným předmětům výtvarného charakteru, zejména ke kreslení a modelování, ale zvláště konstrukci a technickým cvičením. Učivo je rozděleno do jednoho ročníku a na několik tematických celků. Pro názornější výuku jsou vyučovací hodiny spojeny do dvouhodinových bloků. Společně s ostatními odbornými předměty tvoří vzájemně propojený systém, umožňující dosáhnout komplexních znalostí a dovedností.

**Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí**

Žáci získávají znalosti základních druhů promítání, zásad zobrazování jednotlivých geometrických prvků, základů perspektivního zobrazování, dovednosti přesně a čistě rýsovat, aplikovat pravidla promítání a orientovat se v technických výkresech.

Výuka se směřuje k tomu, aby žáci:

- používali odbornou terminologii a byli schopni využívat obecných poznatků, pojmů, pravidel a principů při řešení praktických úkolů;
- vyhledávali potřebné technické informace z tabulek a norem;
- využívali prostorovou představivost, logické myšlení a přistupovali k práci tvořivým způsobem,
- ovládali základy technické estetiky a uměli je aplikovat;
- pracovali s návrhy a technickou dokumentací;
- rozuměli údajům na běžných technických výkresech;
- ovládali zásady technického zobrazování na výkresech a základní konstrukční prvky a systémy;
- četli technické výkresy a schémata truhlářských výrobků a správně se v nich orientovali;
- samostatně kreslili přiměřeně složité technické výkresy a schémata truhlářských výrobků;
- využívali základní počítačové aplikace.

**Výukové strategie (pojetí výuky)**

Pojetí vyučování je dáno vztahem odborně teoretické a odborně praktické složky vyučovacího předmětu. Výklad a cvičení jsou organicky začleněny do struktury vyučovací hodiny. Při výuce je využíváno všech dostupných moderních vyučovacích metod a pomůcek v souladu s charakterem probíraného učiva, které vedou žáky k využívání základních počítačových aplikací.

Vybrané práce žáci kreslí ve formě výkresů. Vyučující opravuje práce žáků, dbá na přesnost a čistotu provedení, na popis výkresů a umístění obrazců ve formátu. V průběhu školního roku nakreslí žáci tři souborné práce, které jsou realizovány formou domácího cvičení.

## **Hodnocení výsledků žáků**

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Žáci budou v každém ročníku hodnoceni na základě praktického cvičení (školního i domácího). Důraz se bude klást nejen na grafický projev a technické znalosti, ale také na dodržování norem technického kreslení, teoretické znalosti a samostatnost řešení zadaných úkolů. Při pololetní klasifikaci bude zohledněn celkový přístup žáka k vyučovacímu procesu a k plnění studijních povinností.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**

### **Klíčové kompetence:**

**Komunikativní kompetence** - formulovat své znalosti srozumitelně, pozorně naslouchat, účastnit se diskusí, zdůvodnit své názory, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat.

**Personální kompetence** - využívat k učení zkušenosti vyučujících a spolužáků, volit vhodné techniky učení.

**Sociální kompetence** - pracovat samostatně i v týmu, podílet se na realizaci společných projektů, plnit odpovědně úkoly.

**Aplikovat matematické postupy** – používat správně pojmy, zvolit správně odpovídající matematické (aritmetické a geometrické) postupy.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění** – získat pozitivní vztah k povolání a k práci.

### **Průřezová témata:**

**Občan v demokratické společnosti** – aby žáci při řešení jednotlivých úkolů vyjádřili svůj postoj, měli vhodnou míru sebevědomí a odolávali myšlenkové manipulaci.

**Člověk a svět práce** – formou diskusí, dialogů, besed a samostatných prací vést žáky k uvědomění si významu vzdělávání pro život, zodpovědnosti za svůj život, motivovat tak žáky k aktivnímu životu a podporovat jejich kladný vztah ke zvolenému oboru.

### **Člověk a digitální svět**

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

**Přehled tematických celků a doporučený počet hodin pro jednotlivá témata**

<b>Tematický celek</b>	<b>1. ročník</b>	<b>2. ročník</b>
<b>Úvod do předmětu</b>	1	-
<b>Zásady kreslení</b>	4	-
<b>Normalizace v technickém kreslení</b>	6	-
<b>Zobrazování na výkresech</b>	5	-
<b>Základy kreslení výkresů</b>	5	-
<b>Kreslení a čtení technických výkresů</b>	2	-
<b>Souborná práce (zadání)</b>	2	-
<b>Kreslení základních konstrukcí</b>	8	-
<b>Úvod do konstrukce výrobků ze dřeva</b>	-	10
<b>Technická estetika</b>	-	2
<b>Antropometrie a ergonomie</b>	-	2
<b>Konstrukce základních nábytkových skupin</b>	-	20
<b>Konstrukce výrobků stavebního truhlářství</b>	-	20
<b>Ročníková práce</b>	-	6
<b>Současné trendy v konstrukci</b>	-	6

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- žák vysvětlí význam technického kreslení, volí vhodné pomůcky a literaturu;</li> </ul>	<p><b>1. Úvod do předmětu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam a úkol výkresové dokumentace</li> <li>- pomůcky pro kreslení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rýsuje základní geometrické konstrukce, mnohoúhelníky, technické křivky;</li> <li>- dodržuje základní zásady kreslení</li> </ul>	<p><b>2. Zásady kreslení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní geometrické konstrukce (přímky, rovnoběžky, úhly, oblouky, kružnice, trojúhelníky, elipsy apod.)</li> <li>- mnohoúhelníky</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje platné normy a standardizace používané v technickém kreslení;</li> <li>- rozlišuje technické výkresy, zná formáty, úpravy technických výkresů, druhy čar, skládání a kopírování;</li> <li>- vhodně používá různé druhy čar na výkresech, měřítko, normalizované písmo;</li> <li>- používá pojmy, pravidla a způsoby kótování, které aplikuje při vypracování tech. výkresů;</li> </ul>	<p><b>3. Normalizace v technickém kreslení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy norem</li> <li>- druhy technických výkresů</li> <li>- formáty výkresů</li> <li>- úprava technických výkresů</li> <li>- skládání technických výkresů</li> <li>- měřítko výkresů</li> <li>- druhy čar</li> <li>- normalizované písmo</li> <li>- kótování</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně rýsuje technický výkres, dle zadání;</li> </ul>	<p><b>4. Souborná práce (zadání)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prověření vědomostí a dovedností (souhrn učiva)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjmenuje a vysvětlí pravidla jednotlivých způsobů zobrazování</li> <li>- zobrazí základní geometrická tělesa v pravoúhlém a názorném promítání, včetně sdružených průmětů těchto těles;</li> </ul>	<p><b>5. Zobrazování na výkresech</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- způsoby zobrazování</li> <li>- pravoúhlé promítání (technika promítání, sdružené průměty základních těles apod.)</li> <li>- názorná promítání (axonometrie)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nakreslí sestavy, podsestavy, řezy a detaily na výkresech;</li> <li>- označí masivní dřevo, konstrukční desky, ostatní materiály a krycí vrstvy;</li> <li>- označí spojovací prostředky, kování opracování a dokončení povrchu;</li> </ul>	<p><b>6. Základy kreslení výkresů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kreslení sestav, řezů, průřezů a vnesených podrobností</li> <li>- značení masivního dřeva</li> <li>- značení konstrukčních desek a opláštění</li> <li>- značení čalounických materiálů</li> <li>- značení ostatních materiálů</li> <li>- značení opracování a dokončení povrchu</li> <li>- značení spojovacích prostředků a kování</li> <li>- odkazy na položku - pozice</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastními slovy popíše zákonitosti a postupy kreslení náčrtů a technických výkresů</li> <li>- čte technické výkresy</li> </ul>	<p><b>7. Kreslení a čtení technických výkresů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kreslení náčrtů a technických výkresů</li> <li>- čtení technických výkresů</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně rýsuje technický výkres, dle zadání;</li> </ul>	<p><b>8. Souborná práce (zadání)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prověření vědomostí a dovedností (souhrn učiva)</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kreslí jednotlivé konstrukční prvky, konstrukční spoje apod.;</li> <li>- zhotoví technické náčrty a výkresy</li> </ul>	<p><b>9. Kreslení základních konstrukcí</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- všeobecné pojmy</li> <li>- kreslení základních spojů používané ve výrobě</li> <li>- technický výkres jednoduchého výrobku</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
konstrukčních prvků jednoduchého výrobku;	

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje platné normy a standardizace při vypracování konstrukční dokumentace;</li> <li>- rozeznává základní konstrukční spoje</li> <li>- rozlišuje technické výkresy, zná formáty, úpravy výkresové dokumentace, druhy čar, skládání a kopírování;</li> <li>- dodržuje zásady vytváření dřevěných konstrukcí s návazností na astrometrii a ergonomii</li> <li>- ovládá základy konstrukční přípravy výroby a podkladů pro konstruování a jejich využití v praxi</li> <li>- prokazují znalosti a dovednosti získané při výuce technického kreslení</li> </ul>	<p><b>1. Úvod do konstrukce výrobků ze dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy norem</li> <li>- typologie výrobků ze dřeva</li> <li>- antropometrie</li> <li>- ergonomie</li> <li>- konstrukční příprava výroby</li> <li>- výchozí podklady pro konstruování</li> <li>- normalizace</li> <li>- zkoušení a hodnocení výrobků ze dřeva</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vlastními slovy objasní význam technické estetiky v kultuře bydlení a pracovišti</li> </ul>	<p><b>2. Technická estetika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- technická estetika, forma a barva</li> <li>- životní prostředí, kultura bydlení a pracoviště</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje zásady antropometrie a ergonomie, dle druhu a použití výrobku</li> </ul>	<p><b>3. Antropometrie a ergonomie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- antropometrie</li> <li>- ergonomie</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná druhy truhlářských výrobků</li> <li>- zhotoví technické nákresy a výkresy konstrukčních prvků jednotlivých výrobků</li> <li>- řeší konstrukci výrobku s využitím znalostí antropometrie a ergonomie</li> <li>- pracuje s výkresovou a technickou dokumentací</li> <li>- čte technické nákresy, výkresy a schémata, pracuje s výtvarnými návrhy</li> <li>- vypracuje konstrukční dokumentaci, konkrétního výrobku (technické výkresy, kusovníky, kalkulace)</li> <li>- pracuje se základními aplikačními programy CAD/CAM</li> </ul>	<p><b>4. Konstrukce základních nábytkových skupin</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nábytek, historický vývoj nábytku,</li> <li>- nábytkové systémy</li> <li>- úložný nábytek</li> <li>- stolový nábytek</li> <li>- lůžkový nábytek</li> <li>- sedací nábytek</li> <li>- čalouněný nábytek</li> <li>- doplňkový nábytek</li> <li>- slohový nábytek</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- navrhne koncepční a konstrukční řešení výrobku</li> <li>- zhotoví konstrukční dokumentaci výrobku</li> <li>- navrhne řešení uměleckořemeslných prvků, výkresů a sestav</li> <li>- popíše typologii, koncepci a konstrukci výrobků stavebního truhlářství</li> <li>- při konstrukčních pracích využívá příslušné programové vybavení</li> <li>- řeší konstrukci výrobku s využitím znalostí antropometrie a ergonomie</li> <li>- vypracuje technologickou dokumentaci daného výrobku (technické výkresy, kusovník, kalkulaci)</li> </ul>	<p><b>5. Konstrukce výrobků stavebního truhlářství</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- konstrukce dveří</li> <li>- konstrukce vrat</li> <li>- balkónové dveře</li> <li>- konstrukce podlah</li> <li>- obložení stěn a stropů</li> <li>- konstrukce dělicích příček</li> <li>- konstrukce schodišť</li> <li>- zabudovaný nábytek</li> <li>- ostatní stavebně truhlářské výrobky</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
- pracuje se základními aplikačními programy CAD/CAM	
Žák: - zpracuje technologickou a výkresovou dokumentaci na zadaný výrobek - pracuje se základními aplikačními programy CAD/CAM	<b>6. Ročníková práce (zadání)</b> navrhnout a zpracovat výrobek dle zadání
Žák: - charakterizuje jednotlivé konstrukční spoje a jejich vývoj - sleduje technologický vývoj v oboru	<b>7. Současné trendy v konstrukci</b> - sledování nových trendů v nábytkářské výrobě - vývoj konstrukčních spojů v hromadné výrobě

**Učebnice:** Nutsch, W. a kolektiv: Odborné kreslení a základy konstrukce pro truhláře, Sobotáles, 2000

Richard Lavický: Odborné kreslení pro učební obor truhlář, Informatorium, 2008

Václav Hájek: Ergonomie v bytě, v projektu a v praxi, Sobotáles, 2004

ČSN 01 3610: Výkresy ve dřevozpracujícím průmyslu.

## **Výrobní zařízení**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 2 (1-1-0-0)**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 66 (33-33-0-0)**

**Forma vzdělání: denní**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

### **Pojetí vyučovacího předmětu**

#### **Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět Výrobní zařízení poskytuje žákům vědomosti o základních výrobních strojích a zařízení při zpracování materiálů a konstrukce dle zaměření oboru. Cílem předmětu je rozvíjet u žáků technické myšlení, poskytnout znalost principů, funkce a konstrukce strojů a zařízení s ohledem na jejich efektivní používání při řešení konkrétních technologických operací, uzlů nebo výrobních linek a rovněž poskytnout znalost předpisů, norem a dalších ustanovení z oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a používání ochranných pomůcek. Rozvíjí technické a ekonomické myšlení, odborné vyjadřování, organizační schopnosti a je podstatnou částí odborné kvalifikace.

### **Charakteristika učiva**

Předmět Výrobní zařízení je základním odborným předmětem, který poskytuje žákům vědomosti k vhodné volbě a použití strojů a zařízení v praxi oboru a k provádění běžné údržby nástrojů, strojů a zařízení při dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci.

Společně s ostatními odbornými předměty vyučovací předmět výrobní zařízení tvoří vzájemně propojený systém, umožňující dosáhnout komplexních znalostí a dovedností žáka. Na témata úzce navazují tematické celky předmětu Technologie. Teoretické znalosti získané v předmětu Výrobní zařízení jsou základním východiskem pro jejich praktické osvojení v Odborném výcviku.

#### **Cíle zdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí**

Výuka se směřuje k tomu, aby žáci:

- používali odbornou terminologii,
- rozhodli se o volbě vhodného nástroje a jeho upnutí
- rozhodli se o nastavení parametrů a seřízení stroje z technického a ekonomického hlediska s ohledem na bezpečnost a hygienu práce a protipožární ochranu při práci,
- orientovali se v normách, v předpisech, tabulkách, příručkách a odborné literatuře ovládají principy a funkce základních mechanismů strojů důležitých pro obor,
- ovládají principy a funkce základních strojů a zařízení včetně přípravků používaných v oboru při výrobě, montáži a opravách,
- ovládají běžnou údržbu nástrojů, strojů a zařízení,
- dodržují předpisy ochrany, bezpečnosti a hygieny práce, protipožární ochrany pro práci se stroji a zařízeními v oboru,
- sledují vývojové trendy v oblasti výrobního zařízení oboru.

#### **Výukové strategie (pojetí výuky)**

Výuka je vedena formou výkladu, besedy, diskuse s využitím obrázků z učebnice, nástěnných obrazů, částmi stroje, ukázkami na modelech truhlářských strojů, je doplněna znalostmi z odborného výcviku. Pojetí vyučování je dáno převahou odborně teoretického charakteru učiva. Vyučovací proces probíhá při zachování důležitých pedagogických zásad, zejména zásady názornosti, přiměřenosti a trvalosti. Při výuce jsou využívány moderní vyučovací metody v souladu s charakterem probíraného učiva, názorné pomůcky, dokumentaci, prospektový materiál, modely strojů apod. Vyučování je doplněno exkurzemi do závodů a provozů, v nichž se výrobní zařízení používá.

## **Hodnocení výsledků žáků**

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Ověřování znalostí je prováděno formou ústního zkoušení, testů a samostatných prací (školních i domácích). Písemné testy jsou zařazovány po ukončení kratších tematických celků s ohledem na schopnosti žáků. Při hodnocení znalostí je využíváno kombinace ústního a numerického hodnocení. Hodnocení je zaměřeno na schopnost praktického využití znalostí o bezpečnosti, hygieně a protipožární ochraně při práci, seřizování a údržbě nástrojů, strojů a zařízení. Hodnotí se samostatnost, úroveň vyjadřování a vystupování.

## **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**

Klíčové kompetence:

**Komunikativní kompetence** - formulovat své znalosti srozumitelně, pozorně naslouchat, účastnit se diskusí, zdůvodnit své názory, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat.

**Personální a sociální kompetence** – veřejné vystupování, práce ve skupině, respektovat názor druhých, spolupracovat na společném úkolu, využívat k učení zkušenosti vyučujících a spolužáků, volit vhodné techniky učení.

**Sociální kompetence** - pracovat samostatně i v týmu, podílet se na realizaci společných projektů, plnit odpovědně úkoly.

**Aplikovat matematické postupy** – používat správně pojmy, zvolit správně odpovídající matematické (aritmetické) postupy.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění** – získat pozitivní vztah k povolání a k práci. Předmět umožňuje rozvíjet komunikativní dovednosti a dovednosti řešit problémy a problémové situace, využívá poznatků získaných v předmětu výrobní zařízení v různých technologických postupech a pro běžnou údržbu strojů a zařízení.

## **Průřezová témata:**

**Člověk a životní prostředí** - odpovědnost člověka za uchování přírodního bohatství, osvojení si technologických postupů šetrných k životnímu prostředí, přijímat odpovědnost za své jednání, jednat hospodárně, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví.

**Člověk a svět práce** - přijímat odpovědnost za své jednání, plnit svěřené úkoly zodpovědně.

## **Člověk a digitální svět**

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

**Přehled tematických celků a doporučený počet hodin pro jednotlivá témata**

<b>Tematický celek</b>	<b>1. ročník</b>	<b>2. ročník</b>
Úvod do předmětu	1	-
Základy strojnictví	6	-
Dopravní zařízení	14	-
Zařízení pro ochranu dřeva	3	-
Zařízení pro sušení a plastifikaci dřeva	10	-
Stroje a zařízení	-	1
Dřevoobráběcí stroje	-	6
Stroje a zařízení pro ohýbání, tváření a spojování dřeva	-	6
Stroje a zařízení pro povrchovou úpravu	-	6
Ostatní stroje a zařízení pro výrobu v oboru	-	2
Dřevoobráběcí a pomocné nástroje	-	4
Ruční strojky	-	3
Výrobní linky	-	2
Provozní schopnost výrobního zařízení	-	2
Ročníková práce (zadání)	-	2

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- má přehled o základním rozdělení strojů a strojních součásti;</li></ul>	<p><b>1. Úvod do předmětu</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- úloha, význam a obsah předmětu</li><li>- základní rozdělení strojů, strojních součástí používaných v oboru</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- charakterizuje jednotlivé spoje, součásti a mechanismy a vysvětlí jejich funkci v truhlářské výrobě;</li></ul>	<p><b>2. Základy strojnictví</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní rozdělení strojních součástí (spoje rozebíratelné, spoje nerozebíratelné)</li><li>- součásti k přenosu otáčivého pohybu (čepy, hřídele, ložiska, spojky)</li><li>- mechanické převody (řemenové, řetězové, ozubenými koly)</li><li>- mechanismy obecného pohybu (kloubové, klikové, kulisové, vačky, výstředníky)</li><li>- domácí cvičení</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vysvětlí funkci strojů a zařízení, provádění obsluhy, údržby a jejich pracovní rozsah včetně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;</li></ul>	<p><b>3. Dopravní zařízení</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- rozdělení</li><li>- kolejová doprava</li><li>- bezkolejová doprava</li><li>- dopravníky</li><li>- vzduchotechnické dopravní stroje</li><li>- vkladáče a odkladače</li><li>- přepravní pomůcky (palety apod.)</li><li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li><li>- domácí cvičení</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- posoudí a určí vhodnost strojů, strojního zařízení a způsobu ochrany dřeva;</li></ul>	<p><b>4. Zařízení pro ochranu dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- základní rozdělení ochrany dřeva s ohledem na životní prostředí a využití ošetřeného dřeva</li><li>- základní rozdělení strojů a zařízení pro ochranu dřeva</li><li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- charakterizuje jednotlivé druhy sušáren a jejich využití v praxi s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví při práci;</li><li>- vyjmenuje základní zařízení sušárny a popíše jeho funkci;</li><li>- charakterizuje nastavení optimálních parametrů jednotlivých strojů a zařízení pro plastifikaci a máčení dřeva;</li></ul>	<p><b>4. Zařízení pro sušení a plastifikaci dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- rozdělení, typy a konstrukce sušáren (komorové, tunelové apod.)</li><li>- zvláštní sušící zařízení (ohřívací, vlhčící, měřící apod.)</li><li>- plastifikační zařízení a zařízení na máčení dřeva</li><li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li><li>- domácí cvičení</li></ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- má přehled o základních a speciálních strojích, strojních zařízeních a přípravcích používaných ve výrobě, při montáži, opravách a renovaci truhlářských výrobků;</li> </ul>	<p><b>1. Stroje a zařízení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- základní rozdělení strojů a strojního zařízení používané v truhlářské výrobě</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí funkci strojů a zařízení, provádění obsluhy, údržby</li> <li>- posoudí a určí vhodnost strojů a zařízení pro danou aplikaci;</li> <li>- upíná nástroje do strojů a zařízení, používá zařízení k jejich ostření, úpravě, provádění jejich běžné údržby, ošetření a skladování;</li> <li>- charakterizuje nastavení optimálních parametrů jednotlivých strojů a zařízení;</li> <li>- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci na konkrétních strojích a strojních operacích;</li> </ul>	<p><b>2. Dřevoobráběcí stroje</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozdělení</li> <li>- pily</li> <li>- frézky</li> <li>- soustruhy a skružovačky</li> <li>- vrtačky</li> <li>- dlabačky</li> <li>- brusky</li> <li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí funkci strojů a zařízení, provádění obsluhy, údržby a jejich pracovní rozsah</li> <li>- posoudí a určí vhodnost strojů a zařízení pro danou aplikaci;</li> <li>- provádí běžnou údržbu jednotlivých strojů a strojních zařízení včetně údržby nástrojů a součástí;</li> <li>- charakterizuje nastavení optimálních parametrů jednotlivých strojů a zařízení;</li> <li>- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci na konkrétních strojích a strojních operacích;</li> </ul>	<p><b>3. Stroje a zařízení pro ohýbání, tváření a spojování dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lisy</li> <li>- ohýbačky</li> <li>- nůžky na dýhy</li> <li>- olepovačky</li> <li>- nanášedky lepidel</li> <li>- sesazovačky na dýhy</li> <li>- sbíjecí stroje a sponkovačky</li> <li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- posoudí a určí vhodnost strojů a zařízení pro danou aplikaci;</li> <li>- provádí běžnou údržbu jednotlivých strojů a strojních zařízení včetně údržby nástrojů a součástí;</li> <li>- charakterizuje nastavení optimálních parametrů jednotlivých strojů a zařízení;</li> <li>- održuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci na konkrétních strojích a strojních operacích;</li> </ul>	<p><b>4. Stroje a zařízení pro povrchovou úpravu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- stroje na tmelení</li> <li>- stroje a zařízení pro nanášení nátěrových hmot</li> <li>- stroje na leštění</li> <li>- sušárny a zařízení pro vytvrzování nátěrových hmot</li> <li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje vhodnost strojů a zařízení pro danou aplikaci;</li> <li>- charakterizuje nastavení optimálních parametrů jednotlivých strojů a zařízení;</li> <li>- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci na konkrétních strojích a strojních operacích;</li> </ul>	<p><b>5. Ostatní stroje a zařízení pro výrobu v oboru</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- jednoúčelové stroje a zařízení</li> <li>- sdružené stroje a zařízení</li> <li>- přípravky vodící, upínací, stahovací</li> <li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- upíná nástroje do strojů a zařízení, používá zařízení k jejich ostření, úpravě, provádění jejich běžné údržby, ošetření a skladování;</li> <li>- charakterizuje měřicí techniku pro měření a kontrolu nástrojů, činnosti jednotlivých strojů a zařízení a skupin strojů k dosažení požadované kvality výroby;</li> <li>- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci na konkrétních strojích a strojních operacích;</li> </ul>	<p><b>6. Dřevoobráběcí a pomocné nástroje</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozdělení nástrojů</li> <li>- prvky a geometrie řezného nástroje a základní principy obrábění</li> <li>- základní nástroje – pily, frézovací nože, frézy kotoučové a stopkové, vrtáky, soustružnické nože, brousící nástroje</li> <li>- upínání základních nástrojů</li> <li>- údržba a ostření nástrojů a jejich skladování</li> <li>- měřicí technika</li> <li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- posoudí a určí vhodnost strojků pro danou aplikaci a technologický postup výroby;</li> <li>- charakterizuje, rozdělí a ruční možnost použití strojků podle pohonu;</li> <li>- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci na ručních strojích;</li> </ul>	<p><b>7. Ruční strojky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakteristika, rozdělení podle pohonu</li> <li>- druhy strojků (pily, hoblíky, apod.)</li> <li>- bezpečnost a ochrana zdraví při práci</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje používání výrobních linek s ohledem na efektivitu a ekonomiku výroby;</li> </ul>	<p><b>8. Výrobní linky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nábytkářská výroba</li> <li>- stavebně truhlářská výroba</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zajistí provozuschopnost výrobních zařízení z technického a ekonomického hlediska, v souladu s ekologií a z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany;</li> </ul>	<p><b>9. Provozeroschopnost výrobního zařízení</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- údržba a jednoduché opravy – shrnutí</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- žák samostatně vypracuje (internet, literatura, exkurze);</li> </ul>	<p><b>10. Ročníková práce (zadání)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vývojové trendy v oblasti výrobního zařízení oboru</li> </ul>

**Učebnice:** Nutsch, W. a kolektiv: Příručka pro truhláře, Sobotáles, 1999  
Mičkal: Strojnictví. Části strojů pro učební a studijní obory SOU a SOŠ, Sobotáles, 2000  
Janíček, Vozár, Zbořil: Výrobní zařízení, Informatorium, 1999  
Blanc, G.: Dřevo od A do Z, Rebo, 2006

## Technologie

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma vzdělání: denní**

**Celkový počet hodin za studium: 5 (2-1-1-1)**

**Celkový počet hodin za studium: 162 (66-33-33-30)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

### **Pojetí vyučovacího předmětu**

#### **Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Předmět technologie poskytuje žákům vědomosti o technologických postupech při zpracování materiálů na výrobky a konstrukce dle zaměření oboru. Žáci se seznámí se základy tvorby pracovních postupů a zpracování příslušné technologické dokumentace při realizaci uměleckořemeslných výrobků ze dřeva. Žáci se seznámí s přípravou materiálů, pracovními prostředky, technologickými postupy ruční a strojního zpracování dřeva a materiálů na bázi dřeva při respektování hledisek ekonomickým i bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, požární ochrany a problematiky životního prostředí a se zásadami účelné organizace práce. Cílem předmětu technologie je objasnit žákům technologické principy, efektivní využití materiálů, výrobních zařízení a pracovní síly při výrobě výrobků oboru.

### **Charakteristika učiva**

Učivo předmětu technologie poskytuje komplexní vědomosti a dovednosti z oblasti zpracování dřeva zaměřené na nábytkářské činnosti výroby. Žáci jsou vedeni ke spojení znalostí ručních technik a strojního zařízení s konkrétními pracovními postupy uměleckořemeslného charakteru výroby. Vyučování předmětu posiluje u žáků jejich organizační schopnosti a rozvíjí technické a ekonomické myšlení. Obsah předmětu tvoří syntézu veškerého učiva a je podstatnou součástí odborné kvalifikace žáka.

Společně s ostatními odbornými předměty vyučovací předmět technologie tvoří vzájemně propojený systém, umožňující dosáhnout komplexních znalostí a dovedností žáka. Vyučovací předmět vytváří nezbytné teoretické předpoklady pro pochopení a zvládnutí odborných vědomostí a dovedností odborného předmětu odborný výcvik.

### **Cíle zdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí**

Výuka se směřuje k tomu, aby žáci:

- používali odbornou terminologii;
- orientovali se v normách, v předpisech, tabulkách, příručkách a odborné literatuře;
- prováděli základní technické výpočty;
- orientovali se v problematice řešení ochrany životního prostředí;
- navrhovali jednoduché pracovní postupy výroby;
- volili vhodné a přesně dodržovali závazné pracovní postupy výroby sestavené pro jednotlivá pracoviště;
- volili vhodné a přesně dodržovali stanovené základní technologické postupy ručního a strojního zpracování materiálů používaných v oblasti zpracování dřeva;
- volili vhodné a přesně dodržovali stanovené technologické postupy výroby výrobků oboru, nebo jejich varianty;
- ovládali pracovní činnosti v oblasti kontroly a jakosti výrobků při použití vhodné měřicí techniky;
- dodržovali předpisy ochrany, bezpečnosti a hygieny práce a protipožární ochrany;
- sledovali vývojové trendy v oblasti technologií oboru.

### **Výukové strategie (pojetí výuky)**

Výuka je vedena formou výkladu, besedy, diskuse, opírá se o znalosti z odborného výcviku. Pro názornost jsou využívány obrázky z učebnice, ukázky vzorníků, demonstrační metody. Pojetí vyučování je dáno převahou odborně teoretického charakteru učiva. Vyučovací proces probíhá při zachování důležitých pedagogických zásad, zejména zásady názornosti, přiměřenosti a trvalosti. Při výuce jsou využívány moderní vyučovací metody v souladu s charakterem probíraného učiva, názorné pomůcky, dokumentaci, prospektový materiál, modely apod. Vyučování je doplněno exkurzemi do závodů a provozů, v nichž se vyučované technologické postupy výroby používají.

### **Hodnocení výsledků žáků**

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Ověřování znalostí je prováděno formou ústního zkoušení, testů a samostatných prací (školních i domácích). Písemné testy jsou zařazovány po ukončení kratších tematických celků s ohledem na schopnosti žáků. Při hodnocení znalostí je využíváno kombinace ústního a numerického hodnocení. Hodnocení je zaměřeno na schopnost praktického využití znalostí o bezpečnosti, hygieně a protipožární ochraně při práci, technologických a pracovních postupech oboru. Hodnotí se samostatnost, úroveň vyjadřování a vystupování.

### **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**

Klíčové kompetence:

**Komunikativní kompetence** - formulovat své znalosti srozumitelně, pozorně naslouchat, účastnit se diskusí, zdůvodnit své názory, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat.

**Personální a sociální kompetence** – veřejné vystupování, práce ve skupině, respektovat názor druhých, spolupracovat na společném úkolu, využívat k učení zkušenosti vyučujících a spolužáků, volit vhodné techniky učení.

**Sociální kompetence** - pracovat samostatně i v týmu, podílet se na realizaci společných projektů, plnit odpovědné úkoly.

**Aplikovat matematické postupy** – používat správně pojmy, zvolit správně odpovídající matematické (aritmetické) postupy.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění** – získat pozitivní vztah k povolání a k práci. Předmět umožňuje rozvíjet komunikativní dovednosti a dovednosti řešit problémy a problémové situace. Využívá poznatků získaných v předmětu technologie při řešení různých pracovních postupů v oboru i v běžném osobním životě.

### **Průřezová témata:**

**Člověk a životní prostředí** - odpovědnost člověka za uchování přírodního bohatství, osvojení si technologických postupů šetrných k životnímu prostředí, přijímat odpovědnost za své jednání, jednat hospodárně, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví.

**Člověk a svět práce** - přijímat odpovědnost za své jednání, plnit svěřené úkoly zodpovědně.

### **Člověk a digitální svět**

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

**Přehled tematických celků a doporučený počet hodin pro jednotlivá témata**

Tematický celek	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Úvod do předmětu	2	-	-	-
Základy ručního opracování dřeva	14	-	-	-
Spojování dílců a součástí ze dřeva	14	-	-	-
Hydro-termická úprava dřeva	10	-	-	-
Výroba základních polotovarů ze dřeva	14	-	-	-
Lepení dřeva, výroba polotovarů, příprava dílců	10	-	-	-
Technologie výroby nábytkových polotovarů	-	5	-	-
Strojní opracování dřeva	-	11	-	-
Povrchová úprava	-	5	-	-
Práce s ručními mechanizovanými nástroji	-	5	-	-
Technologická příprava výroby	-	3	-	-
Ochrana dřeva	-	-	10	-
Olepování ploch a boků dílců	-	-	10	-
Stavebně truhlářské výrobky	-	-	38	4
Montáž a expedice výrobku	-	-	6	-
Základy zdobných technik	--	2	-	10
Ornamentální a figurální intarzie	-	-	-	8
Výroba a montáž dobového nábytku	-	-	-	28
Perspektivy vývoje výroby nábytku	-	-	-	6
Ročníková práce	1	1	2	4

**1. ročník**

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- je obeznán s významem, a obsahem předmětu, základními technologickými pojmy, obsahem a sortimentem dřevařského průmyslu a ochranou, bezpečností a hygienou práce;</li> <li>- objasní podstatu výrobního procesu, jeho technickou a ekonomickou stránku a vztah k životnímu prostředí;</li> <li>- jednoduchým způsobem charakterizuje výrobní proces;</li> </ul>	<p><b>1. Úvod do předmětu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- úloha, význam a obsah předmětu</li> <li>- základní technologické pojmy</li> <li>- obsah a sortiment dřevařského průmyslu</li> <li>- ochrana, bezpečnost a hygiena práce, protipožární ochrana</li> <li>- charakteristika výrobního procesu</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí výběr materiálů, výběr a přípravu nástrojů, náradí a pomůcek a použití vhodných pracovních postupů ručního řezání, hoblování, vrtání, dlabání, broušení, vykružování, opracování kovů, plastů a ostatních materiálů používaných v oboru;</li> <li>- dodržuje základní pravidla a ustanovení ochrany, bezpečnosti a hygieny práce při ručním obrábění dřeva;</li> </ul>	<p><b>2. Základy ručního opracování dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výběr materiálů, měření, rýsování</li> <li>- výběr a příprava nástrojů</li> <li>- základní rozdělení ručního náradí (upínací, udržovací, obráběcí, pomocné)</li> <li>- řezání, hoblování, vrtání, dlabání, rašplování, pilování, škrabání, broušení, vykružování</li> <li>- opracování jiných materiálů, kovů, plastů</li> <li>- ochrana, bezpečnost a hygiena práce</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje technologické a pracovní postupy používané při konstrukčním spojování materiálů;</li> <li>- vysvětlí technologické postupy spojování materiálů lepením, mechanickými prostředky a kombinovaně;</li> <li>- objasní likvidaci odpadů s ohledem na životní prostředí;</li> </ul>	<p><b>3. Spojování dílců a součástí ze dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- spoje kovovými spojovacími prostředky</li> <li>- spoje dřevěnými spojovacími prostředky</li> <li>- rámové rohové spoje</li> <li>- rámové středové spoje</li> <li>- korpusové (krabicové) rohové spoje</li> <li>- korpusové (krabicové) středové spoje</li> <li>- rozšiřovací vazba dřeva (spárovka apod.)</li> <li>- prodlužovací vazba dřeva (nekonečný vlys)</li> <li>- likvidace odpadů s ohledem na životní prostředí</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše vhodné způsoby technologické přípravy materiálů pro výrobu, tj. např. přírodní a umělé vysoušení řeziva, plastifikaci dřeva a ochrany dřeva;</li> <li>- dodržuje základní pravidla a ustanovení ochrany, bezpečnosti a hygieny práce při technologické přípravě dřeva;</li> <li>- charakterizuje vhodné způsoby uskladnění a ošetření řeziva;</li> <li>- využívá znalosti o technologických postupech tváření dřeva a tvarování konstrukčních desek pomocí ohýbání, lisování a lamelování;</li> <li>- objasní likvidaci odpadů s ohledem na životní prostředí;</li> </ul>	<p><b>4. Hydro-termická příprava dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zařízení a pracovní postupy</li> <li>- přirozené sušení dřeva</li> <li>- změny tvaru a objemu dřeva</li> <li>- skládání a značení hrání</li> <li>- umělé sušení dřeva</li> <li>- zjišťování vlhkosti dřeva</li> <li>- sušící režim (teplota, vlhkost, cirkulace vzduchu, apod.)</li> <li>- hráně v sušárnách</li> <li>- vzorky sušení (výpočty apod.)</li> <li>- klimatizace dřeva</li> <li>- vady při sušení</li> <li>- způsoby ochrany dřeva</li> <li>- hydro-termická příprava dřeva</li> <li>- ohýbání dřeva</li> <li>- ochrana, bezpečnost a hygiena práce, protipožární ochrana</li> <li>- likvidace odpadů s ohledem na životní prostředí</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí podstatu technologie výroby přířezů, popíše technologii výroby dých, překližovaných materiálů a aglomerovaných materiálů;</li> <li>- charakterizuje vhodné způsoby uskladnění a ošetření materiálů;</li> <li>- objasní likvidaci odpadů s ohledem na životní prostředí;</li> </ul>	<p><b>5. Výroba základních polotovarů ze dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výroba řeziva</li> <li>- značení, skladování a úprava řeziva</li> <li>- vady vzniklé při výrobě řeziva</li> <li>- výroba dých</li> <li>- skladování a vzniklé vady při výrobě dých</li> <li>- výroba laťovek</li> <li>- skladování a vzniklé vady při výrobě laťovek</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
prostředí;	<ul style="list-style-type: none"> <li>- výroba překližek</li> <li>- skladování a vzniklé vady při výrobě překližek</li> <li>- výroba aglomerovaných materiálů</li> <li>- skladování a vzniklé vady při výrobě aglomerovaných materiálů</li> <li>- použití jednotlivých materiálů v praxi</li> <li>- likvidace odpadů s ohledem na životní prostředí</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
Žák: - žák samostatně vypracuje (internet, literatura, exkurze);	<b>6. Ročníková práce (zadání)</b> - nové technologie ve výrobě truhlářských materiálů
Žák: - charakterizuje podmínky a teorii lepení dřeva, nanášení lepidel s ohledem na hygienu práce; - využívá znalosti o technologických postupech dýhování a výrobě sesazenek, popíše podmínky dýhování; - uvede na příkladech úpravu bočních ploch při dýhování;	<b>7. Lepení dřeva, výroba polotovarů, příprava dílců</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teorie a podmínky lepení</li> <li>- nanášení lepidel</li> <li>- dýhování (podmínky, výroba sesazenek)</li> <li>- úprava bočních ploch</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
Žák: - popíše technologické postupy lepení dřeva, nanášení a přípravy lepidel, výroby sesazenek a způsoby lisování; - uvede na příkladech úpravu bočních ploch jak dýhou, fóliemi, dekorativním laminátem, tak masivními náklížky; - využívá znalosti o technologických postupech tváření dřeva a tvarování; - konstrukčních desek se současným lepením; - je obeznámen s bezpečnostními, požárními a hygienickými předpisy při lepení dřeva; - objasní likvidaci odpadů s ohledem na životní prostředí;	<b>1. Technologie výroby nábytkových polotovarů</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teorie a podmínky lepení</li> <li>- příprava lepící směsi</li> <li>- nanášení lepidel</li> <li>- podmínky dýhování</li> <li>- výroba sesazenek</li> <li>- druhy a způsoby lisování (dýhování)</li> <li>- úprava dílců fóliemi a dekorativními lamináty</li> <li>- úprava bočních ploch</li> <li>- speciální úprava ploch a boků</li> <li>- tvarování se současným lepením</li> <li>- ochrana, bezpečnost a hygiena práce, protipožární ochrana</li> <li>- likvidace odpadů s ohledem na životní prostředí</li> </ul>
Žák: - je obeznámen s výběrem materiálů, výběrem a přípravou nástrojů, strojů a zařízení a s použitím vhodných technologických operací třískového a beztrískového strojního obrábění při dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany;	<b>2. Strojní opracování dřeva</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- beztrískové dělení dřeva</li> <li>- třískové dělení dřeva</li> <li>- řezání, frézování, vrtání, dlabání, soustružení a okružování, broušení</li> <li>- kontrola přesnosti a jakosti</li> <li>- ochrana, bezpečnost a hygiena práce,</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
- uvede na příkladech likvidaci a využití dřevního odpadu;	protipožární ochrana - likvidace a využití dřevního odpadu s ohledem na životní prostředí
Žák: - popíše jednotlivé fáze technologického postupu při přípravě povrchu pod povrchovou úpravu; - využívá znalosti o technologických postupech povrchové úpravy výrobků a ochrany dřevěných výrobků proti houbám, hmyzu a ohni; - uvede na příkladech ekologické zásady likvidace odpadů nátěrových hmot s ohledem na životní prostředí; - je obeznámen s bezpečnostními, požárními a hygienickými předpisy při nanášení nátěrových hmot;	<b>3.Povrchová úprava dřeva</b> - příprava povrchu (tmelení, broušení apod.) - bělení - moření - transparentní povrchová úprava - pigmentová povrchová úprava - způsoby nanášení nátěrových hmot - sušení a vytvrzování nátěrových hmot - broušení a leštění dokončovacích ploch - speciální způsoby povrchové úpravy - impregnace dřeva - ekologické zásady a likvidace odpadů s ohledem na životní prostředí - ochrana, bezpečnost a hygiena práce, protipožární ochrana - domácí cvičení
Žák: - objasní podstatu výrobního procesu, jeho technickou a ekonomickou stránku a vztah k životnímu prostředí; - písemně vypracuje konstrukční přípravu) kusovník na jednoduchý truhlářský výrobek, včetně pracovního postupu; - charakterizuje technologické a pracovní postupy používané v truhlářské výrobě, při montáži, balení, skladování a expedici, při opravách a renovaci a posoudí a určí jejich vhodnost pro danou aplikaci;	<b>4. Technologická příprava výroby</b> - charakteristika výrobního procesu - význam technologické přípravy výroby - konstrukční příprava výroby (kusovník) - technologická příprava výroby (grafické znázornění technologických postupů) - pracovní postup výroby konkrétního dílce, výrobku - domácí cvičení
Žák: - žák samostatně vypracuje (internet, literatura, exkurze);	<b>5. Ročníková práce (zadání)</b> - nové trendy v technologii povrchové úpravy
Žák: - vysvětlí a charakterizuje práci a využití ručních mechanizovaných nástrojů při výrobě a montáži, vyjmenuje jejich nedostatky a přednosti dle charakteru práce; - je obeznámen s bezpečnostními, požárními a hygienickými předpisy při práci s ručními mechanizovanými nástroji;	<b>6.Práce s ručními mechanizovanými nástroji</b> - základní rozdělení - význam a použití při výrobě a montáži - práce s ručními mechanizovanými nástroji - ochrana, bezpečnost a hygiena práce, protipožární ochrana - domácí cvičení
Žák: - vysvětlí technologický postup výrobě intarzií	<b>7.Základy zdobných technik</b> -intarzie -technologický postup při výrobě intarzií

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák: dokáže správně zvolit a aplikovat ochrannou látku na daný výrobek s ohledem na jeho konstrukci a použití</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- volí správný postup při ochraně historického nábytku</li> </ul>	<p><b>1. Ochrana dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam, způsoby a postupy ochrany dřeva</li> <li>- aplikace ochranných látek</li> <li>- ochrana historického nábytku</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše jednotlivé způsoby výroby dýh</li> <li>- vysvětlí technologický postup výroby sesazenek a jejich použití v nábytkářské výrobě</li> </ul>	<p><b>2. Olepování ploch a boků dílců</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výroba dýhových sesazenek</li> <li>- technologie dýhování ploch</li> <li>- olepování bočních ploch</li> <li>- olepování ploch fóliemi a lamináty</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje technologické postupy výroby dveří, vrat, oken, balkónových dveří, obkladů stěn a stropů, dělicích příček, dřevěných výkladců, zabudovaného nábytku, realizace schodišť;</li> <li>- popíše technologické postupy výroby dřevěných konstrukcí a jednoduchých tesařských výrobků;</li> <li>- uvede na příkladech technologické postupy ostatních výrobků oboru, tj. například výroby dřevěných podlah, obalů, hraček, sportovních potřeb, hospodářských, domácích a školních potřeb;</li> </ul>	<p><b>3. Stavebně truhlářské výrobky</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- postup výroby oken a dveří</li> <li>- postup výroby obkladů stěn a stropů</li> <li>- postup výroby příček a dělicích stěn</li> <li>- postup výroby dřevěných schodů</li> <li>- postup výroby vestavěného nábytku</li> <li>- postup výroby jednoduchých tesařských výrobků (podlahy, stropy, krovové soustavy)</li> <li>- postup výroby lepených dřevěných stavebních konstrukcí</li> <li>- postup výroby ostatních výrobků oboru</li> <li>- opravy, údržba a renovace stavebně truhlářských výrobků</li> </ul>
<p>Žák: připraví výrobu jednoduchého výrobku, nebo konstrukce dle technického zadání při současném uplatnění optimalizace výroby;</p>	<p><b>4. Ročníková práce (zadání)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- příprava výroby dle zadání</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- používá hlavní systémy hodnocení výrobků a konstrukcí z hlediska např. fyzikálního, mechanického, konstrukčního, chemického a biologického, ekonomického, estetického, jakostního, požadavků a tvorby životního prostředí;</li> <li>- používá měřicí techniku pro měření technologických veličin;</li> <li>- charakterizuje technologické postupy kompletizace a montáže truhlářských výrobků;</li> <li>- charakterizuje realizace truhlářských výrobků v objektech;</li> <li>- popíše proces balení a expedice hotových výrobků;</li> <li>- je obeznámen s bezpečnostními, požárními a hygienickými předpisy při montáži, balení a skladování truhlářských výrobků;</li> </ul>	<p><b>5. Montáž a expedice výrobku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kontrola a jakost truhlářských výrobků</li> <li>- způsoby montáže</li> <li>- stahovací přípravky a zařízení</li> <li>- spojovací prostředky</li> <li>- montáž kování</li> <li>- montáž a demontáž</li> <li>- balení a expedice výrobků</li> <li>- osazování výrobků v objektech (okna, schody, vestavěný nábytek příčky apod.)</li> <li>- skladování výrobků</li> <li>- ochrana, bezpečnost a hygiena práce, protipožární ochrana</li> <li>- domácí cvičení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- žák samostatně vypracuje (internet, literatura, exkurze);</li> </ul>	<p><b>6. Ročníková práce (zadání)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- nové technologie ve výrobě truhlářských výrobků</li> </ul>

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- popíše zdobné techniky uměleckořemeslného zpracování dřeva</li> <li>- dodržuje základní technologické a pracovní postupy při použití zdobných technik</li> </ul>	<p><b>1. Základy zdobných technik dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čalounění</li> <li>- dřevořezba</li> <li>- inkrustace</li> <li>- dekorace</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- má přehled o technologickém postupu přípravy dých pro intarzování</li> <li>- popíše základní postupy oprav intarzií</li> </ul>	<p><b>2. Ornamentální a figurální intarzie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- příprava dých na intarzie</li> <li>- technologie intarzování</li> <li>- restaurování a opravy intarzií</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- posoudí a určí vhodnost materiálů, strojů a zařízení, nástrojů, strojně technologického vybavení pro danou aplikaci</li> <li>- popíše technologické postupy výroby nábytkových polotovarů, součástí a dílců nábytku</li> <li>- vysvětlí podstatu technologie výroby skříňového, stolového, sedacího, lůžkového nábytku a zařízení</li> <li>- charakterizuje technologické postupy při opravách a renovacích dobového nábytku</li> </ul>	<p><b>3. Výroba a montáž dobového nábytku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- technická příprava výroby</li> <li>- výroba úložného nábytku (skříňového)</li> <li>- výroba stolového nábytku</li> <li>- výroba lůžkového (lehacího) nábytku</li> <li>- výroba sedacího nábytku</li> <li>- výroba čalouněného nábytku</li> <li>- výroba doplňkového nábytku</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- je obeznámen s vývojem nových technologií a jejich použití v praxi</li> <li>- charakterizuje technologické postupy zpracování plastů používaných v nábytkářské výrobě</li> <li>- uvede na příkladech použití ostatních materiálů skla kovu v nábytkářské výrobě</li> </ul>	<p><b>4. Perspektivy vývoje výroby nábytku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vývoj v nábytkářském průmyslu</li> <li>- nábytek a jeho součásti z plastických hmot</li> <li>- čalouněný nábytek</li> <li>- použití ostatních materiálů, kovu, skla</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypracuje písemné a grafické postupy výroby pro zadaný výrobek</li> </ul>	<p><b>5. Ročníková práce (zadání)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- návrh výrobku dle zadání</li> <li>- zpracování technologického postupu</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje technologické postupy výroby dveří, vrat, oken, balkónových dveří, obkladů stěn a stropů, dělicích příček, dřevěných výkladců, zabudovaného nábytku, realizace schodišť;</li> </ul>	<p><b>6. Výroba stavebně truhlářských výrobků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- opakování</li> </ul>

**Učebnice:** Nutsch, W. a kolektiv: Příručka pro truhláře, Sobotáles, 1999

Křupalová: Technologie pro 3. ročník SOU učebních oborů truhlář, Sobotáles, 2003

Panáčková, Pánáček: Technologie obrábění dřeva, Sobotáles, 1998

Blanc, G.: Dřevo od A do Z, Rebo, 2006

## **Materiály**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma vzdělání: denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 2 (1-1-0-0)**

**Celkový počet hodin za studium: 66 ( 33-33-0-0)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

### **Pojetí vyučovacího předmětu**

#### **Obecný cíl**

Cílem předmětu Materiály je poskytnout žákům přehledně a uceleně znalosti o materiálech a surovinách používaných dřevozpracujícím průmyslem. Žáci se naučí poznávat materiály a jejich vlastnosti a stanovovat možnosti jejich využívání v oboru. Předmět má vytvořit žákům ucelený přehled o klasických i moderních materiálech má přispět ke schopnosti vybrat optimální materiál pro výrobu uměleckořemeslného výrobku s ohledem na šetrné zacházení s obnovitelnými zdroji a vlivem na životní prostředí.

#### **Charakteristika učiva**

Učivo předmětu materiály poskytuje žákům ucelené přehledné znalosti o jednotlivých druzích a vlastnostech surovin. Předmět materiály je základním odborným předmětem, který poskytuje žákům vědomosti k vhodnému použití základních a pomocných materiálů používaných v praxi. Výuka je orientovaná na výklad osvojení si znalostí pro správnou volbu materiálu, respektující ekonomická hlediska a hlediska bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci a životního prostředí. Na témata úzce navazují tematické celky předmětu technologie. Teoretické znalosti získané v předmětu materiály jsou základním východiskem pro jejich praktické osvojení v odborném výcviku.

#### **Cíle zdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí**

Výuka se směřuje k tomu, aby žáci:

- používali odbornou terminologii,
- využívali znalosti o základních a pomocných materiálech používaných v oboru, o jejich vlastnostech a možnostech použití,
- volili vhodné způsoby a podmínky uskladnění materiálů a manipulace s nimi,
- volili a používali vhodné základní a pomocné materiály pro výrobu truhlářských výrobků,
- dodržovali způsoby hospodárného a ekologického užívání a likvidace materiálů po skončení jejich životnosti,
- sledovali vývojové trendy v oblasti materiálů pro truhlářskou výrobu.

#### **Výukové strategie (pojetí výuky)**

Metody výuky – výklad, řízený rozhovor, diskuse, práce s odborným textem vyhledávání odborných informací z různých zdrojů. Písemné a ústní prezentace zaměřené na komunikační kompetence a vytváření pozitivního vztahu k předmětu a oboru.

Pojetí vyučování je dáno převahou odborně teoretického charakteru učiva. Vyučovací proces probíhá při zachování důležitých pedagogických zásad, zejména zásady názornosti, přiměřenosti a trvalosti. Při výuce jsou využívány moderní vyučovací metody v souladu s charakterem probíraného učiva, názorné pomůcky, vzorky materiálů apod. vyučování je doplněno exkurzemi do závodů a provozů, v nichž se materiály vyrábějí, upravují, zpracovávají a zkoušejí.

#### **Hodnocení výsledků žáků**

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce. Ověřování znalostí je prováděno formou ústního zkoušení, testů a samostatných prací (školních i domácích) . Písemné testy jsou

zařazovány po ukončení kratších tematických celků s ohledem na schopnosti žáků. Při hodnocení znalostí je využíváno kombinace ústního a numerického hodnocení. Hodnocení je zaměřeno na schopnost praktického využití znalostí o vlastnostech truhlářských materiálů. Hodnotí se samostatnost, úroveň vyjadřování a vystupování.

### **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**

Klíčové kompetence:

**Komunikativní kompetence** - vyhledávání informací, ústní a písemná komunikace, prezentace získaných poznatků.

**Personální a sociální kompetence** – veřejné vystupování, práce ve skupině, respektovat názor druhých, spolupracovat na společném úkolu.

**Aplikovat matematické postupy** – používat správně pojmy, zvolit správně odpovídající matematické (aritmetické) postupy.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění** – získat pozitivní vztah k povolání a k práci, využívá poznatků získaných v předmětu materiály v různých technologických postupech.

Průřezová témata:

**Člověk a životní prostředí** - odpovědnost člověka za uchování přírodního bohatství, osvojení si technologických postupů šetrných k životnímu prostředí, přijímat odpovědnost za své jednání, jednat hospodárně, dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví.

**Člověk a svět práce** - přijímat odpovědnost za své jednání, zodpovědně plnit svěřené úkoly.

**Člověk a digitální svět**

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů. V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

### **Přehled tematických celků a doporučený počet hodin pro jednotlivá témata**

<b>Tematický celek</b>	<b>1. ročník</b>	<b>2. ročník</b>
<b>Úvod do předmětu</b>	1	-
<b>Les, dřeviny, nauka o dřevinách</b>	2	-
<b>Dřevo a jeho stavba, základní chemické složení dřeva</b>	5	-
<b>Vady dřeva</b>	8	-
<b>Určování druhů dřevin</b>	6	-
<b>Surovina, materiály a polotovary dřevozpracující výroby</b>	6	2
<b>Technické vlastnosti dřeva a materiálů ze dřeva</b>	4	-
<b>Chemické zpracování dřeva</b>	1	-
<b>Lepidla</b>	-	10
<b>Materiály pro povrchovou úpravu</b>	-	8
<b>Látky na ochranu dřeva</b>	-	5
<b>Ostatní materiály</b>	-	4
<b>Uskladnění a volba materiálů pro výrobu</b>	-	3
<b>Ročníková práce (zadání)</b>	-	1

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<b>Žák:</b> - dovede rozčlenit a klasifikovat základní a pomocné materiály používané ve výrobě truhlářských výrobků;	<b>1. Úvod do předmětu</b> - úloha, význam a obsah předmětu - přehled a klasifikace materiálů
<b>Žák:</b> - charakterizuje význam a úlohu lesa, a lesního hospodářství; - vysvětlí vliv životního prostředí na lesy; - uvede základní rozdělení částí stromu a jeho výživu;	<b>2. Les, dřeviny, nauka o dřevinách</b> - lesní hospodářství a těžba lesů - vliv životního prostředí na lesy - význam a úloha lesa - části a výživa stromu - rozdělení dřevin (jehličnaté, listnaté)
<b>Žák:</b> - dovede popsat makroskopickou submikroskopickou stavbu dřeva, mikroskopickou stavbu dřeva a kůry a základní chemické složení dřeva;	<b>3. Dřevo a jeho stavba, základní chemické složení dřeva</b> - makroskopická stavba dřeva (řezy kmenem, dřeň, dřevo, kůra, jádro, běl, kambium, dřeňové paprsky, letokruhy, dřeňové skvrny, póry, pryskyřičné kanálky) - mikroskopická stavba dřeva (cévy) - chemické složení dřeva - submikroskopická stavba dřeva (dřevní pletiva rostlinná buňka)
<b>Žák:</b> - určí základní vady dřeva vzniklé během růstu, při těžbě, dopravě, skladování, při nesprávném zpracování, při výrobě, poškozením dřevokaznými houbami, hmyzem a cizopasnými rostlinami aj.;	<b>4. Vady dřeva</b> - suky - trhliny - vady tvaru kmene - vady struktury dřeva a nepravé jádro - poškození dřeva houbami - poškození dřeva dřevokazným hmyzem a cizopasnými rostlinami - vady způsobené zraněním kmene - vady vzniklé při výrobě (řeziva) - ochrana dřeva
<b>Žák:</b> - rozpozná základní druhy domácích a exotických dřevin;	<b>5. Určování druhů dřevin</b> - jehličnaté dřeviny (smrk, borovice, modřín apod.) - listnaté kruhovitě pórovité dřeviny (dub, jasan, jilm apod.) - listnaté roztroušeně pórovité dřeviny (buk, javor, habr apod.) - exotické dřeviny (mahagon, eben, limba apod.)

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b> - charakterizuje řezivo, přířezy řeziva, dýhy a poddýžky a konstrukční desky z masivního dřeva, překližované materiály, aglomerované materiály;</p>	<p><b>6. Surovina, materiály a polotovary dřevozpracující výroby</b> - surovina pro postup zpracování dřeva - řezivo (základní rozdělení, výpočet množství, skladování) - dýhy a poddýžky (výroba, rozdělení, skladování) - konstrukční desky z masivního dřeva (výroba, rozdělení, skladování) - překližované materiály (výroba, rozdělení, skladování) - aglomerované materiály (výroba, rozdělení, skladování)</p>
<p><b>Žák:</b> - charakterizuje fyzikální a mechanické vlastnosti dřeva a materiálů ze dřeva;</p>	<p><b>7. Technické vlastnosti dřeva a materiálů ze dřeva</b> - fyzikální vlastnosti dřeva (barva, lesk, kresba, vůně, měrná hmotnost, vlhkost, bobtnání, sesychání, kroucení) - mechanické vlastnosti dřeva (pevnost v tahu, tlaku, ohybu, smyku, štípatelnost, tvrdost apod.)</p>
<p><b>Žák:</b> - charakterizuje produkty vzniklé delignifikací dřevní hmoty a hydrolyzou dřeva;</p>	<p><b>8. Chemické zpracování dřeva</b> - základní produkty chemického zpracování dřeva</p>

## 2. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b> - charakterizuje řezivo, přířezy řeziva, dýhy a poddýžky a konstrukční desky z masivního dřeva, překližované materiály, aglomerované materiály;</p>	<p><b>1. Surovina, materiály a polotovary dřevozpracující výroby</b> - opakování, prohloubení a rozšíření vědomostí z prvního ročníku</p>
<p><b>Žák:</b> - rozdělí lepidla, vyjmenuje složky lepidel a lepících směsí a popíše jejich vlastnosti a změny vznikající při zpracování a skladování lepidel; - vysvětlí teorii lepení materiálů, uvede způsoby zkoušení jakosti lepeného spoje;</p>	<p><b>2. Lepidla</b> - rozdělení lepidel - teorie lepení - vlastnosti lepidel, skladování lepidel - požadované vlastnosti lepidel, složky lepidel a lepící směsi - organická lepidla z přírodních látek - syntetická lepidla - lepidla anorganického původu - zkoušení jakosti lepidel</p>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- orientuje se v materiálech používaných pro povrchovou úpravu dřeva a materiálů na bázi dřeva, tj. objasní, co jsou brusiva a brusné prostředky, tmely a plniče pórů, prostředky měnící barvu povrchu dřeva a nátěrové hmoty;</li> </ul>	<p><b>3. Materiály pro povrchovou úpravu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- brusiva, brusné prostředky</li> <li>- tmely a plniče pórů</li> <li>- bělicí prostředky</li> <li>- mořidla</li> <li>- základní složení nátěrových hmot</li> <li>- klasifikace nátěrových hmot</li> <li>- vlastnosti nátěrových hmot</li> <li>- skladování a manipulace s nátěrovými hmotami</li> <li>- brousící a lešticí prostředky nátěrových hmot</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá ochranné prostředky proti biologickým škůdcům a ochranné prostředky proti ohni;</li> </ul>	<p><b>4. Látky na ochranu dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozdělení ochranných látek</li> <li>- ochranné látky proti biologickým škůdcům (fungicidy, insekticidy)</li> <li>- ochranné prostředky proti ohni</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá znalosti o materiálech používaných v čalounictví;</li> <li>- charakterizuje mechanické spojovací prostředky, kování a drobné doplňky;</li> <li>- rozdělí plastické hmoty, charakterizuje základní druhy plastů vhodných pro výrobu konstrukčních dílců a povrchové krytiny z plastů;</li> <li>- uvede možnosti využití skla, kovů, aj. materiálů pro účely výroby truhlářských výrobků;</li> </ul>	<p><b>5. Ostatní materiály</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- čalounické materiály</li> <li>- spojovací prostředky</li> <li>- kování</li> <li>- plastické hmoty</li> <li>- kovy</li> <li>- sklo</li> <li>- izolační materiály</li> <li>- pomocné materiály</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- navrhne vhodný způsob uskladnění a ošetření materiálů;</li> <li>- správně volí materiál a používá jej pro výrobu daného výrobku dle technické dokumentace;</li> <li>- dbá na hospodárné a ekologické využívání materiálů, zpracování odpadů, případně jejich likvidaci;</li> </ul>	<p><b>6. Uskladnění a volba materiálů pro výrobu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uskladnění a ošetření materiálů</li> <li>- volba a použití materiálů pro výrobu</li> <li>- hospodárnost výroby</li> <li>- zpracování odpadů</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně vypracuje návrh na konkrétní výrobek s ohledem na hospodárné a ekologické využití materiálů;</li> </ul>	<p><b>7. Ročníková práce (zadání)</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prověření vědomostí a dovedností (souhrn učiva)</li> </ul>

**Učebnice:** Nutsch, W. a kolektiv: Příručka pro truhláře, Sobotáles, 1999  
Křupalová, : Nauka o materiálech pro 1. a 2. ročník SOU učebního oboru truhlář,  
Sobotáles, 2008  
Blanc, G.: Dřevo od A do Z, Rebo, 2006

## **Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma studia: denní**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 4 (1-1-1-1)**

**Celkový počet hodin za studium: 129 ( 33-33-33-30)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

### **Pojetí vyučovacího předmětu:**

#### **a) Obecné cíle vyučovacího předmět**

Učivo předmětu uměleckořemeslné zpracování dřeva poskytuje žákům odborné vědomosti o svébytnosti uměleckořemeslném zpracování dřeva v jednotlivých obdobích historického vývoje a dalších materiálů používaných na výrobu nábytku a konzervátorských, restaurátorských a zdobných technikách a základních technikách oprav uměleckořemeslných výrobků. Žáci jsou vedeni k osvojení obecných poznatků historie výtvarné kultury a umění a řemesla v daném období a ve vztahu s konkrétní charakteristikou řemesla v daném období a ve vztahu k rozvoji techniky, k používaným materiálům v jednotlivých obdobích.

#### **b) Charakteristika učiva**

Předmět seznamuje s historickým vývojem nábytkové tvorby a zpracování dřeva i dalších materiálů s technologickými postupy oprav prováděných při výrobě, restaurování a konzervování nábytku. Učivo předmětu je rovnoměrně rozděleno do všech čtyřech ročníků do několika tematických celků. Je to popis vlastností používaných materiálů, historický vývoj nábytkového umění od starověku po současnost, zdobné techniky, opravy, konzervace a restaurování. Předmět je součástí závěrečné maturitní zkoušky.

#### **c) Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí**

Vzdělávacím cílem je připravit odborníky v daném uměleckořemeslném oboru na samostatnou práci. Žáci jsou postupně vedeni k samotnému získávání informací v průběhu studia s cílem využívat získávané informace v dalších odborných předmětech. Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- používali odbornou terminologii a byli schopni využívat získaných poznatků, pojmů a pravidel a principů při řešení praktických úkolů
- vyhledávali potřebné informace z literatury
- přistupovali k práci zodpovědně a tvořivým způsobem
- ovládali základy nábytkové tvorby a uměli je využít získaných poznatků

#### **d) Pojetí výuky**

Základem je výklad s použitím literatury, vzorků, příkladů z praxe, diskuse na příslušné téma a včetně využití poznatků z exkurzí a podle zásad názornosti, přiměřenosti a trvalosti. Výuka zvyšuje uměleckořemeslné citění, vztah k technice k technologii zpracování dřeva a dalších materiálů a umožňuje zvýšení sebevědomí a pocitu vlastní prospěšnosti při úspěšném zvládnutí zhotovení uměleckořemeslného výrobku, nebo provádění restaurátorské a konzervátorské činnosti.

#### **k) Hodnocení výsledků žáků**

Kritéria pro hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ a ZŠ, Oselce. Žáci jsou klasifikováni průběžně na základě ústního a písemného ověřování znalostí. Hlavní důraz je kladen na písemné ověřování znalostí. Při klasifikaci bere vyučující v úvahu chápání učiva v návaznosti na širší souvislost a pochopení teoretických znalostí pro řešení praktických problémů.

## Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat

Klíčové kompetence:

**Komunikativní kompetence** – své znalosti formulovat srozumitelně, zdůvodnit své názory, při diskusi umět odborně reagovat na názory druhých.

**Personální kompetence** – využívat k učení zkušenosti vyučujících a spolužáků a volit vhodné vlastní způsoby učení.

**Sociální kompetence** - pracovat samostatně a plnit svědomitě úkoly.

**Aplikovat (matematické) postupy** – používat správné pojmy a volit postupy na základě získaných teoretických znalostí.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění** – vytvářet a získat pozitivní vztah k práci.

Průřezová témata:

**Občan v demokratické společnosti** – vést žáky k vyjádření svého postoje a přiměřené míře sebevědomí a odolnosti proti myšlenkové manipulaci.

**Člověk a svět práce** – vést žáky k uvědomění si významu neustálého vzdělávání pro život, k zodpovědnosti za sebe a motivovat je k aktivnímu životu a vytvářet u nich kladný vztah ke zvolenému oboru.

### Člověk a digitální svět

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

## 1. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
Žák: - vysvětlí význam předmětu	<b>1. Úvod</b>
Žák: - rozezná základní železné a neželezné materiály - vyjmenuje základní železné a neželezné materiály - vysvětlí pojem legování ocelí - vyjmenuje legující prvky a nežádoucí prvky v oceli - popíše rozdílné vlastnosti kovových materiálů - rozezná jednotlivé kovy a jejich slitiny - vyjmenuje možnosti použití jednotlivých kovů - rozezná drahé kovy, jejich slitiny a polotovary, (bílé zlato apod.) - vyjmenuje polotovary drahých kovů - charakterizuje vlastnosti slitin železných a neželezných kovů - charakterizuje vlastnosti a použití jednotlivých kovových materiálů - vyjmenuje slitiny jednotlivých kovů	<b>2. Kovové materiály používané při uměleckořemeslném zpracování nábytku</b> <b>Materiály železné</b> - Oceli a polotovary - Slitiny železa na odlitky a šedá litina a další litiny - Nerez oceli a polotovary - Damascenská ocel na kování <b>Neželezné kovové materiály</b> - Měď - Cín - Bronzy - Zinek - Mosazi, tombaky - Hliník - Slitiny hliníku, duraly - Další kovy <b>Drahé kovy</b> - Zlato - Stříbro - Slitiny drahých kovů

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pozná a určí jednotlivé přírodní nekovové materiály</li> <li>- vysvětlí jejich možné použití a vyjmenuje příklady</li> <li>- popíše jejich zdroje získávání</li> <li>- vysvětlí rozdíl mezi plastem a kompozitem</li> <li>- vysvětlí význam skla a jeho počátky používání</li> <li>- vysvětlí zvláštnosti a použití přírodního kamene</li> </ul>	<p><b>3. Nekovové materiály používané v umělecko řemeslném zpracování nábytku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- <b>Přírodní</b></li> <li>- Kůže, useň</li> <li>- Želvíovina</li> <li>- Slonovina</li> <li>- Kosti</li> <li>- Paroží</li> <li>- Rohovina</li> <li>- Kámen</li> <li>- Ratan</li> <li>- Perleť</li> <li>- Ostatní</li> <li>- <b>Syntetické</b></li> <li>- Plasty</li> <li>- Kompozity</li> <li>- Sklo</li> <li>- Keramika</li> <li>- Syntetická useň</li> </ul>
<p>- Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozlišuje jednotlivé druhy potahového materiálu a uvede počátky jeho používání</li> <li>- popíše vlastnosti potahových materiálů</li> <li>- uvede příklady používání těchto materiálů v historii</li> </ul>	<p><b>4. Čalounické a potahové materiály, výplety</b></p> <p><b>Potahové textilie</b></p> <p><b>Přírodní potahové materiály</b></p> <p><b>Syntetické potahové materiály</b></p>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vyjmenuje jednotlivé materiály pro povrchové úpravy</li> <li>- vyjmenuje vlastnosti jednotlivých materiálů pro povrchové úpravy</li> <li>- vysvětlí princip funkce bělidel</li> <li>- vysvětlí princip funkce mořidel</li> <li>- vysvětlí princip funkce barviv a pigmentů</li> <li>- vysvětlí historický vývoj a použití nátěrových hmot</li> <li>- vysvětlí význam fungicidních a insekticidních ochranných látek</li> <li>- vysvětlí historický vývoj v používání lepidel</li> <li>- vyjmenuje jednotlivé typy lepidel a jejich použití</li> <li>- vysvětlí důvody a účel používání rozpouštědel a ředidel a popíše jejich vlastnosti</li> </ul>	<p><b>5. Materiály pro povrchové úpravy a spojování lepením</b></p> <p><b>Povrchové úpravy</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vosky</li> <li>- Laky, pryskyřice</li> <li>- Tmely a křída</li> <li>- Bělidla a mořidla</li> <li>- Barviva a pigmenty</li> <li>- <b>Nátěrové hmoty</b></li> <li>- Vodou ředitelné</li> <li>- Syntetické</li> <li>- Olejové</li> <li>- Ochranné nátěry</li> <li>- <b>Lepidla (speciální –princip, funkce)</b></li> <li>- Klišová lepidla</li> <li>- Kaseinová lepidla</li> <li>- Dispersní lepidla</li> <li>- Pryskyřice</li> <li>- <b>Rozpouštědla, ředidla a další</b></li> <li>- Přírodní -líh, terpentýn, voda atd.</li> <li>- Syntetické – aceton, syntetické atd.</li> <li>- Ostatní a speciální</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vysvětlí a zdůvodní při používání chemických látek použití OOPP</li> <li>- chápe význam bezpečnosti práce při používání chemických látek</li> <li>- vysvětlí co je to bezpečnostní list pro chemické přípravky</li> </ul>	<p><b>6. Bezpečnost práce při používání chemických látek</b></p>

## 2.ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná provedení a charakteristické znaky z počátků nábytkové tvorby</li> <li>- popíše nábytkovou tvorbu v jednotlivých oblastech</li> <li>- popíše zdobné nábytkové techniky</li> <li>- vyjmenuje používané nářadí, stroje a materiály v tomto období</li> <li>- popíše konstrukci a výrobní technologie</li> <li>- vyjmenuje používané materiály při výrobě nábytku</li> <li>- charakterizuje informace o tvorbě a způsobech jejich získávání z tohoto z tohoto období</li> </ul>	<p><b>2. Zpracování dřeva v období starověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- O prvopočátcích tvorby nábytku</li> <li>- Nábytkové umění starověké Mezopotámie.</li> <li>- Nábytkové umění starověkého Egypt</li> <li>- Historie krétského nábytku</li> <li>- Historie starověkého řeckého nábytkového umění</li> <li>- Etruské nábytkové umění</li> <li>- Nábytkové umění starověkého Říma</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná provedení a charakteristické znaky středověkého nábytku</li> <li>- popíše nábytkovou tvorbu v jednotlivých oblastech</li> <li>- popíše zdobné nábytkové techniky</li> <li>- vyjmenuje používané nářadí a stroje a materiály v tomto období</li> <li>- popíše konstrukci a výrobní technologie</li> <li>- vyjmenuje používané materiály při výrobě nábytku</li> <li>- charakterizuje informace o tvorbě a způsobech jejich získávání v tomto z tohoto období</li> </ul>	<p><b>3. Zpracování dřeva v období středověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Nábytek počátku středověku</li> <li>- Románské nábytkové umění</li> <li>- Gotické nábytkové umění – vynález vodní pily</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozezná provedení a charakteristické znaky středověkého nábytku</li> <li>- popíše nábytkovou tvorbu v jednotlivých oblastech</li> <li>- vysvětlí počátek vzniku tradic výrobců v některých oblastech</li> <li>- popíše zdobné nábytkové techniky</li> <li>- vyjmenuje používané nářadí a stroje a materiály</li> </ul>	<p><b>4. Zpracování dřeva v období novověku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Historie nábytkového umění renesance</li> <li>- Nábytkové umění baroka</li> <li>- Nábytkové umění sluhu Ludvíka XIV</li> <li>- Nábytkové umění rokoka</li> <li>- Anglické nábytkové umění</li> <li>- Americký nábytek v počátku kolonizace</li> <li>- Nábytkové umění sluhu Ludvíka XVI</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
v tomto období - popíše konstrukci a výrobní technologie - vyjmenuje používané materiály při výrobě nábytku - charakterizuje informace o tvorbě a způsobech jejich získávání z tohoto z tohoto období	a přechod ke klasicismu - Nábytková tvorby klasicismu a o stylu, který je nazýván copovým - Nábytkové umění a Francouzská revoluce - Nábytkové umění empiru

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<b>Žák:</b> - rozezná provedení a charakteristické znaky v tomto období - popíše nábytkovou tvorbu v jednotlivých oblastech - popíše zdobné nábytkové techniky v tomto období - popíše nábytkovou tvorbu v jednotlivých oblastech - popíše zdobné nábytkové techniky - vyjmenuje používané nářadí a stroje a materiály v tomto období - popíše konstrukci a výrobní technologie - vyjmenuje používané materiály při výrobě nábytku - charakterizuje informace o tvorbě a způsobech jejich získávání v tomto z tohoto období - chápe a popíše u nás a ve světě nábytkovou tvorbu ve vztahu k vývoji uměleckých směrů - vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé významné tvůrce nábytku u nás a ve světě - vyjmenuje a popíše jednotlivé významné výrobce nábytku u nás a ve světě	<b>2. Zpracování dřeva v obdob novověku</b> - Lidový nábytek - Nábytek a nábytkové umění v období biedermaeiru - Michael Thonet a ohýbaný hranolek dřeva - Nábytková tvorba v období druhé poloviny 19. století - Art and draft – umění řemesla a tvorba nábytku - Nábytkové umění secese - Česká moderna a nábytkové umění - Český kubismus a tvorba nábytku - Tvorba nábytku a český rondokubismus - Styl Art deco a tvorba nábytku - L' Esprint nouveau, purismus, Le Corbusierovi a tvorbě nábytku - Bauhaus a tvorba nábytku - Mašinstická estetika a hutí De Stijl - Tvorba nábytku v období první československé republiky - Česká nábytková tvorba a funkcionalismus - Nábytková tvorba v USA před druhou světovou válkou - Tvorba nábytku v době druhé světové války - Nábytková tvorba po druhé světové válce - Nábytek šedesátých let, bruselský styl a heslo „Méně je nuda“ - Tvorba nábytku pod heslem „Méně je nuda anebo „Možné je všechno“

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- pochopí význam zákona o státní památkové péči</li><li>- vysvětlí co je KP, NKP a seznam KP a NKP a zařazování do seznamu</li><li>- vysvětlí principy kodexu restaurátora a konzervátora a jejich odpovědnost</li><li>- vysvětlí kdo vede evidenci restaurátorů a proč</li><li>- vysvětlí rozdíl mezi konzervací a restaurováním</li><li>- chápe problémy při zpracování postupu restaurátora</li><li>- uvědomuje si důsledky zvoleného postupu při restaurátorském zásahu</li><li>- pochopí nutnost vedení dokumentace o zásazích</li><li>- vysvětlí příčiny jednotlivých poškození uměleckých děl ze dřeva a zdobných technik a jejich důsledky</li></ul>	<p><b>2. Konzervátorské s restaurátorské techniky</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Úvod do problematiky</li><li>- Zákon o státní památkové péči a předpisy o restaurování</li><li>- Význam zachování kulturních a historických památek, odpovědnost restaurátora</li><li>- Konzervace a restaurování – vymezení pojmů, členění, účel, základní orientace</li><li>- Historický mobiliář, historické nářadí a náčiní</li><li>- Pracovní postup restaurátora</li><li>- Poškození uměleckých děl ze dřeva a jejich příčiny, charakteristický projev jednotlivých druhů poškození, příčina a důsledky</li><li>- Restaurování děl z čistého dřeva – použité materiály, receptury a postupy prací</li><li>- Předměty vykládané dřevem, kovem, kostí a dalšími materiály</li><li>- Předměty zlacené, druhy zlacení a postupy</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- vyjmenuje způsoby a možnosti zdobných technik</li><li>- popíše techniky provádění zdobných technik</li><li>- vyjmenuje technologické postupy pro jednotlivé zdobné techniky</li></ul>	<p><b>3. Zdobné techniky</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Řezba</li><li>- Zlacení</li><li>- Vykládání nábytku a výrobků ze dřeva</li><li>- Tmely a tmelová technika</li><li>- Malba a laky</li><li>- Kombinované techniky</li><li>- Chebská technika</li><li>- Ostatní zdobné techniky</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- chápe význam oprav</li><li>- popíše techniky oprav</li><li>- stanoví technologický postup jednotlivých druhů oprav</li><li>- chápe obtížnost a problémy při provádění oprav</li><li>- popíše odpovídající vhodné materiály při provádění oprav</li></ul>	<p><b>4. Opravy</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Opravy korpusů a konstrukcí</li><li>- Opravy vadných spojů</li><li>- Opravy prasklin</li><li>- Opravy vydrolených částí</li><li>- Opravy povrchových vad</li><li>- Opravy řezeb, zlacení, inkrustace, intarzie a taušírování</li><li>- Opravy typu Boulle, benátské techniky, tmelové techniky, laků, kombinovaných technik, vypalování a připalování</li></ul>

#### Učebnice a literatura:

Stanislav Dlabal: Nábytkové umění

E. Medková, A. Bohmannová: Starožitný nábytek

William Cook: Restaurování a opravy nábytku

Petr Brunecký: Dějiny a bydlení

T. Wohrlin: Nábytkové slohy

Cimburek a kol.: Dějiny nábytkové tvorby I, II, III

D. Karasová: Dějiny nábytkové tvorby IV

## **Technologické cvičení**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma vzdělání: denní**

**Celkový počet hodin za studium týdně: 3 ( 0-0-1,5-1,5)**

**Celkový počet hodin za studium: 94,5 (0-0-49,5-45)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

### **Pojetí vyučovacího předmětu**

#### **Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Obecným cílem předmětu je naučit žáky zpracovávat kompletní technickou dokumentaci k uměleckořemeslným výrobkům daného oboru. Učivo předmětu technologické cvičení postupně naučí žáky vypracovávat jednotlivé části technické dokumentace ve specializaci práce truhlářské. V předmětu technologické cvičení vyučující dbá na využití získaných poznatků z předcházející výuky odborných předmětů. Zejména se jedná o předměty technologie, technické kreslení, uměleckořemeslné zpracování dřeva, kreslení a modelování, dějiny výtvarné kultury, a ekonomika, ale i o dovednosti získané v mimoškolní činnosti (kroužku) fotografování.

Obsah předmětu je tvořen tak, aby získané vědomosti a dovednosti poskytli žákům schopnost umět učivo aplikovat.

### **Charakteristika učiva**

Náplní předmětu je zpracování souborných prací. Souborné práce mají za úkol komplexně řešit problémy konstrukční, technologické, materiálové, slohové, estetické a ekonomické a samozřejmě prohlubují znalosti žáků z jednotlivých odborných předmětů. Úspěšné zvládnutí předmětu technologické cvičení je pro absolventa oboru zcela nezbytné. Schopnost samostatného vypracování technické cvičení patří mezi nejdůležitější dovednosti umožňující naplnění obecných cílů studijního oboru. Při výuce je kladen důraz na mezipředmětové vtahy odborných předmětů a poznatky z odborného výcviku, a také na aplikaci v praxi. Rozsah souborných prací je takový, že se požaduje i jejich domácí zpracování. Počet zadávaných prací závisí na jejich rozsahu. Náměty konkrétních uměleckořemeslných děl pro souborné práce jsou žákům zadávány nebo žáci sami předkládají své připravené návrhy, ze kterých vyučující jeden vybere k následné realizaci. Vlastní návrhy žáků mohou vycházet z již existujících děl, které žáci vyráběli nebo zpracovávali z předcházejících odborných předmětů a odborného výcviku.

Závěrečná práce z předmětu technologické cvičení může být podkladem pro konání praktické maturitní práce, tak si žák prověří úroveň vlastní technické dokumentace.

Učivo je rozděleno do třetího a čtvrtého ročníku, na několik základních tematických celků a vypracují jednu cvičnou soubornou práci pod přímým vedením vyučujícího a tři souborné práce, které žáci vypracují samostatně. Pro názornější výuku jsou vyučovací hodiny spojeny do dvouhodinových bloků.

### **Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí**

Vzdělávacím cílem předmětu je připravit odborníky v daném uměleckořemeslném oboru na samostatnou práci při vypracování technické dokumentace. Žáci jsou vedeni k tvůrčí a přesné práci a k samostatnému získávání informací. V průběhu studia předmětu se žáci postupně naučí vypracovávat jednotlivé části technické dokumentace, které budou tvořit provázaný a komplexní materiál sloužící k jednoznačnému zhotovení daného výrobku. Jedná se převážně o přípravu dokumentace pro zhotovení kopií nebo replik historického nábytku, oken, dveří, zdobných prvků ze dřeva a základního čalounění, nebo dokumentaci pro jejich restaurování, eventuálně i vlastní návrhy nábytku, řezeb a uměleckořemeslných výrobků ze dřeva.

### **Výuka se směřuje k tomu, aby žáci:**

- používali odbornou terminologii a byli schopni využívat obecných poznatků, pojmů, pravidel a principů při řešení praktických úkolů,
- vyhledávali potřebné technické informace z tabulek a norem,
- přistupovali k práci tvořivým způsobem,
- ovládali základy technické estetiky a uměli je aplikovat
- pracovali s návrhy a technickou dokumentací
- využívali základní počítačové aplikace.

### **Výukové strategie (pojetí výuky)**

Pojetí vyučování je dáno vztahem odborně teoretické a odborně praktické složky vyučovacího předmětu. Výklad a cvičení jsou organicky začleněny do struktury vyučovací hodiny. K doplnění teoretického výkladu se používají vhodné výkresy, fotografie, modely a audiovizuální technika. Vyučování je doprovázeno prací v terénu, exkurzemi, návštěvami výstav a podobně. Při zpracování závěrečné souborné práce, která může být podkladem pro praktickou část maturitní práce, žáci spolupracují s vyučujícími dalších odborných předmětů, např. technologie, odborný výcvik, kreslení a modelování apod. Rozsah práce je jasně formulován včetně formální stránky, průběhu kontrol a termínu odevzdání. Žáci při zpracování využívají základní počítačové aplikace. Technické výkresy musí být vypracovány dle platných norem.

### **Hodnocení výsledků žáků**

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ a ZŠ Oselce.

Žáci jsou klasifikováni na základě vypracovaných a odevzdaných souborných prací v řádném termínu. Souborné práce se využívají pro klasifikaci v plném rozsahu. Při klasifikaci bere vyučující v úvahu zejména konstrukční stránku, výtvarnou složku práce, hlediska technologie, materiálů, úroveň technického kreslení, grafickou úpravu čistotu slohu, zodpovědnost a průběžnou aktivitu žáků při zpracovávání. Součástí hodnocení je obhajoba dané práce v rámci třídy.

### **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**

Klíčové kompetence:

**Komunikativní kompetence** - formulovat své znalosti srozumitelně, pozorně naslouchat, účastnit se diskusí, zdůvodnit své názory, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat.

**Personální kompetence** - využívat k učení zkušenosti vyučujících a spolužáků, volit vhodné techniky učení.

**Sociální kompetence** - pracovat samostatně i v týmu, podílet se na realizaci společných projektů, plnit odpovědně úkoly.

**Aplikovat matematické postupy** – používat správně pojmy, zvolit správně odpovídající matematické (aritmetické a geometrické) postupy.

**Kompetence k pracovnímu uplatnění** – získat pozitivní vztah k povolání a k práci.

Průřezová témata:

**Občan v demokratické společnosti** – aby žáci při řešení jednotlivých úkolů vyjádřili svůj postoj, měli vhodnou míru sebevědomí a odolávali myšlenkové manipulaci.

**Člověk a svět práce** – formou diskusí, dialogů, besed a samostatných prací vést žáky k uvědomění si významu vzdělávání pro život, zodpovědnosti za svůj život, motivovat tak žáky k aktivnímu životu a podporovat jejich kladný vztah ke zvolenému oboru.

### **Člověk a digitální svět**

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

### Přehled tematických celků a doporučený počet hodin pro jednotlivá témata

Tematický celek	3. ročník	4. ročník
Úvod do předmětu	1	-
Součásti technické dokumentace	15	15
Způsoby zpracování školních souborných prací	10	10
Souborné práce	23,5	20
<b>Cekem hodin</b>	<b>49,5</b>	<b>45</b>

### 3. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- žák vysvětlí význam technické dokumentace a použití v praxi, volí vhodné pomůcky a literaturu;</li> </ul>	<p><b>1. Úvod do předmětu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- význam a úkol technické dokumentace</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- má přehled o jednotlivých součástech technické dokumentace, které zpracovává dle platných norem a pravidel</li> </ul>	<p><b>2. Součásti technické dokumentace</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- záměr práce (popis, skica, fotodokumentace, výtvarný návrh apod.)</li> <li>- technická zpráva (návrh restaurování, popis konstrukce, materiál apod.)</li> <li>- výkresová dokumentace, šablony</li> <li>- kusovník, soupis dílců</li> <li>- kalkulace</li> <li>- prameny a použitá literatura</li> <li>- model 1:10 nebo 1:5</li> <li>- cvičná práce (technická dokumentace) téma volí vyučující z níže uvedených možností souborných prací</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vypracuje cvičnou technickou dokumentaci (pod vedením vyučujícího)</li> <li>- využívá znalostí a dovedností získaných v ostatních odborných předmětech a odborném výcviku</li> <li>- pracuje se základními aplikačními programy CAD/CAM</li> </ul>	<p><b>3. Způsoby zpracování školních souborných prací</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- návaznost na odbornou a praktickou část výuky</li> <li>- návaznost na praktickou část maturitní zkoušky</li> </ul>
<p><b>Žák:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- má přehled o technologických postupech a technikách používaných v oboru</li> <li>- posoudí a určí vhodnost technologických postupů a technik pro dané pracovní operace;</li> <li>- připraví výrobu konkrétní repliky nebo kopie historického předmětu</li> <li>- připraví výrobu uměleckořemeslného výrobku podle vlastního návrhu;</li> <li>- zpracuje technickou dokumentaci</li> <li>- pracuje se základními aplikačními programy CAD/CAM</li> </ul>	<p><b>4. Souborné práce</b></p> <p>Témata souborných prací</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- historický nebo moderní objekt</li> <li>- replika nebo kopie historického nábytku</li> <li>- soudobý nábytek s náročnými řemeslnými detaily (vlastní návrh)</li> <li>- restaurování nábytku nebo uměleckořemeslného výrobku ze dřeva</li> <li>- slohová okna a dveře v konkrétním objektu</li> </ul> <p>Žáci vypracují jednu soubornou práci dle výběru vyučujícího z výše uvedených témat.</p>

#### 4. ročník

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- má přehled o jednotlivých součástech technické dokumentace, které zpracovává dle platných norem a pravidel</li></ul>	<p><b>1. Součásti technické dokumentace - (opakování)</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- záměr práce (popis, skica, fotodokumentace, výtvarný návrh apod.)</li><li>- technická zpráva (návrh restaurování, popis konstrukce, materiál apod.)</li><li>- výkresová dokumentace, šablony</li><li>- kusovník, soupis dílců</li><li>- kalkulace</li><li>- prameny a použitá literatura</li><li>- model 1:10 nebo 1:5</li><li>- cvičná práce (technická dokumentace) téma volí vyučující z níže uvedených možností souborných prací</li></ul>
<p>Žák: vypracuje cvičnou technickou dokumentaci (pod vedením vyučujícího)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- využívá znalostí a dovedností získaných v ostatních odborných předmětech a odborném výcviku</li><li>- pracuje se základními aplikačními programy CAD/CAM</li></ul>	<p><b>2. Způsoby zpracování školních souborných prací (opakování)</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>- návaznost na odbornou a praktickou část výuky</li><li>- návaznost na praktickou část maturitní zkoušky</li></ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- má přehled o technologických postupech a technikách používaných v oboru</li><li>- posoudí a určí vhodnost technologických postupů a technik pro dané pracovní operace;</li><li>- připraví výrobu konkrétní repliky nebo kopie historického předmětu</li><li>- připraví výrobu uměleckořemeslného výrobku podle vlastního návrhu;</li><li>- zpracuje technickou dokumentaci</li><li>- pracuje se základními aplikačními programy CAD/CAM</li></ul>	<p><b>3. Souborné práce</b></p> <p>Témata souborných prací</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- historický nebo moderní objekt</li><li>- replika nebo kopie historického nábytku</li><li>- soudobý nábytek s náročnými řemeslnými detaily (vlastní návrh)</li><li>- restaurování nábytku nebo uměleckořemeslného výrobku ze dřeva</li><li>- slohová okna a dveře v konkrétním objektu</li></ul> <p>Žáci vypracují jednu soubornou práci dle výběru vyučujícího z výše uvedených témat. Tato souborná práce může být podkladem pro maturitní zkoušku z odborného výcviku.</p>

**Učebnice:** Nutsch, W. a kolektiv: Odborné kreslení a základy konstrukce pro truhláře, Sobotáles, 2000  
William Cook: Restaurování a opravy nábytku, REBO Productions,  
Marek Minář: Řezbářství, GRADA; Encyklopedie práce se dřevem, COLUMBUS,  
Národní ústav památkové péče: Struktura a náležitosti restaurátorské zprávy, metodické vyjádření.

**Střední škola a Základní škola, Oselce**  
**Učební osnova vyučovacího předmětu**

**Odborný výcvik**

**Název školního vzdělávacího programu: 82-51-L/02 Uměleckořemeslné zpracování dřeva**

**Forma vzdělání: denní**

**Zaměření oboru: práce truhlářské**

**Celkový počet hodin za dobu vzdělávání: 1798,5 (297-462-544,5-495)**

**Celkový počet hodin týdně za dobu vzdělávání: 56 (9-14-16,5-16,5)**

**Platnost od: 1. 9. 2025**

**Pojetí vyučovacího předmětu**

**Obecný cíl vyučovacího předmětu**

Učivo předmětu odborný výcvik poskytuje žákům znalost komplexu dovedností a řemeslných zručností při uměleckořemeslném zpracování dřeva a výrobě slohových výrobků ze dřeva zaměřeného na nábytkářskou a stavebně truhlářskou výrobu. Učitel odborného výcviku vede žáky ke spojení všech teoretických znalostí při konkrétních pracích a postupech uměleckořemeslné výroby ze dřeva. Obecným cílem předmětu je naučit žáky ovládat pracovní postupy při realizaci uměleckořemeslných výrobků ze dřeva a seznámit je s opravami a restaurováním těchto výrobků.

**Charakteristika učiva**

Učivo vyučovacího předmětu odborný výcvik přímo navazuje na znalosti a dovednosti žáků získaných v předmětech technická cvičení, technologie, konstrukce, uměleckořemeslné zpracování dřeva, výrobní zařízení a materiály. Dále využívá poznatků a podpůrný vztah k dalším odborným předmětům, zejména ke kreslení a modelování, dějinám výtvarné kultury i ekonomice. Učivo je rozděleno do čtyř ročníků a na několik tematických celků. Sled tematických celků a hloubka učiva je přizpůsobena potřebám studijního zaměření a požadavků praxe. Kapitoly tematických celků tvoří výchozí podklad pro prohloubení obsahu učebních osnov ostatních odborných předmětů zvláště předmětu technologie. Z hlediska klíčových dovedností se předmět podílí s ostatními odbornými předměty na získání jednotlivých kategorií dovedností na odpovídající úrovni vzdělávání.

Předmět je vyučován ve školním zařízení - dílnách. Součástí výuky odborného výcviku je realizace odborné praxe, kterou žáci absolvují v reálném prostředí (restaurátorské dílny apod.). Odborná praxe je začleněna do výuky druhého (2 týdny) a třetího (2 týdny) ročníku, vždy v druhém pololetí daného ročníku. Odborná praxe se organizuje v souladu s platnými právními předpisy.

**Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí**

Vzdělávací cíle odborného výcviku jako nosného odborného předmětu spočívá v dovednostech, zručnostech a získávání návyků žáků ovládat samostatně realizaci správných pracovních postupů ručního opracování dřeva, přípravy materiálů a polotovarů pro výrobu, konstrukčního spojování dřeva, schopnosti využívat strojů, zařízení, ručního elektrického nářadí a dalšího nářadí pro zpracování dřeva a jeho uměleckořemeslné ztvárnění, provádět běžnou údržbu a ošetřování strojů a zařízení, ovládat realizaci ručních prací při výrobě uměleckořemeslných výrobků ze dřeva včetně jeho povrchových úprav, montáže a jednoduchých oprav těchto výrobků, ovládat realizaci správného zařazení speciálních technik uměleckořemeslného ztvárnění výrobků ze dřeva do pracovních postupů a to vše při správném používání osobních ochranných pomůcek a dodržování zásad bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a protipožární ochraně s celkovou realizací zásad péče o životní prostředí. Specifické cíle pro zaměření práce truhlářské spočívá v dalších dovednostech a řemeslných zručnostech žáků realizovat výrobu uměleckořemeslně ztvárněného nábytku a částečně stavebně truhlářských výrobků včetně historických kopií.

### **Výuka se směřuje k tomu, aby žáci:**

- dodržovali technické normy technologické postupy a postupy speciálních (historických) technik;
- usilovali o hospodárnost výroby, neplýtvali materiálem a energií;
- sledovali technický pokrok a vnášeli jeho výsledky do praxe;
- si vážili své práce i práce druhých.

### **Výukové strategie (pojetí výuky)**

Pojetí výuky je dané odborně praktickým charakterem učiva. Výuka probíhá při zachování nejdůležitějších pedagogických zásad, zejména zásady názornosti, přiměřenosti a trvalosti. Jednotlivé skupiny s maximálním počtem dvanácti žáků mají jako základní pracoviště rukodílny a strojovny na truhlářské dílně školy, v nichž jsou vytvořeny optimální hygienické a bezpečnostní podmínky dle platných předpisů a doporučení. Na začátku každého ročníku jsou žáci proškoleni a přezkoušeni ze zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární ochrany. Nejpodstatnější zásady předchozích předpisů se uvádí na začátku každého tematického celku a stručně také při zahájení práce na každém novém pracovišti, přičemž se zdůrazní i případnou nutnost použití osobních ochranných pomůcek. Při výuce využívá učitel konkrétní materiály pro výrobu, dokumentaci a další pomůcky dle probíraného učiva. Při nácviku pracovních úkonů koná učitel vždy dozor nad žáky ve skupině. Při procvičování formou samostatné práce na vhodné produktivní činnosti učitel koná dozor jen v případech, je-li to vyžadováno platnými předpisy. Vždy je však vyloučena statická námaha a nepřirozené pracovní polohy. Do každého ročníku studia je zařazena souborná práce a v posledním ročníku je zařazena příprava a vykonání praktické maturitní práce z odborného výcviku.

K výraznému zvýšení názornosti výuky a plnění učební osnovy odborného výcviku přispívají také exkurze, návštěvy výstav a konání souvislé řízené odborné praxe u firem na základě platných předpisů a uzavřených smluv.

V předmětu převažuje výuka formou praktického provádění činností ověřujících znalosti získané ve výuce ostatních odborných předmětů. Důraz je kladen na osvojení si vhodných pracovních návyků a postojů, na samostatnost a iniciativu žáků.

Žák pracuje podle instruktáže vyučujícího, využívá odbornou literaturu, technické výkresy, pracovní postupy a počítačové informační technologie.

### **Hodnocení výsledků žáků**

Kritéria hodnocení vychází z Klasifikačního řádu SŠ Oselce.

Při hodnocení žáků je kladen důraz na:

- dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygienu práce a požární prevenci;
- schopnost aplikovat teoretické znalosti v praxi;
- na hloubku porozumění učivu;
- na samostatnost při řešení úkolů, s ohledem na ekonomické a ekologické aspekty.

### **Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikace průřezových témat**

Vyučovací předmět se podílí zejména na rozvoji klíčových kompetencí:

- řešení problémů (žák je schopen samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy);
- komunikativních - žák formuluje své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné, elektronické i grafické podobě, jazykově správně, při dodržení norem a technologických postupů;
- personální a sociální - žák se učí, efektivně pracovat, využívat získaných pracovních návyků a zkušeností jiných lidí, přijímat kritiku a hodnocení své práce, vyhodnocovat dosažené výsledky;
- pracovního uplatnění - žák má přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, připravuje se být schopen adaptace na měnící se pracovní podmínky, sleduje nové trendy a technologie v oboru;
- matematické - žák se učí při řešení praktických úkolů aplikovat základní matematické postupy;
- využití prostředků informační a komunikační technologie - žák se učí využívat aplikační software při přípravě výroby daného výrobku.

**Uplatnění průřezových témat:**

- člověk a životní prostředí (dodržování efektivního provozu výroby, maximální výtěžnost materiálů, ekologická likvidace odpadů)
- člověk a svět práce (znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání)
- **člověk a digitální svět** (cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů). V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

**Přehled tematických celků a doporučený počet hodin pro jednotlivá témata**

Tematický celek	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Úvod do předmětu	1	-	-	-
BOZP, PO a hygiena práce	1	1	1	1
Příprava a organizace pracoviště	1	-	-	-
Skládování a technologická příprava dřeva	3	-	-	-
Ruční zpracování materiálů	12	-	-	-
Konstrukční spojování dřeva	14	-	-	-
Lepení a klížení	2	2	-	-
Sesazování dých, dýchování a lisování	8	-	-	-
Umělé vysoušení řeziva	-	2	-	-
Výroba polotovarů a další způsoby lepení	-	4	-	-
Základní postupy realizace zdobných technik	-	12	-	-
Zhotovení ornamentální a figurální intarzie a marketerie	-	7	-	-
Základy povrchové úpravy výrobků	-	5	-	-
Povrchové úpravy výrobků	-	-	5	12
Základní strojní obrábění dřeva BOZP, PO	-	7	4	4
Tvarové strojní obrábění dřeva	-	5	4	4
Zhotovení uměleckořemeslných výrobků	-	9	20	20
Seznámení s výrobou a montáží dobových stavebně truhlářských výrobků	-	-	20	-
Montáž nábytkového a stavebního kování	-	-	5	3
Výroba a montáž dobového nábytku	-	-	-	20
Opravy historického nábytku a stavebně truhlářských výrobků	-	-	11	-

<b>Souborné (ročníkové) práce</b>	8	12	13	6
<b>Příprava maturitní práce</b>	-	-	-	5

**Přehled zařazení odborné praxe do jednotlivých ročníků**

	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
<b>Odborná praxe</b>	---	2 týdny	2 týdny	---

**1. ročník**

**Počet hodin celkem 297/33 týdnů**

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dokáže vyjádřit vlastními slovy obsah a důležitost předmětu;</li> </ul>	<p><b>1. Úvod do předmětu</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámení s náplní a formou předmětu</li> <li>- seznámení s pracovištěm</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje ustanovení týkající se BOZP, PO a hygieny práce;</li> <li>- vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajištění BOZP;</li> <li>- poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti;</li> </ul>	<p><b>2. BOZP, PO a hygiena práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracovněprávní problematika BOZP, PO a hygiena práce</li> <li>- školní řád, dílenský řád</li> <li>- první pomoc</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakterizuje zásady fyziologie práce a ergonomie ve vztahu k oboru;</li> </ul>	<p><b>3. Příprava a organizace pracoviště</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracovní prostředí, pomůcky a zařízení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uskladňuje, třídí a ošetřuje řezivo a plošné materiály pro výrobu;</li> <li>- kontroluje, měří a počítá objem (množství) materiálu;</li> <li>- dodržuje zásady skladování materiálů;</li> </ul>	<p><b>4. Skladování a technologická příprava dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy řeziva, dřevin a plošných materiálů</li> <li>- příjem a měření řeziva a plošných materiálů</li> <li>- skladování řeziva a plošných materiálů</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- určí náradí podle funkce a použití;</li> <li>- dokáže udržovat a ukládat náradí v souladu s předpisy BOZP;</li> <li>- volí a používá vhodné druhy pil pro konkrétní pracovní postupy, ovládá ostření a údržbu;</li> <li>- dokáže vytvořit a rýsovat podle šablony, volí vhodné druhy pil;</li> <li>- volí a používá vhodné druhy hoblíků pro konkrétní pracovní postupy, ovládá ostření a údržbu;</li> <li>- volí a používá vhodné druhy dlát pro konkrétní pracovní postupy, ovládá ostření a údržbu;</li> <li>- volí a používá vhodné druhy vrtáků pro konkrétní pracovní postupy, ovládá ostření a údržbu;</li> <li>- volí a používá vhodné druhy pořízů, rašplí a pilníků pro konkrétní pracovní postupy, ovládá jejich údržbu;</li> <li>- volí a používá vhodné druhy škrabek a brusných papírů pro konkrétní pracovní postupy, ovládá ostření a údržbu;</li> <li>- volí a používá vhodné náradí a pracovní postupy ručního obrábění využívaných v truhlářské výrobě;</li> </ul>	<p><b>5. Ruční zpracování materiálů</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozdělení ručního náradí</li> <li>- příprava, ostření a ukládání nástrojů, náradí a pomůcek</li> <li>- řezání</li> <li>- vykružování</li> <li>- hoblování</li> <li>- dlabání</li> <li>- vrtání</li> <li>- opracování dřeva pořízem, rašplí a pilníkem</li> <li>- opracování dřeva škrabkou a brusným papírem</li> <li>- řezání, stříhání, pilování a vrtání kovů</li> <li>- řezání, krájení, pilování a vrtání plastů</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
- volí a používá vhodné nářadí a pracovní postupy ručního obrábění využívaných v truhlářské výrobě;	
- Žák: - řeší samostatný úkol v souladu s pracovními postupy a předpisy BOZP;	<b>6. Souborná práce</b> - prověřování dovedností
Žák: - charakterizuje technologické postupy při výrobě konstrukčních spojů; - volí a používá vhodné nářadí, nástroje a způsoby konstrukčního spojování s ohledem na vlastnosti materiálu a charakter výrobku; - vyrábí historické prvky a spoje	<b>7. Konstrukční spojování dřeva</b> - charakteristika konstrukčního spoje - spoje rohové rámové - spoje rohové korpusové - spoje středové rámové - spoje středové korpusové - rozšiřovací vazba dřeva (spárovka) - prodlužovací vazba dřeva (nekonečný vlys)
Žák: - řeší samostatný úkol v souladu s pracovními postupy a předpisy BOZP;	<b>8. Souborná práce</b> - prověřování dovedností
Žák: - volí a používá vhodné nářadí a pomůcky pro lepení s ohledem na vlastnosti lepeného materiálu, charakter výrobku a vlastnosti lepidla; - volí vhodný druh lepidla dle použitého materiálu a charakteru konstrukčního spoje;	<b>9. Lepení a klížení</b>  - používání nářadí a pomůcek k lepení  - příprava lepidel
Žák: - volí adekvátní pracovní postup při sesazování dýh a dokáže připravit základ pro dýhování i lepidlo dle charakteru výrobku; - třídí a skladuje dýhy a hotové sesazenky dle ČSN; - ručně lisuje a dýhuje plochy dílců včetně olepování hran; - dodržuje ustanovení BOZP, PO, hygieny práce a likvidace nebezpečných odpadů;	<b>10. Sesazování dýh, dýhování a lisování</b> - seznámení s pracovními postupy - třídění a skladování dýh - výběr, řezání a sesazování dýh - příprava základu pro dýhování - příprava lepidel a jejich nanášení - lepení, dýhování a ruční lisování - olepování hran
	<b>11. Využití vědomostí a dovedností</b>

## 2. ročník

Počet hodin celkem 462/33 týdnů

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
Žák: - dodržuje ustanovení týkající se BOZP, PO a hygieny práce; - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti; - při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy BOZP a PO;	<b>1. BOZP, PO a hygiena práce</b> - pracovněprávní problematika BOZP, PO a hygiena práce - první pomoc - Bezpečnost technických zařízení
Žák: - volí správné technologické postupy při umělém	<b>2. Umělé vysoušení řeziva</b> - seznámení s obsluhou jednotlivých druhů

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
sušení dřeva, s ohledem na charakter výroby, kontroluje vlhkost dřeva a skladuje sušené řezivo vhodným způsobem;	sušáren pro umělé sušení dřeva - kontrola vlhkosti - skladování uměle sušeného řeziva
Žák: - zhotovuje polotovary pro výrobu, dbá na jejich hospodárné a ekologické využívání; - vyrábí zakřivené dílce lepením a klížením s ohledem na ekonomickou a ekologickou stránku výroby	<b>3. Výroba polotovarů a další způsoby lepení</b> - výroba spárovek - výroba ráků - výroba zásuvek - lepení a klížení rovných hran a zakřivených tvarů
Žák: - volí vhodné pomůcky a nářadí pro lepení s ohledem na charakter lepených součástí - dodržuje tradiční způsoby lepení a přípravy lepidel včetně úpravy ploch před a po lepení - vyjmenuje a určí nejčastější vady vzniklé při lepení	<b>4. Lepení a klížení</b> - používání nářadí a pomůcek k lepení - způsoby lepení - příprava lepidel - vady způsobené nesprávným pracovním postupem - úprava materiálů po lepení a klížení
Žák: - realizuje vhodnými technologickými postupy základní zdobné techniky nábytku, jako je intarzie, inkrustace, ornamentální a figurální řezba včetně základů čalounických a dekorátérských technik výrobků;	<b>5. Základní postupy realizace zdobných technik</b> - základy výroby intarzií a inkrustací - základy výroby ornamentální a figurální dřevořezby - základy čalounických technik a dekorátérských technik
Žák: - volí, používá a dodržuje technologické postupy dokončování povrchů výrobků; - skladuje a používá nátěrové hmoty v souladu BOZP, PO a hygieny práce;	<b>6. Základy povrchové úpravy výrobků</b> - příprava podkladů a materiálů pro povrchovou úpravu - strojní zařízení pro nanášení povrchové úpravy - pracovní postupy povrchové úpravy
Žák: - řeší samostatný úkol v souladu s pracovními postupy a předpisy BOZP;	<b>7. Souborná práce</b> - prověřování dovedností
Žák: - volí a používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje, stroje a zařízení, bezpečně obsluhuje stroje a zařízení i skupiny strojů; - provádí běžnou údržbu, ošetřování a seřizování strojně-technologického vybavení, udržuje provoz strojů a zařízení v souladu s ekologií; - uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování	<b>8. Základní strojní obrábění dřeva BOZP, PO</b> - kotoučové pily - pásové pily - rovinné frézky - tvarovací frézky - vrtačky a dlabačky - soustruhy - brusky - ruční elektrické strojky
Žák: - zhotoví ornamentální a figurální intarzii a marketerii, včetně přípravy dých, námětu a přenesení na materiál, úpravy ploch před a po klížení - dodržuje tradiční postupy při řezání a klížení intarzií a inkrustací	<b>9. Zhotovení ornamentální a figurální intarzie a marketerie</b> - příprava dých - námět intarzie a jeho přenesení na materiál podle výkresu - řezání nožem a pilou, klížení intarzií - úpravy před dokončovacími pracemi

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<ul style="list-style-type: none"> <li>- volí vhodný postup při používání jednotlivých druhů materiálů, včetně kovů, želvoviny, perletě apod.</li> <li>- provádí jednoduché opravy intarzií a marketerií</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámení s vykládáním kovů, perletě, želvoviny a slonoviny</li> <li>- postupy při používání jednotlivých materiálů</li> <li>- inkrustace</li> <li>- opravy intarzií a marketerií</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhotovuje dobový nábytek s dodržением postupů původních technik výroby;</li> <li>- zhotovuje soudobý nábytek s uměleckořemeslnými prvky s využitím moderních technologií výroby, včetně imitace exotických dřevin pomocí moření</li> </ul>	<p><b>10. Zhotovení uměleckořemeslných výrobků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přimoření domácích dřevin na imitaci exotických dřevin se zachováním kresby</li> <li>- zhotovení dobového výrobku se zachováním starých technik</li> <li>- zhotovení soudobého výrobku s uměleckořemeslnými prvky</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- řeší samostatný úkol v souladu s pracovními postupy a předpisy BOZP;</li> </ul>	<p><b>11. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prověřování dovedností</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá moderních technologií pro tvarové obrábění dřeva</li> <li>- při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy, při práci důsledně používá osobní ochranné pomůcky</li> </ul>	<p><b>12. Tvarové strojní obrábění dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- frézování náročných tvarů – spodní a horní frézka</li> <li>- frézování kopírovací – kopírovací frézky</li> <li>- soustružení náročných tvarů</li> </ul>
	<p><b>13. Využití vědomostí a dovedností</b></p>

### 3. ročník

Počet hodin celkem 561/33 týdnů

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje ustanovení týkající se BOZP, PO a hygieny práce;</li> <li>- poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti;</li> <li>- při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy BOZP a PO;</li> </ul>	<p><b>1. BOZP, PO a hygiena práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracovněprávní problematika BOZP, PO a hygiena práce</li> <li>- první pomoc</li> <li>- bezpečnost technických zařízení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- volí a používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje, stroje a zařízení, bezpečně obsluhuje stroje a zařízení i skupiny strojů;</li> <li>- provádí běžnou údržbu, ošetřování a seřizování strojně-technologického vybavení, udržuje provoz strojů a zařízení v souladu s ekologií;</li> <li>- uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování</li> </ul>	<p><b>2. Základní strojní obrábění dřeva BOZP, PO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kotoučové pily</li> <li>- pásové pily</li> <li>- rovinné frézky</li> <li>- tvarovací frézky</li> <li>- vrtačky a dlabačky</li> <li>- soustruhy</li> <li>- brusky</li> <li>- ruční elektrické strojky</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá moderních technologií pro tvarové obrábění dřeva</li> <li>- při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů</li> </ul>	<p><b>3. Tvarové strojní obrábění dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- frézování náročných tvarů – spodní a horní frézka</li> <li>- frézování kopírovací – kopírovací frézky</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy, při práci důsledně používá osobní ochranné pomůcky	- soustružení náročných tvarů
Žák: - volí, používá a dodržuje tradiční technologické postupy výroby stavebně truhlářských výrobků, polotovarů a doplňků, dbá na soulad jednotlivých etap pracovního postupu a na přesnost provedení;	<b>4. Seznámení s výrobou a montáží dobových stavebně truhlářských výrobků</b> - okna - dveře - schody - podlahy a obložení stěn a stropů - ostatní stavebně truhlářské výrobky
Žák: - zvolí vhodný druh kování a provede jeho osazení dle charakteru výrobku	<b>5. Montáž nábytkového a stavebního kování</b> - rozdělení, výběr a úprava kování - osazení stavebního kování - osazení nábytkového kování - způsoby osazení
Žák: řeší samostatný úkol v souladu s pracovními postupy a předpisy BOZP;	<b>6. Souborná práce</b> - prověřování dovedností
Žák: - volí, používá a dodržuje tradiční technologické postupy dokončování povrchů výrobků; - skladuje a používá nátěrové hmoty v souladu BOZP, PO a hygieny práce; - dodržuje postupy původních technik povrchové úpravy výrobků;	<b>7. Povrchové úpravy výrobků</b> - seznámení s výrobním zařízením - používání různých druhů povrchových úprav, pracovní postupy - příprava dílců a výrobků k povrchové úpravě - příprava tmelu, tmelení a broušení - moření – používání materiálů a pracovní postupy - vymývání a bělení dřeva – používání materiálů a pracovní postupy - voskování - pískování - vypalování, leptání - barvení - nanášení laků, stříkání, máčení a polévání - leštění a lakování
Žák: - provádí opravy dobového nábytku, případně části interiéru na základě zjištěného rozsahu poškození - zpracovává prvotní i následnou dokumentaci ke konkrétní opravě - volí vhodné způsoby konzervování a likvidace odpadů s ohledem na životní prostředí - dodržuje předpisy a požadavky z oblasti památkové péče	<b>8. Opravy historického nábytku a stavebně truhlářských výrobků</b> - předpisy a požadavky z oblasti památkové péče - zjištění rozsahu závad - provádění prvotní i následné dokumentace - odstraňování poškozených částí a jejich výměna při zachování starých technik a původních materiálů - přizpůsobení celkového vzhledu povrchové úpravy - postupy při restaurátorských pracích - odstraňování sekundárních nátěrových vrstev, aplikace rozpouštědel - zhotovení nábrusů nátěrových vrstev na dřevě a jejich vyhodnocení - konzervování bez oprav

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- řeší samostatný úkol v souladu s pracovními postupy a předpisy BOZP;</li> </ul>	<p><b>9. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prověřování dovedností</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhotovuje dobový nábytek s dodržáním postupů původních technik výroby;</li> <li>- zhotovuje soudobý nábytek s uměleckořemeslnými prvky s využitím moderních technologií výroby, včetně imitace exotických dřevin pomocí moření</li> </ul>	<p><b>10. Zhotovení uměleckořemeslných výrobků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přimoření domácích dřevin na imitaci exotických dřevin se zachováním kresby</li> <li>- zhotovení dobového výrobku se zachováním starých technik</li> <li>- zhotovení soudobého výrobku s uměleckořemeslnými prvky</li> </ul>
	<b>11. Využití vědomostí a dovedností</b>

#### 4. ročník

Počet hodin celkem 510/30 týdnů

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- dodržuje ustanovení týkající se BOZP, PO a hygieny práce;</li> <li>- poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti;</li> <li>- při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy;</li> </ul>	<p><b>1. BOZP, PO a hygiena práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- pracovněprávní problematika BOZP, PO a hygiena práce</li> <li>- první pomoc</li> <li>- bezpečnost technických zařízení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- volí a používá vhodné pracovní pomůcky, nástroje, stroje a zařízení, bezpečně obsluhuje stroje a zařízení i skupiny strojů;</li> <li>- provádí běžnou údržbu, ošetřování a seřizování strojně-technologického vybavení, udržuje provoz strojů a zařízení v souladu s ekologií;</li> <li>- uvede základní bezpečnostní požadavky při práci se stroji a zařízeními na pracovišti a dbá na jejich dodržování</li> </ul>	<p><b>2. Základní strojní obrábění dřeva BOZP, PO</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- kotoučové pily</li> <li>- pásové pily</li> <li>- rovinné frézky</li> <li>- tvarovací frézky</li> <li>- vrtačky a dlabačky</li> <li>- soustruhy</li> <li>- brusky</li> <li>- ruční elektrické strojky</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- využívá moderních technologií pro tvarové obrábění dřeva</li> <li>- při obsluze, běžné údržbě a čištění strojů a zařízení postupuje v souladu s předpisy a pracovními postupy, při práci důsledně používá osobní ochranné pomůcky</li> </ul>	<p><b>3. Tvarové strojní obrábění dřeva</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- frézování náročných tvarů – spodní a horní frézka</li> <li>- frézování kopírovací – kopírovací frézky</li> <li>- soustružení náročných tvarů</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- volí, používá a dodržuje tradiční technologické postupy výroby dobového nábytku a doplňků, dbá na soulad jednotlivých etap pracovního postupu a na přesnost provedení</li> <li>- dodržuje postupy původních technik výroby;</li> <li>- zhotovuje kusový nábytek podle výkresové dokumentace a stanoveného technologického postupu</li> </ul>	<p><b>4. Výroba a montáž dobového nábytku</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- výroba úložného (skříňového) nábytku</li> <li>- výroba stolového nábytku</li> <li>- výroba lůžkového nábytku</li> <li>- výroba sedacího nábytku</li> <li>- výroba čalouněného nábytku</li> <li>- výroba doplňkového nábytku a nábytkových systémů</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- volí, používá a dodržuje tradiční technologické</li> </ul>	<p><b>5. Povrchové úpravy výrobků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- seznámení s výrobním zařízením</li> </ul>

Očekávané výstupy z ŠVP	Konkretizované učivo
<p>postupy dokončování povrchů výrobků;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- skladuje a používá nátěrové hmoty v souladu BOZP, PO a hygieny práce;</li> <li>- dodržuje postupy původních technik povrchové úpravy výrobků;</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- používání různých druhů povrchových úprav, pracovní postupy</li> <li>- příprava dílců a výrobků k povrchové úpravě</li> <li>- příprava tmelu, tmelení a broušení</li> <li>- moření – používání materiálů a pracovní postupy</li> <li>- vymývání a bělení dřeva – používání materiálů a pracovní postupy</li> <li>- voskování, vypalování, leptání, barvení, nanášení laků, stříkání, máčení a polévání</li> <li>- pískování</li> <li>- leštění a lakování</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- řeší samostatný úkol v souladu s pracovními postupy a předpisy BOZP;</li> </ul>	<p><b>6. Souborná práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- prověřování dovedností</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zvolí vhodný druh kování a provede jeho osazení dle charakteru výrobku</li> </ul>	<p><b>7. Montáž nábytkového a stavebního kování</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rozdělení, výběr a úprava kování</li> <li>- osazení stavebního kování</li> <li>- osazení nábytkového kování</li> <li>- způsoby osazení</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zhotovuje dobový nábytek s dodržáním postupů původních technik výroby;</li> <li>- zhotovuje soudobý nábytek s uměleckořemeslnými prvky s využitím moderních technologií výroby, včetně imitace exotických dřevin pomocí moření</li> </ul>	<p><b>8. Zhotovení uměleckořemeslných výrobků</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- přimocování domácích dřevin na imitaci exotických dřevin se zachováním kresby</li> <li>- zhotovení dobového výrobku se zachováním starých technik</li> <li>- zhotovení soudobého výrobku s uměleckořemeslnými prvky</li> </ul>
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- samostatně vypracuje technickou dokumentaci, včetně návrhu technologického postupu apod. (dle zadání)</li> <li>- zhotoví polotovary potřebné k výrobě daného výrobku, dle vlastní technické dokumentace</li> </ul>	<p><b>9. Příprava maturitní práce</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- příprava dokumentace</li> <li>- výroba polotovarů</li> </ul>

**Učebnice:** Nutsch, W. a kolektiv: Příručka pro truhláře, Sobotáles, 1999

Nutsch, W. a kolektiv: Odborné kreslení a základy konstrukce pro truhláře, Sobotáles, 2000

Blanc, G.: Dřevo od A do Z, Rebo, 2006

William Cook: Restaurování a opravy nábytku, REBO Productions,

Marek Minář: Lidové řezbářství, GRADA,

Marek Minář: Řezbářství, GRADA,

Helga Becker: Umělecké soustružení dřeva, GRADA,

Encyklopedie práce se dřevem, COLUMBUS

## Odborné klíčové kompetence

### a) Provádět montáže, restaurování, repliky, opravy a zhotovení nových truhlářských prací

- zvládali přípravu a organizaci svého pracoviště;
- volili a používali vhodnou technickou dokumentaci pro daný druh a typ
- četli a orientovali se v technických výkresech a schématech obsažených v technické dokumentaci
- volili vhodné truhlářské materiály a technologický postup jejich zpracování;
- samostatně zhotovovali výrobky podle technické dokumentace;
- zvládli základní technologické operace ručního i strojního obrábění;
- dodržovali zásady hospodárného užívání a ekologické likvidace materiálů po skončení jejich životnosti;
- volili vhodné způsoby uskladnění materiálu;
- ovládali základní úkony při ručním a strojním zpracování technických materiálů včetně jejich přípravy před zpracováním;
- volili a používali stroje, nástroje, zařízení, běžné i speciální montážní nářadí, univerzální i speciální montážní přípravky a pomůcky, pomocná zařízení, ruční mechanizované nářadí a jeho příslušenství;
- stanovili vhodný způsob údržby a ošetření a prováděli jej;
- zpracovávali příjmovou a následnou dokumentaci (např. průběh opravárenských úkonů, základní evidence o vykonané práci, spotřeba materiálů).

### b) Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn. aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si základy a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout.

### c) Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobku nebo služeb, tzn. aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurence schopnosti a dobrého jména podniku, odborné dílny i jednotlivce;
- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana).

### d) Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn. aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí.

### **e) Digitální kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

### **f) Matematické kompetence**

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, efektivně hospodařit s financemi, tzn. že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

## **Očekávané klíčové odborné kompetence absolventa**

- Absolvent zvládá přípravu a organizaci svého pracoviště.
- Volí a používá vhodnou technickou dokumentaci pro daný druh truhlářského výrobku.
- Volí a používá stroje, nástroje, zařízení, běžné i speciální montážní nářadí, univerzální i speciální montážní přípravky a pomůcky, zdvihací a jiná pomocná zařízení, ruční mechanizované nářadí a jeho příslušenství. Využívá moderní stroje i nástroje a současně se orientuje ve starých tradičních truhlářských nástrojích, zvládne jejich opravu, údržbu i výrobu.
- Dodržuje odpovídající a bezpečný technologický postup pro demontáž, opravu a montáž nových i restaurovaných kovářských výrobků
- Stanoví vhodný způsob oprav, restaurování a údržby a ošetření a provádí jej.

## 7. Průřezová témata

Plné znění Minimálního preventivního programu Střední školy Oselce je k dispozici u metodika prevence.

### **Občan v demokratické společnosti**

Výchova k demokratickému občanství vede žáky k chápání významu slov svoboda, demokracie, zásad fungování a zdokonalování demokratické společnosti, k vytvoření postoje a hodnotové orientace. Žák by měl získat dostatečné základy k tomu, aby v osobním životě zaujal místo sebevědomého, aktivního, komunikativního a odpovědného, ale i také sebekritického občana, který si dobře uvědomuje svá občanská práva ve společnosti, ale současně si je vědom povinností vůči společnosti, rodině, zaměstnavateli atd. Žák je schopen zodpovědět si základní otázky o smyslu existence, o světě,

Výchova žákovi napomůže orientovat se mediích, třídít ohromné množství informací, diskutovat o společenských i kontroverzních a citlivých problémech. To všechno předpokládá žákův vstřícný přístup k novým poznatkům, ale současně k poznání historie, společenského vývoje, kulturního odkazu, různých názorových proudů, náboženství, souvislostí, domácí i zahraniční politiky. Současně je žák veden k tomu, aby byl schopen aktivně komunikovat, argumentovat, prosazovat své názory i akceptovat názory jiných.

### **Člověk a životní prostředí**

Téma člověk a životní prostředí vede žáka k tomu, aby si uvědomoval a chápal přírodní a sociální zákonitosti, jevy, procesy v souvislosti s vlivem člověka na přírodu. Žák si musí být vědom odpovědnost vůči sobě, společnosti i celému světu. Přírodu by měl žák vnímat nejen jako základní existenční podmínku života jedince, ale i jako nedílnou součást vesmíru a také omezený zdroj přírodních surovin. Měl by chápat koloběh látek v přírodě, uvědomovat si přírodní zdroje nerostných surovin a také přírodu jako existenčně nutný zdroj výživy lidské populace.

Současně se musí orientovat v množství nebezpečných látek v přírodě, ale i v těch látkách, se kterými pracuje ve svém oboru a jsou pro přírodu i zdraví, život člověka nebezpečné. Trvale udržitelný rozvoj je celoživotním procesem každého jedince.

Žák vliv člověka na životní prostředí, půda klima lokální i světové,

### **Člověk a svět práce**

Hlavním cílem je příprava takového absolventa, který je zdatným jedincem odborné oblasti a díky tomu je schopen se dobře uplatnit na trhu práce i v osobním životě. Toto průřezové téma navazuje na znalosti získané ve všeobecném i odborném vzdělávání i v odborném výcviku. Žák si stanoví a formuje osobní životní priority, vyhledává, třídí a rozhoduje o uplatnění a využití získaných informací. Žáci si musí uvědomit odpovědnost za svůj život, význam vzdělání pro životní profesní úspěšnou kariéru. Prioritou je schopnost se písemně i ústně prezentovat u potencionálních zaměstnavatelů nejen s ohledem na své schopnosti, ale i se zřetelem ke vztahu zaměstnavatel vůči zaměstnanci. Znalost Zákoníku práce je pro každého jedince nutným předpokladem při uzavírání pracovních smluv, pracovní doba, mzda, dohoda o provedení práce. V případě ztráty zaměstnání vyhledá možnosti sociální podpory a možnosti rekvalifikací.

Dalším cílem průřezového tématu Člověk a svět práce je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a měnící se požadavky na pracovníky. Prostřednictvím kariérového vzdělávání si žák osvojí znalosti a především dovednosti pro řízení své kariéry a života (Career Management Skills), které využije pro cílené plánování a odpovědné rozhodování o svém osobním rozvoji, dalším vzdělávání a seberealizaci v profesních záměrech. Zároveň se naučí přijímat změny ve své profesní kariéře jako běžnou součást života.

## **Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu**

Téma Člověk a svět práce přispívá k naplňování cílů vzdělávání zejména rozvojem těchto kompetencí:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů;
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry;
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování;
- vyhledávání a kritické hodnocení kariérových informací;
- komunikační dovednosti a sebe prezentace;
- otevřenost vůči celoživotnímu učení.

### **Uskutečňování tohoto cíle předpokládá:**

- vést žáka k osobní odpovědnosti za vlastní život;
- naučit žáka formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností;
- motivovat žáka k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj;
- seznámit žáka s globalizovaným světem práce a rozvojem pracovních příležitostí;
- naučit žáka vyhledávat v relevantních informačních zdrojích a kriticky posuzovat informace o profesních příležitostech a možnostech dalšího vzdělávání;
- naučit žáka efektivní sebe prezentaci při jednání s potenciálními zaměstnavateli;
- seznámit žáka se základními aspekty pracovního vztahu, právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů i aspekty soukromého podnikání, včetně klíčových právních předpisů;
- představit žákům služby kariérového poradenství a služby zaměstnanosti.

### **Obsah tématu a jeho realizace**

Obsah kariérového vzdělávání je možné rozdělit do několika tematických okruhů:

#### **1. Individuální příprava na pracovní trh**

- sebereflexe ve vztahu k osobním profesním a vzdělávacím plánům, mimoškolním aktivitám, přístupu k učení a studijním výsledkům, schopnostem, vlastnostem i zdravotním předpokladům, vytvoření osobního portfolia dovedností i se zkušenostmi z informálního učení;
- písemná i verbální prezentace v prostředí trhu práce – formy aktivního hledání práce, zpracování žádosti o zaměstnání, formy životopisů a motivačních dopisů a jejich vytvoření, praktická příprava na jednání s potenciálním zaměstnavatelem, přijímací pohovor a výběrové řízení;
- vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení;
- aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

#### **2. Svět vzdělávání**

- význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart;
- formální a neformální vzdělávací příležitosti, možnosti vzdělávání v zahraničí, návaznosti vzdělávání po absolvování střední školy, rekvalifikace;
- ověřené kariérové informace jako podmínka při rozhodování o profesních a vzdělávacích záměrech – informační zdroje, posuzování informací o vzdělávání, pracovních nabídkách, trhu práce.

#### **3. Svět práce**

- trh práce z hlediska globalizace i regionální ekonomiky, jeho ukazatele, všeobecné vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů;
- nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, možnosti zaměstnání v zahraničí;
- technologický rozvoj v činnostech lidské práce, základní charakteristiky pracovních činností;
- pracovní uplatnění po absolvování příslušného oboru vzdělání včetně alternativních možností;
- zákoník práce, formy pracovního vztahu, práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele.

#### 4. Podpora státu ve sféře zaměstnanosti

- služby kariérového poradenství;
- zprostředkovatelské služby při hledání práce, pracovní agentury, služby úřadu práce.

Jednotlivé tematické okruhy průřezového tématu Člověk a svět práce se začlení ve školním vzdělávacím programu do všeobecné i odborné složky. Kariérové vzdělávání není jednorázovým tématem. Je třeba věnovat se této oblasti systematicky po celou dobu vzdělávání, a to nejen v rámci vyučovacího procesu, ale i s využitím jiných aktivit. Výuka tematických okruhů musí být koncipována tak, aby měl žák praktické příležitosti k sebereflexi a objevování vlastního potenciálu, učil se řešit konkrétní situace, se kterými se může potkat na pracovním trhu a pracoval s konkrétními kariérovými informacemi. Při výuce lze využívat různé techniky, např. rolové hry, pracovní listy k sebepoznávání a vytváření osobního portfolia, simulační hry v rámci odborné praxe nebo odborného výcviku (ideálně v reálném pracovním prostředí), týmová i individuální práce, besedy s podporou sociálních partnerů, pracovních agentur, úřadů práce, odborníků z praxe apod., exkurze ve firmách a organizacích se zaměřením na odborné činnosti, organizační strukturu, celkový provoz, práce s informacemi aj.

#### 5. Člověk a digitální svět

Digitální technologie přinášejí vzdělávání řadu nových příležitostí. Schopnost bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě využívat digitální technologie pro učení, vzdělávání se a zvyšování vlastní kvalifikace, stejně jako při práci, občanských aktivitách i ve volném čase je jedna z klíčových kompetencí a je nezbytná pro schopnost celoživotního učení i zapojení absolventů do společenského a pracovního života. Cílem tématu je začlenit digitální technologie do výukových aktivit a do života školy a propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z jejich neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu. Důležitým předpokladem rozvoje digitálních dovedností žáků i formování jejich postojů a hodnot souvisejících s využíváním digitálních technologií je promyšlené a plánované využívání digitálních technologií ve výuce různých předmětů tak, aby měli žáci dostatek příležitostí učit se s nimi bezpečně, tvořivě pracovat a diskutovat o možnostech i rizicích jejich využití.

#### Přínos tématu k naplňování cílů rámcového vzdělávacího programu

Hlavním cílem průřezového tématu je vybavit žáky digitálními kompetencemi, ty mají podpůrný charakter ve vztahu ke všem složkám kurikula. Digitální kompetence chápeme jako průřezové klíčové kompetence, tj. kompetence, bez kterých není možné u žáků plnohodnotně rozvíjet další klíčové kompetence. Jejich základní charakteristikou je aplikace – využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech, při řešení nejrůznějších problémů.

- V jazykovém vzdělávání a komunikaci jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli schopni využít digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů, k získávání informací z různých zdrojů i k jejich sdílení, předávání a prezentaci způsobem vhodným pro danou (komunikační) situaci a s ohledem na zamýšleného příjemce.

- Ve společenskovedním vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby vnímali postavení, roli či vliv digitálních technologií a práci s nimi v historickém, politickém, sociálním, právním a ekonomickém kontextu.

- V přírodovědném vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby pracovali s digitálními technologiemi při vytváření modelů, při badatelských a experimentálních činnostech a jejich prezentaci, při zpracování a vyhodnocování získaných údajů, při analýze a řešení přírodovědných problémů a při komunikaci, vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

- Matematické vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci pracovali s digitálními technologiemi při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu, při práci s matematickým modelem a při vyhodnocování a interpretaci výsledku řešení vzhledem k realitě, při řešení problémů, včetně diskuse a prezentace výsledků těchto řešení.

- V estetickém vzdělávání jsou žáci vedeni zejména k tomu, aby byli při tvořivých činnostech schopni využít potenciál, který nabízejí digitální média, a aby při digitální tvorbě a posuzování výsledků této tvorby uplatňovali estetická kritéria.
- Oblast vzdělávání pro zdraví vybaví žáky také znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost při používání digitálních technologií.
- Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.
- V ekonomickém vzdělávání jsou žáci vedeni k tomu, aby využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů (mzdy, RPSN aj.), pro jejich zobrazování (trendy nabídky a poptávky, podnikatelský záměr, rozpočet apod.) a aby používali dostupné aplikace k ekonomickým či pracovním účelům, např. k daňovým evidenčním povinnostem.
- V odborné oblasti jsou žáci vedeni k efektivnímu využívání digitálních nástrojů potřebných nebo vhodných pro odborné činnosti.

### **Obsah tématu a jeho realizace**

Digitální kompetence, ke kterým jsou žáci vedeni, jsou v dnešní době nezbytné pro zaměstnatelnost, osobní naplnění a zdraví, aktivní a odpovědné občanství i sociální začlenění každého žáka.

Žáci jsou vedeni zejména k tomu, aby:

- vyhledávali příležitosti k zapojení se do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb, např. při komunikaci s úřady; chápali význam digitálních technologií pro sociální začleňování, pro osoby s hendikepem, pro kvalitu života;
- kriticky posuzovali vývoj technologií a jeho vliv na různé aspekty života člověka, společnosti a životní prostředí; zvažovali příležitosti a rizika a snažili se rizika minimalizovat;
- běžně a samozřejmě využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace k naplnění svých potřeb; digitální technologie a způsob jejich použití nastavovali a měnili podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji; budovali si osobní vzdělávací prostředí; byli schopni rozpoznat, kdy je třeba vlastní digitální kompetence zdokonalit nebo aktualizovat, orientovali se v aktuálním dění v oblasti kybernetické bezpečnosti; byli schopni podpořit ostatní v rozvoji jejich digitálních kompetencí a předat základní bezpečnostní rady a doporučení;
- s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytvářeli a spravovali své digitální identity, aktivně pečovali o svou digitální stopu, ať už ji vytvářejí sami, nebo někdo jiný;
- chránili sebe a ostatní před možným nebezpečím v digitálním prostředí; chránili digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením či zneužitím; při využívání digitálních služeb nejen v online prostředí posuzovali jejich spolehlivost a postupovali vždy s vědomím existence zásad ochrany osobních údajů a soukromí dané služby;
- při pohybu v online světě a při používání digitálních technologií předcházeli situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví, přizpůsobovali své digitální i fyzické pracovní prostředí tak, aby bylo v souladu s ergonomií a bezpečnostními zásadami;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany citlivých a osobních údajů, duševního vlastnictví a kybernetické bezpečnosti;
- při interakcích v digitálním prostředí respektovali pravidla chování a jednali eticky, respektovali kulturní rozmanitost; aktivně vystupovali proti nepřijatelnému jednání v online světě; s daty získanými prostřednictvím různých nástrojů a služeb, v různém digitálním prostředí pracovali s ohledem na dobrou pověst svou i ostatních;
- navrhovali taková (bezpečná) řešení prostřednictvím digitálních technologií, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie; dokázali druhým poradit s vyřešením technických problémů;
- vyjadřovali se za pomoci digitálních prostředků a vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech; měnili, vylepšovali a zdokonalovali obsah stávajících děl s cílem vytvořit nový, originální a relevantní obsah;

- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí; při vyhledávání používali různé strategie; získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost a úplnost;
- přizpůsobovali organizaci a uchování dat, informací a obsahu danému prostředí a účelu;
- komunikovali prostřednictvím různých digitálních technologií a přizpůsobovali prostředky komunikace danému kontextu;
- sdíleli prostřednictvím digitálních technologií data, informace a obsah s ostatními; používali digitální technologie pro spolupráci a společné vytváření zdrojů a znalostí.

### Přehled plnění průřezových témat v jednotlivých předmětech

	Občan v demokratické společnosti	Člověk a životní prostředí	Člověk a svět práce	Informatické vzdělávání
Český jazyk a literatura	●	●	●	●
Občanská nauka	●	●	●	●
Matematika	●		●	●
Tělesná výchova	●	●		
Ekonomika	●	●	●	●
Práce s počítačem			●	●
Odborný výcvik	●	●	●	●
Technologie		●	●	●
Technické kreslení	●	●	●	●
Německá konverzace	●		●	●
Anglický/ Německý jazyk	●		●	●
Anglická konverzace	●		●	●
Chemie		●	●	
Fyzika		●	●	●
Ekologie		●	●	●
Materiály		●	●	
Technologické cvičení	●	●	●	●
DVK	●		●	
Výtvarná příprava	●		●	●
UZD	●		●	
Výrobní zařízení	●	●	●	●

## 8. Charakteristika školy

**Název školy:** Střední škola a Základní škola, Oselce

**Adresa školy:** Oselce 1, 335 46 Oselce

**Zřizovatel:** Plzeňský kraj

**IZO:** 108 005 640

**IČO:** 00077691

**Právní forma:** příspěvková organizace

**Poskytované vzdělání:** Střední vzdělání s maturitní zkouškou, kvalifikační úroveň EQF 4

**Délka a forma vzdělávání:** 4 roky, denní

**Statutární orgán školy:** Mgr. Zdeněk Tauchen, ředitel SŠ a ZŠ Oselce

Střední škola a Základní škola v Oselcích už od poloviny minulého století nabízí absolventům základních škol možnosti studia v oborech, které jsou v současné době na trhu práce velmi žádané. Škola má jedno pracoviště v Oselcích a dvě pracoviště v Blovicích. Všechna pracoviště tvoří jeden právní subjekt a společně předkládávají zájemcům bohatou nabídku učebních i studijních oborů. Úspěšní absolventi tříletých oborů vzdělávání mohou pokračovat na denním nástavbovém studiu

zaměřeném na podnikání a po dvou letech skládat maturitní zkoušku. Všechna pracoviště poskytují žákům a studentům ze vzdálenějších míst ubytování na domovech mládeže a internátě, také stravování je na všech pracovištích zajištěno. V Oselcích je DM umístěn ve 3. podlaží zámku, přestože je interiér budovy omezen původní stavební dispozicí, je domov mládeže postupně modernizován. Žáci jsou ubytováni v pokojích po 2 – 5. V době mimoškolní výchovy je k dispozici několik kluboven, knihovna vybavená PC, od začátku školního roku jsou pravidelně organizovány zájmové kroužky s pestrou nabídkou volnočasových aktivit. O ubytované žáky se stará kolektiv kvalifikovaných pedagogických pracovníků. Kapacita DM a internátu úplně dostačuje zájmu o ubytování. Odborný výcvik a teoretický výuka se u učebních oborů střídá po týdnu. Odborný výcvik probíhá v dostatečně vybavených školních dílnách pod vedením kvalifikovaných pracovníků nebo na smluvních pracovištích.

Škola se aktivně zapojovala i současně se účastní projektů. Každoročně škola naplňuje minimální preventivní program. Probíhají jednání týkající se partnerství škol se zahraničními odbornými školami, což by umožnilo žákům absolvovat výměnné stáže v rámci odborného výcviku, tato praxe by výrazně napomohla studentům uplatnit se v pracovním trhu nejen v ČR ale v dalších zemích EU.

Plné znění minimálního preventivního programu školy je k dispozici u metodika prevence

## 9. Materiální a personální zajištění výuky

### **Personální zabezpečení:**

Učitelé všeobecně vzdělávacích předmětů  
Učitelé odborných předmětů  
Učitelé odborného výcviku

### **Materiální zabezpečení:**

Učebny teoretického vyučování  
Odborné učebny  
Dílny odborného výcviku  
Truhlářská dílna pro ruční zpracování materiálů  
Strojní obrobna pro výuku strojního obrábění dřeva a plošných dílců

Členové pedagogického sboru jsou absolventy jednak pedagogických škol, vysokých škol strojírenského, ekonomického, elektro zaměření. Část pedagogického sboru doplnila svou odbornost studiem na pedagogických fakultách a doplnila si tak potřebné pedagogické vzdělání potřebné k pedagogické činnosti. Učitelé odborného výcviku pocházejí především z praxe, mnozí z nich vedle pedagogické práce pracují v oboru nejen v klasických řemeslech, ale i v činnostech vysoce specializovaných, např. se podílejí na zakázkách pro Státní památkové ústavy, soukromé historické objekty, poradenství při rekonstrukcích atd.

Pravidelně se členové pedagogického sboru účastní akcí, které vedou k odborně teoretickému rozvoji.

## 10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

### **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami**

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ).

Podpurná opatření zajišťuje škola a školské zařízení. Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpurná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Různé druhy nebo stupně podpurných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou. Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) a pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PLPP a IVP zpracovává škola. Při poskytování podpurných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, na žádost uvolnit žáka zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným RVP a ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky, závěrečné zkoušky s výučním listem.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpurných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání. Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická intervence nebo pedagogická intervence.

## Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka podněcuje rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání. Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků (např. v rámci programu Erasmus+), zapojovat žáky do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

## System péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Škola:

- vyhledává a podporuje žáky se SVP i žáky nadané a žáky mimořádně nadané.
- dle potřeby žáků tvoří, realizuje a vyhodnocuje IVP pro žáky se SVP, popř. i pro žáky mimořádně nadané.
- pravidla, postup tvorby IVP jsou dle platných vyhlášek.

Ve škole se věnuje vzdělávání žáků se SVP i o nadané a mimořádně nadané žáky výchovný popř. kariérový poradce, sleduje využívání a vyhodnocování poskytovaných podpůrných opatření, komunikuje se ŠPZ, žáky a rodiči nezletilých žáků, s dalšími pracovníky školy (např. s učiteli příslušných vyučovacích předmětů, koordinátory a instruktory praktického vyučování u zaměstnavatelů, školním speciálním pedagogem popř. školním psychologem), popř. s dalšími institucemi.

## Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání těchto žáků je třeba zejména:

- povzbuzovat žáky při případných neúspěších a posilovat jejich motivaci k učení;
- uplatňovat formativní hodnocení žáků;
- poskytovat pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem
- k individuálním obtížím jednotlivců;
- věnovat pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě a ve škole;
- spolupracovat s odbornými institucemi, tj. se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně-právní ochrany žáka apod.);
- spolupracovat s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak rodičů žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku (zjistit, jaká podpora byla žákovi poskytována na základní škole);
- spolupracovat se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (odborného výcviku, učební a odborné praxe) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením; se specifiky vzdělávání žáků se SVP a přístupu k nim je vhodné seznámit zaměstnavatele, u něhož se bude realizovat jejich praktická výuka, a zejména instruktora dané skupiny;
- realizovat další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

## 11. Charakteristika spolupráce se sociálními partnery

Za prioritního sociálního partnera považujeme rodiče žáků. Dále škola spolupracuje s Obecním úřadem Oselce a dalšími obecními úřady v nejbližším okolí, s Městskými úřady v Nepomuku a v Horažďovicích. Dalšími důležitými partnery školy jsou, výrobní, servisní a prodejní firmy a družstva nejen v oblasti Plzeňského kraje. Výhodou pro školu je skutečnost, že mnozí majitelé, spoluvlastníci nebo zaměstnanci jsou bývalými žáky naší školy. Tím je zaručena významná zpětná vazba ze silně konkurenčního prostředí a můžeme tak pružně reagovat na měnící se podmínky a požadavky trhu práce. Cílem a posláním naší školy je připravovat absolventy pro náš regionální trh práce, ale i praxe v zahraničí pro naše absolventy vítanou alternativou.

Úzká vazba na níže uvedené instituce a firmy je výhodou při tvorbě ŠVP a přínosem pro naši pedagogické práci.

### **Spolupráce školy s rodiči**

#### **Školská rada:**

Pro úspěšnou spolupráci mezi rodinou, školou a zřizovatelem školy je ustanovena šestičlenná školská rada. Školská rada je orgán školy, který umožňuje zákonným zástupcům nezletilých žáků, zletilým žákům, pracovníkům školy, občanům obce a dalším osobám podílet se na správě školy. Činnost školské rady se řídí školským zákonem.

Zástupce do školské rady volí rodiče společně se zletilými žáky školy. Pedagogičtí pracovníci volí členy rady školy z řad zaměstnanců školy. Ostatní členy rady školy jmenuje zřizovatel školy.

Funkční období školské rady jsou 3 roky a skládá se z následujících členů:

2 zástupců rodičů nebo plnoletých studentů

2 zástupců učitelského sboru

2 zástupců mimoškolních institucí

#### Školská rada volí ze svého středu:

předsedu

zapisovatele

ověřovatele.

Školská rada koná 2-3krát ročně zasedání, na kterých schvaluje výroční zprávu o činnosti školy, změny školního řádu, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, bere na vědomí rozpočet školy, vyjadřuje se k učebním oborům a pomáhá řešit aktuální problémy.

### **Další formy spolupráce s rodiči:**

Rodičovské schůzky konané pravidelně v I. a III. čtvrtletí v příslušném školním roce, mimořádná třídní schůzka s rodiči žáků I. ročníků pořádaná počátkem září při zahájení školního roku. Dále škola pravidelně pořádá: dny otevřených dveří uspořádané pro budoucí žáky, jejich rodiče a hosty, tj. dva celodenní sobotní dny otevřených dveří v listopadu nebo prosinci a lednu.

Ve dvouletých intervalech začátkem prosince škola pořádá tzv. Kovářský den v Oselcích. Akce je přístupná nejen odborníkům ale především široké veřejnosti. Adepti z několika škol i opravdoví mistři kovářského řemesla z celé ČR ve dvouhodinových časových intervalech předvádějí svůj um. Akce se pravidelně těší velkému zájmu, o atraktivitě svědčí pravidelná účast regionálních televizních štábů.

### **Konzultační hodiny:**

Konzultační hodiny vypisují jednotliví učitelé v průběhu odpoledního vyučování. Učitelé seznámí žáky na začátku školního roku s termíny a účelem konzultačních hodin. Tyto hodiny slouží především pro doučování probírané látky či jako podpora mimořádně nadaných žáků, zvláště při přípravě na soutěže nebo při zpracování individuálně zadaných úkolů či průřezových témat.

Rozpis konzultačních hodin je k dispozici na veřejně přístupném místě.

### **Sociální partneři při tvorbě ŠVP:**

#### **Spolupráce školy s dalšími organizacemi**

Škola dlouhodobě při zajišťování svého rozvoje spolupracuje s těmito organizacemi:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR  
Krajský úřad Plzeňského kraje  
ZČU Pedagogická fakulta Plzeň  
Městský úřad Nepomuk  
Městský úřad Horažďovice  
Obecní Úřad Oselce  
Základní škola Chanovice, Nepomuk, Horažďovice, Kasejovice  
Gymnázium Blovice  
Místní akční skupina sv. Jana z Nepomuku  
Úřad práce Plzeň-město, Plzeň-jih, Klatovy  
Hospodářská komora Klatovy  
Hospodářská komora Plzeň

Je zřejmé, že v praxi se nejlépe uplatní ti nejlepší, ale je třeba zdůraznit, že každý žák je naším produktem. Proto všichni žáci oboru by měli být připraveni pro pracovní trh a tomu je nutné úzce se sociálními partnery spolupracovat. Pedagogičtí pracovníci ve spolupráci s vedením školy se snaží trvale rozšiřovat kontakty a využívat je ve prospěch dalšího rozvoje školy i uplatnitelnost žáků na dynamicky se měnícím trhu práce. Za důležitou považují vzájemnou spolupráci s rodiči, s výchovným poradcem, s pracovištěm praktického vyučování.

SŠ a ZŠ Oselce se se svými studenty aktivně podílí na udržování řemeslných tradic. Studenti se pravidelně účastní mnoha akcí, které veřejnosti představují stará tradiční řemesla – škola je pravidelným účastníkem populárního červencového Dne řemesel v Chanovicích, kováři se účastní setkání kovářů v Dobřívě, v plzeňské ZOO ve statku Lüftnerka, řemesla předvádějí i při horažďovické akci Den kaše, spolupracují s expozicí v rodném domě Augustina Němejce v Nepomuku, ale i na dalších prezentačních akcích dle aktuální nabídky.

Plné znění minimálního preventivního programu školy je k dispozici u metodika prevence.

Vypracovali: Ing. Miroslav Lávička  
Mgr. Michaela Zahrádková  
Milan Sluka  
Mgr. Pavel Vacík  
Ing. Václav Pihera  
Ing. Jana Sirová  
Ing. Václav Jakubčík  
Pavel Hubený  
Mgr. Dan Kallmünzer

Koordinátor: Ing. Miroslav Lávička